

Concurs - Sărbătorile de Paște în Grecia

FLACARA

www.revistafiacara.ro

**Primul hotel
de gheață din România**

**Malpraxis:
un copil moare într-o
operație de polipi!**

**Cine va fi
prim-ministru?**

Revista ilustrată fondată în 1911 • Serie Nouă • Nr. 1-2 / Ianuarie-februarie 2006 • 100 pagini • 4,90 lei (49.000 lei vechi)

P/12390

HOW DID JACK DANIEL'S WHISKEY TASTE BACK IN 1866?

(HAVE ONE TONIGHT
AND FIND OUT.)

Your friends at Jack Daniel's
remind you to drink responsibly.

JACK DANIEL'S and OLD NO. 7 are registered trademarks of Jack Daniel's. ©2005
Please visit us at www.jackdaniels.com

Zilele ciudate ale planetei Pământ

Actorul american Edward Norton prezintă o serie exclusivă **National Geographic Channel**, *Zilele ciudate ale Planetei Pământ*, a cărei premieră are loc sâmbătă, 11 februarie, la ora 19:00

Edward Norton, cunoscut pentru rolul din *"Fight Club"*, abordează probleme majore privitoare la viitorul planetei noastre. Înfiat activist ecologist, Norton atrage atenția, în această nouă serie alcătuită din **patru părți**, asupra evenimentelor îngrijorătoare ce au loc peste tot în lume.

Casele distruse din New Orleans sunt legate de creaturi lacome din China. Răspândirea zambilei de apă în Lacul Victoria pune în pericol sănătatea ugandezilor ce trăiesc pe malurile acestuia. Furtunile de praf din Africa provoacă o explozie de îmbolnăviri de astm în

Caraibe, în timp ce toxinele deversate în oceane sunt asociate cu cazurile de cancer la balenele beluga din Canada.

Pe baza cercetărilor generate de o nouă disciplină, ESS (Earth System Science), această serie de actualitate examinează cum evenimente aparent disparate petrecute în lume, sunt, în mod ciudat, conectate și subliniază relația cauză-efect dintre acțiunile oamenilor asupra planetei și efectele lor distructive asupra mediului înconjurător.

Realități crude îmbinate cu o artă cinematografică de excepție dau naștere unui

program captivant ce nu trebuie ratat. Acesta este *Zilele ciudate ale planetei Pământ*, difuzat de National Geographic Channel. El cuprinde episoadele:

Invadatorii, premiera sâmbătă, 11 februarie, ora 19:00

Specii ciudate de plante și animale au invadat toate continentele, răspândind boli și provocând dispariția altor specii. Înainte de uraganul Katrina, clădirile din New Orleans se prăbuseau sub picioarele oamenilor, asaltate fiind de hoarde de termite lacome ce

și-au croit drum din Japonia, odată cu forțele americane, în cel de-al Doilea Război Mondial. Programul examinează metodele de control al acestui fenomen.

În Uganda, comunități întregi au fost lovite de boala tropicală schistosomiasis. Să fie zambila de apă de vină? Împânzind mările lacului, floarea a sufocat viața marină și a creat un loc ideal de înmulțire pentru mei-ci, purtătorii bolii. Prin introducerea buruienilor, experții speră să diminueze această problemă.

În final, pantele abrupte din Hawaii sunt amenințate de alunecări de teren din cauza unei plante aduse în anii 1800 din Mexic. Cercetătorii, cu ajutorul instrumentelor de detecție de ultimă oră, urmăresc evoluția agresorului pentru a-l dezrădăcina.

Gradul periculos, premiera sâmbătă, 18 februarie, ora 19:00

Din regiunea arctică până în insulele tropicale din Caraibe, cercetătorii înregistrează o serie de fenomene surprinzătoare, considerate a fi rezultatul schimbărilor climatice. Astmul la copii era cândva un lucru neo-

"Provin dintr-o familie de ecologiști"

bișnuit în Trinidad; astăzi, este foarte răspândit și legat de seceta... din Africa. Aflați cum praful din Lacul Ciad, ce călătorește mii de mile peste Atlantic, ar putea fi vinovat de acest lucru.

În Alaska, unde temperaturile medii au crescut până la -11°C , populația indigenă de caribou e în scădere. Cum verile devin mai lungi, acești reni sunt obligați să caute locuri cu temperaturi mai scăzute, situate tot mai sus pe munte, pentru a scăpa de atacurile lăntanilor. Cercetătorii cred că acest lucru ar putea să fragilizeze adulții și, ca urmare, să le afecteze rata de reproducere.

Prădătorii, premiera sâmbătă, 25 februarie, ora 19:00

Dispariția prădătorilor naturali pune în pericol pădurile și ecosistemele. În sălbăticia Venezuelei, kilometri de păduri și savane luxuriante au fost înlocuite de insule mici și răsfrate, dintre care unele sunt dominate de bande de maimuțe urlătoare, iguane și hordae de fumici înfometate. Oamenii de știință cred că această bizară transformare a avut loc din cauza dispariției prădătorilor importanți.

În mod similar, sălbăticia Parcului Național Yellowstone dă semnele unei depopulări influențate de dispariția lupului gri acum aproximativ 70 de ani. Iar în Caraibe, problema nu se limitează doar la uscat; recifulurile vibrante de corali sunt atacate de straturile de alge considerate a fi rezultatul dispariției marilor pești prădători între care rechini, bibanii și stavrizii.

Când prădătorii dispar, consecințele pot fi dramatice. Dacă sunt atât de vitali, ar trebui ei readuși și, cel mai important, este posibil să fie readuși?

Zilele ciudate ale planetei Pământ, găzduită de Edward Norton, este o producție a Sea Studios Foundation pentru National Geographic Channels International. Producătorii executivi pentru Sea Studios Foundation sunt Mark Shelley și Nancy Burnett. Vicepreședinte executiv de conținut pentru National Geographic Channels International este Sydney Suissa.

inedit

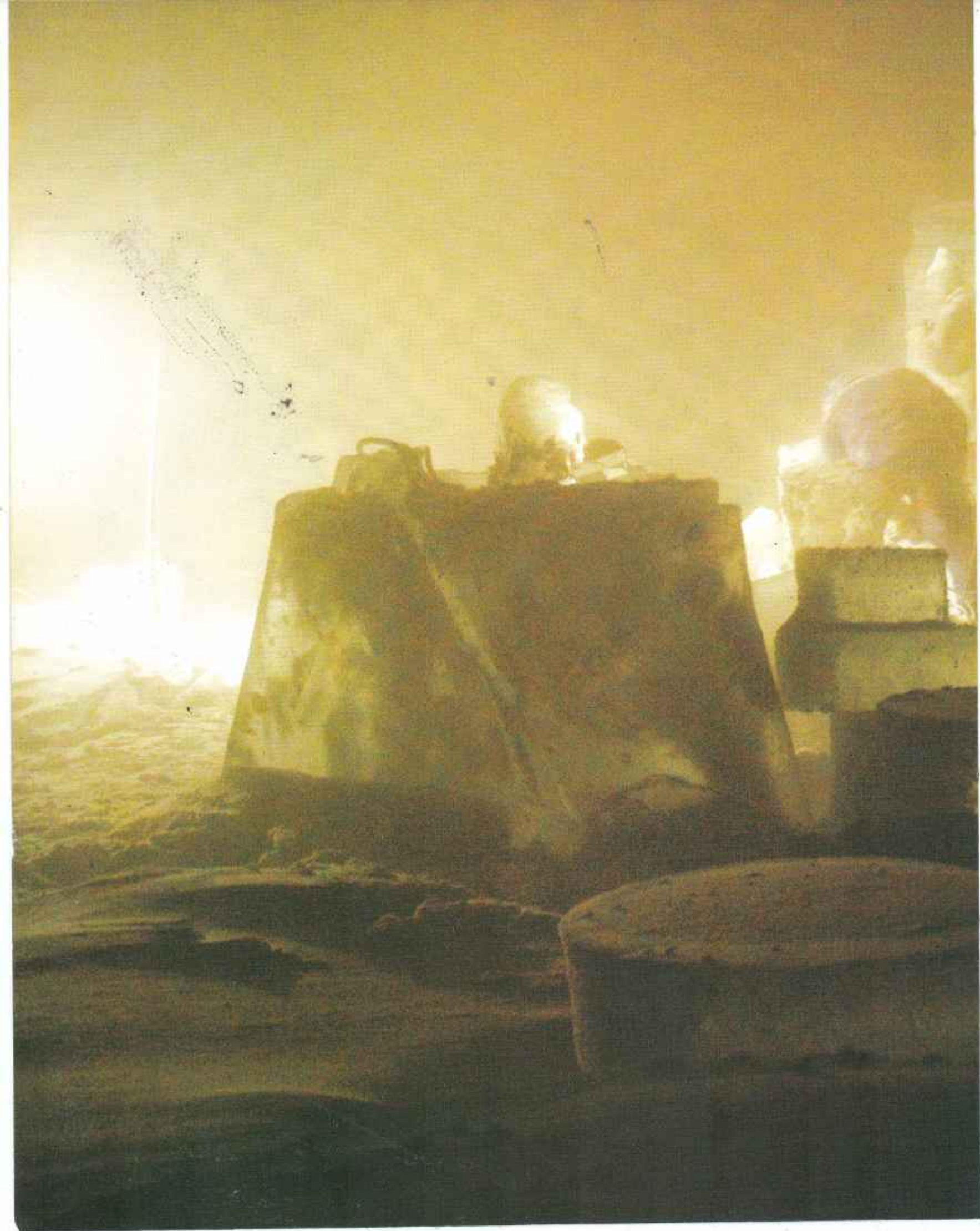
ICE HOTEL

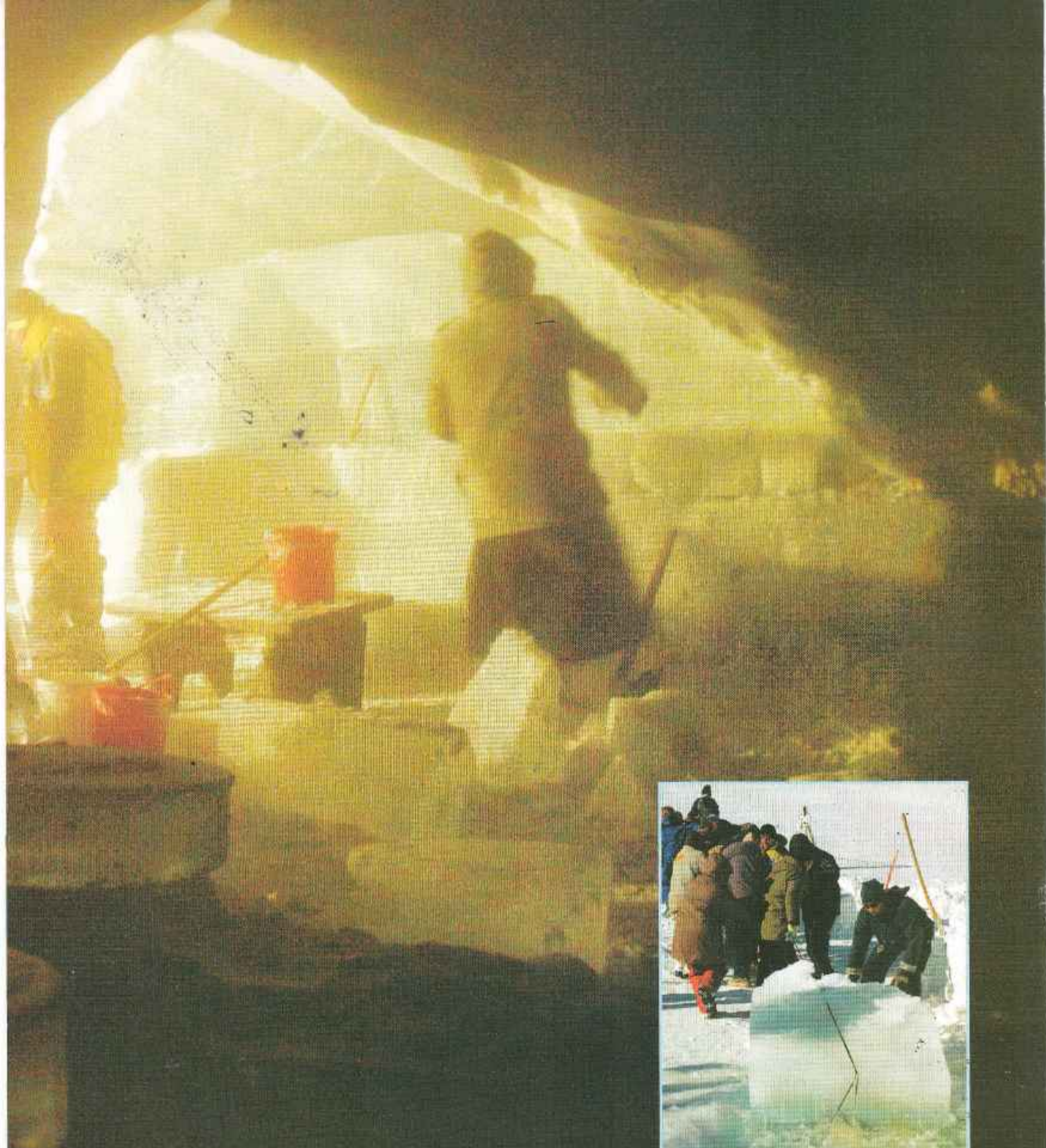
Totul este din gheață. Pereții, ferestrele, bolta. Patul în care dormi. Veioza și noptiera, scaunele și dușumeaua. Cred că și iubita poate deveni din gheață. Dacă nu te porți, mă-nțelegeți, corespunzător. Începând cu un whisky, de pildă, la bar. În pahare, cum altfel, din gheață. Evident că și mesele sunt așa. Apoi oamenii care le sculptează. Și zidarii, în timp ce se opintesc. Să taie, cu joagărul, un lac înghețat. Că mai au nevoie de „cărămizi”. Legate între ele cu un mortar cam ciudat. Zăpadă subțiată cu apă. Și care, la atâtea grade minus, bocnă se face. În timp ce mâinile muncitorilor înțepenesc. Pe dălți sau lopeți. Iar viscolul îi îngroapă în zăpada aceea. Cu șantierul lor cu tot! Ca să nu înghețe definitiv, își dau brânci unii altora. Se tăvălesc prin nămeți. Râd fără pricină. O înghițitură de țuică fiartă și o iau de la capăt!

A fost înduioșător să vedem toate astea. Când un chin, când o bucurie. Când o muncă înfiorător de grea, când o joacă. De oameni mari, care încă mai cred în castelul din poveste. Atât de cu patimă, încât ne-au invitat la inaugurarea lui. 1 februarie 2006, la Bălea Lac, pe Transfăgărășan. Bine ați venit în primul hotel de gheață din Europa de Est!

**Primul
hotel
de gheață
din Europa
de Est**

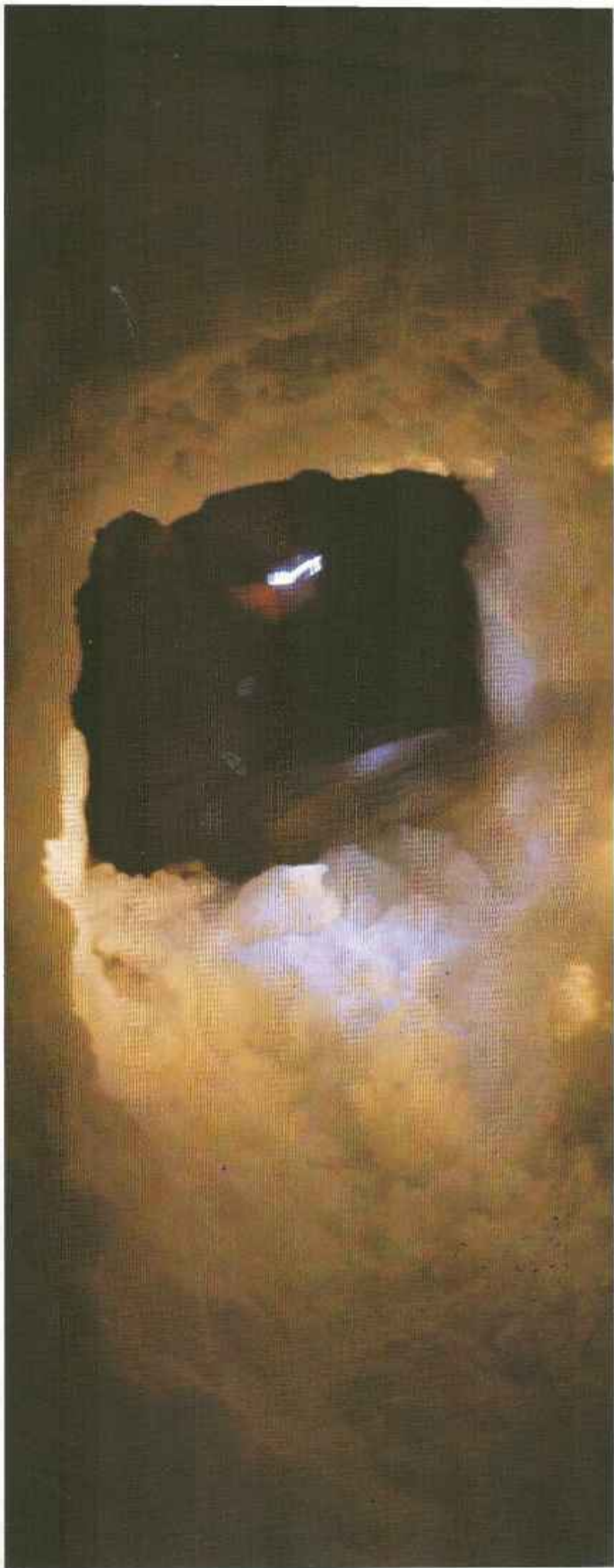
În hotelul de gheață
s-au investit în jur de opt mii de euro. Proprietarii nu
și-au propus să-și recupereze banii în această iarnă,
afacerea fiind gândită pe termen lung. Deocamdată,
să vină curioșii, să crească fluxul turistic în zonă, să se
ducă vestea. O veni el și profitul, mai apoi.

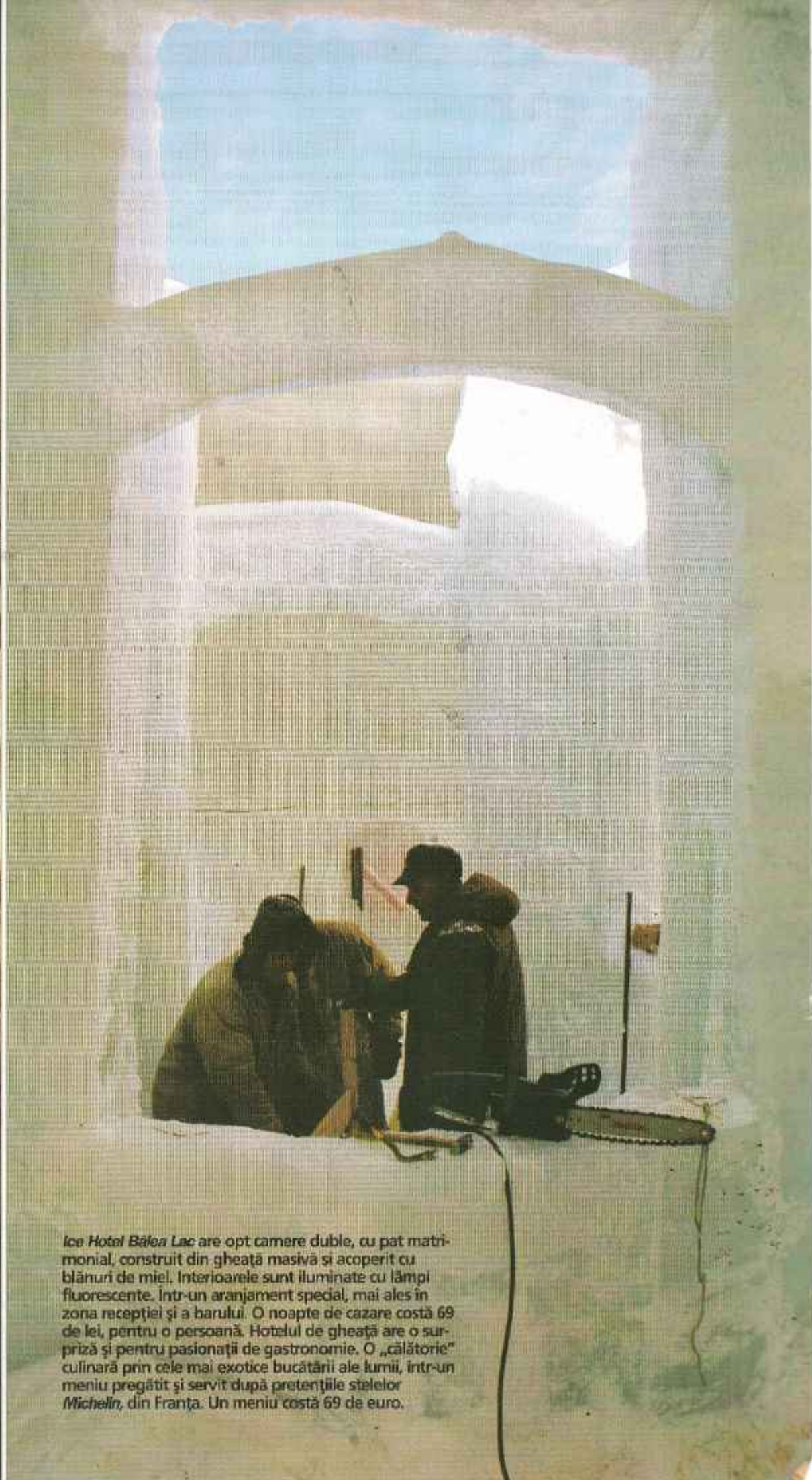

Sub zăpadă SRL

Când să urcăm Transfăgărășanul, iarna s-a hotărât să dea o probă de lucru. Ce mai zăpezi, ce mai viscol, câte grade sub minus! N-am întâlnit decât vreo două mașini. Cu viteza melcului și lanțuri pe roți. De la Bălea Cascadă, drumurile sunt blocate. Așa că ne luăm bagajele în spinare, până la telecabină. Unde băieții ne-au pregătit o surpriză. Vom „executa” o cursă de verificare. Să vedem, adică, dacă mașinaria asta mai merge. Pe cabluri și stâlpi ciorchine cu gheață. Cu noi înăuntru! Am crezut că-i o glumă, desigur. Și-am început să râdem, de frig. După câteva minute de mers, mecanicul s-a cățarat pe o scară. A deschis trapa și tuși pe telecabină. Cică puțină curățenie, preventiv. Zăpada înghețată și sloiurile cu pricina ne cădeau drept în cap. În timp ce alt mecanic se conversa, prin stație, cu un „nea Ioane”. Că e groasă, că nu știu ce s-a întepenit, la stâlpul nu știu care. Ne-am gândit și că băieții ăștia or avea ceva cu noi. Nimic mai fals. La fel au „distrat-o” și pe o directoare de la Ciuc, când a venit să semneze contractul de sponsorizare pentru hotelul de gheață. Și încă am avut noroc, ne asigură gazdele. E ceață și întuneric, așa că măcar nu vedem hăul de sub noi. După vreo 40 de minute de senzații cam tari, după anumite gusturi, am ajuns la Bălea Lac. Întepeniti de frig, de-abia dacă ne puteam mișca. Dar să nu mai spun că, prin comparație, în telecabină era, totuși, parfum de roze. Zăpada ne-a trecut urgent peste ghețe, peste genunchi, pe alocuri până la brâu. Viscolul în față, bezna peste tot. Așa că mai mult ne rostogoleam, decât mergeam. La un moment dat, am crezut că am halucinații. Sau că am murit deja de frig și am ajuns direct în raiul înghețatilor. O dantelărie de gheață, în stânga. Un castel în alb, luminat cu proiectoare. Și niște oameni de zăpadă care trudesco la povestea lui. Cară blocuri de gheață, pe sănii și schiuri. Frământă zăpada, cu apă, în găleți. Tencuiesc un perete, șlefuiesc o coloană. Cioplesc mese și scaune, tot din gheață. Și bustul lui Eminescu, spre a mă năuci pe mine de tot. Pun mâna, la întâmplare, pe un personaj. E real, un om în carne și oase, chiar îmi dă binete. Doar că are hainele ninse, înghețate de ger. Iar genele și buzele i s-au cam lipit între ele, din aceleași motive. Ne invită înăuntru, în hotel. Nu-mi vine să cred, dar e cald și bine. Față de afară, unde suieră vântul, la peste 20 de grade, cu minus, interioarele de gheață sunt mai mult decât primitoare. Stăm la bar, ne învârtim prin recepție, povestim cu muncitorii. Printre finisaje, stâlpi cărați în cărcă, topoare sau lopeți. Gheața nu suportă lucrul de mântuială, ni se spune. Totul trebuie să fie perfect și să strălucească. De aceea, s-a muncit și noaptea, fără libere ori sărbători. Dar cu sentimentul că merită chinul, de vreme ce a ieșit așa mândrețe de hotel. „Am zis că asta-i treabă de nebuni, la început!”, își aminteste Ioan Mârza. „Eu am cam făcut zidărie, la viața mea, da' așa ceva n-am pomenit. Cărămida e stas, pe când la gheața asta am spart, pentru dimensiuni, de ni s-a acrit. Și e ca peștele, doamnă, îți fuge din mâini. Apoi îmi era frică să stau sub cupolă, visam și noaptea că se prăbușește și mă îngheață sub ea. Ca să nu mai vorbesc de frig, mâini și picioare degerate, obrazul crăpat. Și eu am venit din Fabrica de sticlă Avrig, unde cuptoarele se încing la 1.400 de grade! Mă credeți ori nu, acum mă simt ca acasă. Și am atâta mulțumire că făcurăm ceva așa de deosebit! De nu mai prea există prin lume, că în țară nici atât!”

Special, elegant, migălit până în pânzele albe. Un hotel-spectacol, e o bucurie să-l privești. Și, totuși, cum să dormi în ghetăria asta? „Marfă de somn!”, susțin inițiații. Mă uit la Valentin Popescu, un puști de-abia trecut peste 20 de ani. E întreg, pare normal și cu chef de viață. „Am dormit ca mort, pe cuvânt, n-am avut nici o taină. Și Dragoș, prietenul meu, la fel. N-am simțit c-ar fi frig, de la blănuri te încălzești numa' bine. Eu m-am culcat într-un trening, ălălatu' și mai rău, în boxeri și bluză. Cred că erau în jur de minus patru grade, că nu ne-a înghețat apa în cană. Am fost fericiți și că n-am auzit viscolul, deși era prăpăd afară. Îmbinările astea din gheață sunt date naibii, mai etans decât termopanele.”

Ice Hotel Bălea Lac are opt camere duble, cu pat matrimonial, construit din gheață masivă și acoperit cu blănuri de miel. Interioarele sunt iluminate cu lămpi fluorescente. Într-un aranjament special, mai ales în zona recepției și a barului. O noapte de cazare costă 69 de lei, pentru o persoană. Hotelul de gheață are o surpriză și pentru pasionații de gastronomie. O „călătorie” culinară prin cele mai exotice bucătări ale lumii, într-un meniu pregătit și servit după pretențiile stelelor *Michelin*, din Franța. Un meniu costă 69 de euro.

O dantelărie de gheață, oricât de frumoasă ar fi și oricât s-au chinuit meșterii să o șlefuiască, ține foarte puțin. Hotelul de gheață se va topi, spre sfârșitul lunii mai. Când temperatura de afară urcă spre opt grade, zona va fi închisă cu un gard din sârmă. Lângă ruine, desigur, turiștii vor face fotografii. Norocoșii pot surprinde chiar și o prăbușire în direct. În timp ce proprietarii se ocupă de schițe noi. Pentru următorul hotel, din iarna viitoare. „Altul, mai trainic, și mai frumos!”

„Gheața are fitele ei: când e supusă, când se face țândări“

Doi oameni diferiți în toate, din două locuri diferite și din motive și mai diferite, sunt bătuiți, de vreo câțiva ani, de o fantezie în gheață. Sub forma unui hotel. Arnold Klingeis, sunet de gheață, dacă îi traducem numele, are marketing-ul în sânge, din familie și din școlitul pe dincolo. Știe ce se poartă, în Germania sau Anglia, în materie de turism și hoteluri. Părinții lui sunt patronii complexului de la Bălea Lac. Și tot gândindu-se el, așa, cum să-și sprijine familia, în afaceri, a tras concluzia că zonei ăsteia îi trebuie ceva mai deosebit. Care să șocheze, dacă vreți, dar să atragă turiștii. Cum ar fi un hotel de gheață, de pildă. După modelele din țările scandinave, Canada sau Japonia. La consiliul de familie întrunit pe tema asta, bieții lui părinți mai să leșine: „Da' cine crezi tu că vine, de nebun, că să doarmă în gheață? Și, probabil, mai ai pretenții să-ți și plătească pentru asta!“ Mai cu binisorul, mai cu *Internetul*, Arnold i-a convins că se caută, și în turism, lucrurile ieșite din comun. Și că sunt o groază de „vânători“ de senzații tari. Ceea ce ar fi de bine și pentru afacerile lor. În ideea că hotelul va atrage mulți

turiști în zonă. După un calcul riguros, creșterea va fi de peste 20%. Unii se vor mulțumi cu o vizită în camerele de gheață și cu oareșce fotografii. Iar cazarea, masa și alte servicii sunt câștigul Cabanei Bălea. Zis și făcut, dar de unde constructori în gheață?

În tot acest timp, salvamontistul Relu Nica, președintele Clubului *Montan Delta*, din Pitești, se judeca pe niște schițe pentru un hotel din gheață. Nebunia asta l-a cuprins în timp ce căuta niște speologi îngropați de nămeții din *Fundul Caprei*. Când a văzut cum se taie zăpada înghețată, groasă de câțiva metri, cu furtunuri cu apă, i-a sclipit ideea de a construi din blocurile astea ceva deosebit. S-a uitat pe hartă, ca un specialist. Zone cu precipitații, zăpadă, sezon lung, temperaturi scăzute, gheață naturală, potențial turistic... Bălea a corespuns în toate. Așa că, în vara trecută, a venit aici. Blindat cu de toate, de la schițe până la argumente. De ultimele n-a mai fost nevoie. Arnold era, deja, convins. Așa că au bătut palma pe loc, pentru un parteneriat în afaceri. Și s-au apucat să reinventeze roata. De dragul proiectului, au trecut amândoi la munca

de jos. Dacă îi vezi cum trag la blocurile de gheață și la joagăr, nu-i deosebești dintre muncitori. Mai mult, Relu s-a văzut nevoit și să construiască unelte, pentru că așa ceva nu există în magazine: „Gheața are fitele ei, la anumite temperaturi e supusă, la altele se face țândări. Trebuie să știi cum s-o iei, ce unelte să folosești. Am calculat la unghiuri de ascuțire și puncte de rezistență de mi-au ieșit ochii. A fost o adevărată aventură! Dar cea mai spectaculoasă, din câte mi-a fost dat să trăiesc.“

Lucrările au început în 12 decembrie 2005, cu o echipă de vreo 20 de palmasi. Evident că nici unul dintre ei nu mai lucrase în gheață. De unde și poticnelile de rigoare, acum doar prilej de glume: din motive de frig, s-a crăpat lemnul și a căzut un cofraj; pompa de apă s-a ars de vreo două ori; câțiva băieți au făcut scufundări în lac, alunecând de pe banchizele de gheață tocmai tăiate. Dar Relu este, de departe, campionul situațiilor amuzante. L-a luat vântul, pur și simplu, de pe o coloană, și l-a aruncat câțiva metri în lateral. Și are, scuzați, fix o sută de kilograme! S-a ridicat tacticos, și-a scuturat turturii de pe haine. Apoi a vorbit la telefon, frumos, cu mama lui. Că are și dumneaei o problemă, de peste 30 de ani: „Te-ai îmbrăcat bine, pușor? Să ai grijă, să nu răcești!“

text **Liliana Petruș**

foto **Robert Hanciarac**

L-au dus la spital pentru o banală operație de extragere a polipilor. L-au luat de-acolo înfășurat într-o pătură. Îl chema Ionuț și avea cinci ani. Pentru părinți, viața nu mai e decât un coșmar.

Un copil moare din cauza

Am în fața mea doi oameni pentru care lumea în care trăiesc nu mai e decât un colț de infern, iar viața, cel mai sumbru blestem. După spus. Plânsul și revolta le-au împietrit chipul. Și au rămas așa, cu privirea paralizată de suferință, o privire care îmi taie respirația. Cu ușa. Mi-e jenă de mine, de meseria asta a mea mizerabilă, de bocancii mei jechoși cu care dau mereu buzna în viața unor amărâți de brânci. Mă simt un impostor, un prefăcut, un nimeni. Deodată, de deasupra ușii se desprinde pânza neagră, de doliu. Alunecă ușor prinde și o agață la loc. Apoi, cu un glas răgușit, mă poartă în casă. Intru fără să zic nimic. Mi-e jenă chiar și de banalul condoleanțe televizor, Adrian Năstase povestește în fața unui ciorchine de ziariști umili cum stă treaba cu averea și mătușile lui. De-aici, din case flegme trase peste ochii românilor. Dar aici, în casa acestor oameni, nimeni nu mai aude nimic. Televizorul sună

Încrămeniți de durere

Mă așez pe un scaun. Peste tot numai poze. Pe un perete, Ionuț la grădiniță. Lângă televizor, Ionuț cu părinții. Pe masă, Ionuț cu bicicleta. Peste tot e Ionuț, încrămenit acolo, pe niște bucăți de hârtie. „Asta ne-a mai rămas”, zice bărbatul

anesteziei

rea le-a înecat toată vloga. Nu mai au nici un cuvânt de mai vrei și tu?, par să-mi spună după ce mi-au deschis oamenii. Mi-e jenă și aș vrea să plec. Privirea lor îmi dă și cade spre mine. Tresar, fac un pas înapoi. Femeia o femeia mă poartă în sufragerie. Pe o masuță, la un acestor oameni, toată trănăneala asta e ca o rafală de ca o clipeală mocnită de ploaie.

privind la Ionuț, cel din perete. Apoi, din nou tăcere. Femeia se așază pe un taburet. Își leagă basma neagră mai strâns, sub bărbie. Lasă privirea în jos și rămâne așa, stană de piatră. Poate ar trebui să spun ceva, de ce sunt aici, ce vreau. O rușine urlășă mă apasă însă pe creștet. Aici, orice vorbă poate suna a batjocură. Orice oftat poate fi înțeles ca o ipocrizie. Deodată, femeia tresare și își ridică privirea. Mi-au omorât copilul! Hohote cumplite de plâns îi zdruncină tot corpul. Ziceți-mi și mie, ce fac eu acum fără Ionuț? Venea seara la mine, înainte de culcare, mami, nu-mi dai pupici? Cum să mai merg eu la culcare fără să-i mai dau pupici? Cum să mai trăiesc eu când oăd tot timpul seara patul ăla gol, jucăriile alea prin casă, hainele lui în dulap, desenele lui, pozele lui? Nu, nu pot să trăiesc așa! Bărbatul tace. Fumează și privește pierdut. Are în jur

de 35 de ani. Aveam să aflu mai târziu că e marinar. Pentru el despărțirea și dorul de cei dragi sunt o rutină. Acum, însă, despărțirea asta i-a învins puterea de a îndura. Ochii lui ascund o suferință crâncenă, dar și o nedumerire continuă. Cum e cu puțină așa ceva? De ce, Doamne, l-ai luat pe Ionuț, un biet copil de cinci ani?

Femeia duce batista la ochi și rămâne așa, cu ochii închiși, oftând amarnic și balansându-și capul. După aceea, brusc, ridică privirea spre mine. De când l-am născut a avut probleme, răcea mereu. Nu aveam căldură în casă, blocul era scos de la încălzire din cauza restanțelor mari. Așa a trăit Ionuț în primele luni, într-un frig cumplit. Chiar dacă țineam aprins tot timpul o plită electrică, era un frig de scoteai aburi. Asta până ne-am pus centrală. Dar el deja prinsese o sensibilitate și răcea tot timpul. Dintr-o lună, două săptămâni era bolnav. A crescut mai mult cu medicamente decât cu mâncare. Toți doctorii ne-au zis să-i scoatem polipi. Și ne-am hotărât în toamna asta să-l operăm, poate scapă mîititului de chinul ăsta.

Sună telefonul. Bărbatul, care n-a scos până acum nici o vorbă, ridică receptorul. „Da”, zice. Alo! Alo! Alo!”. Apoi, după un moment de tăcere, închide.

Așa se întâmplă, îmi zice cu glas domol, aproape sopțit. De câteva zile tot sună și nu vorbește. Nu știu ce să cred. Apoi se așază la loc, își lasă din nou privirea în jos și se afundă iar în tăcere. L-am dus la Spitalul Județean de aici, din Brăila, la medicul Cursaru, continuă femeia. L-a făcut analize. m-a întrebat dacă suferă de boli cronice, i-am spus că a făcut cu doi ani în urmă o reprimă de convulsii de la febră. După ce i-au ieșit analizele, mi-a zis că totul e în regulă, că e apt pentru operație. Am întrebat dacă se poate să-i facă anestezie generală, ca să nu vadă ce i se întâmplă, că era tare speriat de doctori și halate albe. Apoi ne-a programat pentru 7 noiembrie, adică luni dimineața. La ora șapte eram acolo, cu prosoap, pijama, tot ce trebuia. Am urcat la ORL, la etajul șapte. Soțul a intrat cu Ionuț să aștepte într-un salon. Eu m-am dus să-l caut pe doctor. Am intrat în cabinetul lui, i-am dat un milion, l-a primit, apoi am coborât cu copilul la etajul trei, la sala de operație. A venit anestezistul, Aurel Plotogea, i-am bîgat și lui în buzunar 500.000. El i-a făcut o injecție, mi-a zis că e ceva pentru încurajare, n-am înțeles exact despre ce-i vorba. Apoi l-a luat pe Ionuț în brațe, i-a zis „hai cu nenea, să-ți facem o poză”, el plîngea, nu l-am văzut niciodată așa de speriat. Și au intrat în sala de operație. Femeia se oprește, face o mică pauză, oftează adânc, așa, ca și cum ar vrea să-și facă mai mult curaj. De aici, povestea ei se transformă în coșmar.

„Mami, de ce l-a luat Doar

A așteptat acolo, la ușă. Copilul încă se auzea plângând. Apoi, după vreo zece minute, l-au scos pe targă și l-au dus la terapie intensivă. Femeia a vrut să-l însoțească, dar anestezistul i-a făcut semn să rămână acolo. Copilul se liniștise, avea ochii închiși. M-am dus după doctor, mi-a zis că operația a decurs foarte bine, să stau liniștită că după ce se trezește din anestezie o să-l aducă acolo. Am ieșit pe hol, unde era soful. Am așteptat cam o oră. Nimeni nu ne băga în seamă. Ziceam că poate alăta durează efectul anesteziei. Dar nimeni nu ne zicea nimic. La un moment dat, însă, o asistentă m-a chemat în cabinet. Doctorul nu era acolo. Femeia mi-a dat înapoi milionul de lei, zicând că domnul doctor e un om bun și nu ia bani de la pacienți. Am ieșit și i-am spus sofului. Ne-am bucurat, deși mi-am mirat că n-a refuzat de la început să-i primească. Apoi, am rămas acolo încă vreo două ore. Nu mai știam ce să facem. Treceau pe lângă

Doamne-Doamne așa de mic?

noi asistente, medici, îi întrebam dacă știu ceva de Ionuț, nimeni nu ne zicea nimic. Am mers la terapie intensivă, nu ne-au dat voie să intrăm. M-am întâlnit acolo cu o cunoștință, asistentă, am întrebat-o pe ea dacă știe ceva, ne-a zis să așteptăm, să se intereseze. A plecat și nu s-a mai întors. Am întrebat un medic. La fel. A zis, stați să văd, a plecat și n-a mai venit. La un moment dat, s-a deschis ușa liftului și l-am văzut acolo pe doctorul Cursaru. L-am întrebat ce se întâmplă. Mi-a zis să urc până la el, în cabinet. Ușa liftului s-a închis și am urcat după el pe scări. Când am ajuns în cabinet, Cursaru m-a întrebat: doamnă, copilul suferă cumva cu inima? Nu, i-am zis, dar de ce? Zice, organismul lui se trezește mai greu din anestezie, dar nu vă faceți probleme, cum se trezește, îl aducem aici. O cumplită presimțire i-a întunecat mintea. A coborât din nou la terapie intensivă, a întrebat din nou de Ionuț. Nimeni nu-i zicea nimic, evitau să-i răspundă, o ocoleau, se arătau grăbiți, ocupați. Până când o asistentă a venit la ea, a luat-o de braț și a condus-o într-un cabinet. Acolo era anestezistul. Doamnă, s-a ivit o problemă, i-a zis. La zece minute după operație, bătăutul a făcut stop cardio-respirator. Din păcate, nu s-a mai putut face nimic. Femeia a țipat și a căzut în genunchi. Au dus-o într-un salon. Acolo era Ionuț, acoperit cu un cearșaf. Avea o lumânare aprinsă lângă pat. Mi-ai omorât copilul!, strigă femeia. A ieșit apoi pe coridor, la soțul ei. Viorel, ne-au omorât copilul! Cheamă poliția! Ne-au omorât copilul! O bestie de asistentă i-a zis să nu mai țipe. Ce urli așa, femeie? N-ai știut că suferea cu inima? Femeia cu soțul ei au intrat apoi în

salon. Ceilalți au plecat. Au rămas singuri acolo, cu fiul lor acoperit cu un cearșaf alb.

Ceva mai târziu, au apărut doi polițiști. Au scris un proces-verbal, au luat declarații, iar părinții au semnat că e vorba de culpă medicală. Am sunat la București, zice bărbatul. Am vrut să vină cineva de-acolo, neutru, că în Brăila e mafie prea mare și s-ar mușamaliza imediat. Am cerut să i se ia anestezistului probe de sânge. Auzisem că anestezistii ăștia obișnuiesc să bea. În spitalul ăsta a și fost un caz, acum vreun an, cu un anestezist beat care a omorât un pacient de 33 de ani. După ce i-au luat alcoolemia, i-au găsit aproape de doi la mie. Așa că am cerut și noi, să vedem dacă e băut. Nici până în ziua de azi n-am aflat. Nu ne-a spus nimeni rezultatul analizelor.

După înmormântare, au încercat să găsească un avocat. Nici unul n-a vrut să-i ajute. Unul avea soția medic, nevasta altuia era bolnavă și avea nevoie de medici, așa că nu voia să se bage. Până la urmă, au găsit unul la Galați. Le-a spus însă că nu poate face nimic până nu sunt gata rezultatele expertizei medico-legale. Analizele au fost trimise la IML, București. Și astăzi, când scriu aceste rânduri, sunt tot acolo. Am întrebat de ce durează atât, mi s-a spus că e vorba de niște analize mai complexe, că anumite probe biologice trebuie să stea în anumite condiții o perioadă ceva mai lungă. Oricum, am aflat că în câteva zile vor fi gata și familia îndoliată va afla rezultatul. La Spitalul Județean din Brăila, răci unul dintre medicii implicați n-a vrut să stea de vorbă cu mine. Spitalul are purtător de cuvânt (doctor

Horia Drăgoi) așa că am fost repede expedit la cabinetul acestuia unde, bineînțeles, n-am aflat nimic. Așteptăm rezultatul de la IML. Până atunci nu ne putem pronunța. La Colegiul Medicilor, același răspuns. Pentru părinții lui Ionuț, așteptarea asta e o grea încercare. Pentru că știu bine cum se pot aranja multe lucruri necurate în România. Și mai știu că l-au dus pe Ionuț de mână, pe picioarele lui, și l-au scos de-acolo înfășurat într-o pătură. Ni s-a spus că, în urma autopsiei, i-au găsit sânge în plămâni. Că în urma anesteziei n-a mai putut să înghită sângele și i-a intrat în plămâni. Până nu-l vedem pedepsit pe cel care ne-a omorât copilul, nu avem liniște.

Mai au un copil, Valentin, de nouă ani. După ce a murit Ionuț, pe el l-au trimis la țară, la bunici. La înmormântare, însă, l-au adus acasă, să-și ia rămas bun de la frățiorul lui. L-a văzut acolo, în coșciug, și a întrebat-o pe mama de ce nu doarme în pat și se chinuie în lada aia. Femeia i-a explicat că Ionuț a plecat la îngerași, că l-a luat Doamne-Doamne acolo și nu se mai întoarce. Mami, dar de ce l-a luat așa de mic? Femeia n-a mai știut ce să-i zică. N-a plâns, ca să nu-l sperie prea tare. Numai ea știe cum s-a putut abține. La cimitir, când au lăsat coșciugul în groapă și când a văzut cum toată lumea plânge în hohote, Valentin a început să plângă și el. Tare, atât de tare încât nu mai putea să respire. Atunci, mama s-a speriat și l-a luat de-acolo. Așa s-a despărțit Valentin de frățiorul lui.

Înainte de a pleca, bărbatul m-a invitat în camera copiilor. A închis ușa, a scos un telefon mobil și mi-a zis: În dimineața aia, înainte să intre în operație, ca să-i mai treacă frica, m-am jucat cu el puțin acolo, pe coridorul spitalului. L-am pus să zică o poezie și l-am înregistrat pe telefon. O zicea și pe urmă i-o puneam să o asculte. Apasă un buton și apropie telefonul de urechea mea. Se-aude un fâșâit și-apoi glasul ușor tremurat al unui copil. Am cinci ani. De dimineață! mamei o surprinză-i fac! M-am spălat pe mâini, pe față! Și tot singur mă îmbrac. Pentru prima oară, văd lacrimi în ochii bărbatului. Măna în care ține telefonul îi tremură. Simt din nou o jenă care mă apasă pe creștet. Jenă de meseria asta a mea nenorocită, de bocancii mei jechoși cu care dau mereu buzna în viețile unor amărâți de oameni. Ia te uită: ce văd oare? Zice mama, n-am știut! Băiețelul meu e mare! Și ce vrednic s-a făcut...

Morți cu zile în spitale

În ultimii cinci ani, Colegiul Medicilor a adunat o colecție de aproximativ 800 de plângeri împotriva doctorilor, din care vreo sută se referă la greșeli administrative, iar restul la culpe profesionale. Deși multe dintre aceste cazuri au fost deosebit de grave (pacienți mutilați sau decedați), doar în patru cazuri medici au fost sancționați prin retragerea dreptului de a profesa. Cât despre pedeapsa penală, nu știu să existe vreuna în toată perioada asta. Iată câteva dintre aceste cazuri.

Un doctor beat și-o anestezie mortală

În iunie, 2005, la Spitalul Județean Brăila, a fost internat Iulian Florescu, un bărbat de 33 de ani. Trebuia să fie operat pentru extirparea unui lipom occipital. Conform declarațiilor soției, pacientul i-a cerut medicului anestezist (dr. Laurențiu-Ionel Bratu) să i se facă anestezie generală. La scurt timp după intrarea în sala de operații, dr. Bratu a ieșit pe coridor spunând celor care-l așteptau pe Iulian că acesta decedase pentru că era prea gras și n-a rezistat la anestezie. Angelica Florescu, soția pacientului, a chemat imediat poliția și a cerut să i se ia medicului anestezist probe în vederea stabilirii alcoolemiei. Rezultatul: 0,96 la mie în aerul expirat, adică aproape 2 la mie în sânge. Altfel spus, aproape comă alcoolică. Anchetatorii i-au găsit apoi în vestiar o sticlă de vodcă jumată goală și câteva medicamente, unele cu efect halucinogen, pe care polițiștii le-au ridicat pentru investigații. Bratu, însă, nu recunoaște că ar fi avut o vină în decesul pacientului, susținând că acesta ar fi avea o afecțiune cardiacă mai veche. Cât despre sticla de vodcă, din ea nu consuma, zice el, decât după program și doar un păhărel, iar medicamentele erau pentru zile negre (!), așa cum păstrează orice medic...

Doctorul Horia Drăgoi, purtătorul de cuvânt al Spitalului Județean Brăila, declară că anestezistul nu mai lucrează astăzi în acest spital și, după cum știe el, nici în altă parte. Colegiul Medicilor luând decizia de a-i ridica dreptul de liberă practică. În urma autopsiei, s-a constatat că pacientul a suferit un infarct miocardic masiv, posibil apărut ca reacție la anestezie. Dosarul se află încă în lucru la Parchet și Poliție.

Decedat după o operație de apendicită

August, 2000. Daniel Stoica, de 14 ani, este internat la Spitalul Budmex pentru o banală operație de apendicită. Părinții sunt întrebați de către Ștefania Balamat, medicul anestezist, ce boli a avut până atunci. Atât. Copilul intră în

operație și totul decurge normal. Părinții pleacă acasă dar primesc, pe la 1.30 noaptea, un telefon de la spital. Au apărut niște probleme cu trezirea băiatului din anestezie, li se spune. Disperați, ajung imediat la spital unde găsesc niște asistente semneroase care stăteau la cafele. Unde e băiatul meu?, întreabă tatăl. Asistentele ridică din umeri. Nu cumva o fi ăla cu stop cardiac?, zice una. Chiar el era. Părinții fug și-l găsesc nemiscat, cu ochii deschiși. Plângea ușor, în tăcere. Nu putea să vorbească, nu putea să se miște. Avea doar câteva lacrimi pe obraz. Deodată, a închis ochii. Asistentele erau încă la cafele. Alarmate de părinții disperați, s-au urnit să cheme un medic. Au coborât apoi la parter pentru a aduce un resuscitator electric. Era însă prea târziu. Daniel era deja în moarte clinică. Daniel a murit sub ochii noștri, povestește tatăl. Nu voi putea uita niciodată cum el își dădea sfârșitul și nimeni nu era acolo să-l supravegheze. Ce să mai zic de asistente! Asta e totuși cu o crimă! După câteva zile, în urma autopsiei, se stabilește că decesul ar fi fost cauzat de un... hematom în zona parietală dreaptă, sub pielea capului, care după operație ar fi evoluat ajungând la dimensiunile de 8x8 centimetri. Pentru părinții lui Daniel, o asemenea concluzie înseamnă o altă crimă. Nu e posibil așa ceva. Daniel nu avea nimic la cap, mi-ar fi spus dacă s-ar fi lovit, așa ceva nu se poate. Dacă, într-adevăr, a exis-

tat acest hematom, înseamnă că a apărut atunci când au încercat să-l resusciteze. Colegiul Medicilor din București analizează cazul și ajunge la concluzia că examenul clinic preoperator a fost incomplet, ceea ce a dus la ignorarea unui traumatism cranio-cerebral important. Deci, cu sau fără hematom, e vorba și de o culpă medicală. Au urmat patru ani de anchetă. Pe 26 februarie 2004, tatăl lui Daniel primește o recomandată prin care Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 îl anunță că a decis scoaterea de sub urmărire penală sub aspectul săvârșirii infracțiunii de ucidere din culpă a învinuitei Balamat Ștefania. După moartea fiului lor, aceasta este ziua cea mai neagră din amintirea lor.

O anestezie fatală

În vara anului 1999, Mădălina Pica, de 27 de ani, s-a hotărât să nască prin cezariană la Maternitatea din Călinești, Argeș. Totul a decurs normal, numai că tânără mamă nu s-a mai trezit niciodată. În urma anchetelor ulterioare, s-a stabilit că anestezistul Octavian Lăpusneanu i-a administrat o doză prea mare de sedativ, fapt care a determinat decesul femeii. Ca urmare, Colegiul Medicilor i-a suspendat dreptul de a profesa pe o perioadă de 12 luni. Lăpusneanu avea la vremea aceea 72 de ani și lucra la acest spital cu un contract de colaborare. La finalul unei anchete penale, a fost judecat și condamnat de instanță la închisoare, însă cu suspendare, pentru omor din culpă.

Un tub în picior pentru o mandibulă ruptă

12 martie, 2004. Ion Neculai, de 26 de ani, a ajuns la Spitalul Județean din Brăila pentru o fractură de mandibulă. La un moment dat, în salonul lui a intrat o infirmieră care l-a întrebat dacă el e pacientul, fără a spune vreun nume. Iar el, pacient fiind, a răspuns cuminte că da. L-a pus să semneze ceva, iar el a semnat. Nu știa ce, dar a semnat. Apoi l-au luat de-acolo și l-au dus la operație. Radeți-l, s-a auzit o voce. Era a

doctorului Dragoș Voicu. Atunci, pacientul a intrat în panică. A încercat să explice că el e acolo pentru mandibulă, dar nimeni nu-l băga în seamă. I-au făcut o injecție și gata. Nu-și mai aminteste decât că, la un moment dat, s-a trezit cu un tub în picior. Era un tub de dializă și fusese operat de „cateterism vascular”. Apoi, medicul l-a strigat cu domnul Enoche. Atunci și-au dat seama că au făcut o gravă încurcătură. Rutină în preluarea bolnavilor, s-au grăbit să explice greș din Direcția de Sănătate Brăila. Eu, însă, mă încumet să definesc povestea asta, ca de altfel toate poveștile relatate în aceste pagini, ca pe niște grave urmări ale unui haos infernal care a infestat lumea medicală românească. O lume de care, în mod paradoxal, chiar pacienții, oameni bolnavi și amărâți, se tem ca de moarte...

Decedat în spital dintr-o entorsă

Despre uluitoarea poveste a lui Ionuț Orbeanu am mai scris acum doi ani (revista *Flacăra*, nr.4/2004, articolul *Malpraxis. Morți cu zile*). Acum, însă, luând legătura din nou cu părinții băiatului, am aflat că în tot acest timp nu s-a întâmplat nimic. Că dosarul zace încă la Parchet, că doctorii implicați încă mai operează iar părinții îndoliați încă mai umblă disperați pentru a se face dreptate. Nimic neobișnuit într-o țară ca România, unde nesimțirea autorităților a atins cote pe care nici Kafka nu le-a visat.

Ionuț Orbeanu avea 18 ani. Juca fotbal la *Fulgerul Bragadiru*. În august 2000, băiatul a plecat la Bușteni, la cursurile Școlii de fotbal Euro-Africa. După numai câteva zile, a făcut o entorsă banală la piciorul drept. A lovit mai tare o minge și și-a dat degetele peste cap. Nimeni nu s-a sinchisit dintr-un asemenea fleac. După vreo trei zile, însă, durerea a devenit insuportabilă. Părinții lui s-au urcat în mașină și l-au adus acasă. L-au dus urgent la Spitalul Municipal, unde medicul Dragoș Șerb i-a pus o atelă ghipsată. Dar noaptea care a urmat a fost de coșmar. Durerile erau îngrozitoare. La patru dimineața, pe 9 august, părinții decid să-l ducă la Spitalul de Ortopedie Foisor. În 1985, Victor Orbeanu, tatăl lui Ionuț, a fost operat la picior în acest spital de

un doctor pe nume Corneliu Stănescu. Credea, așadar, că e un chirurg foarte bun, iar acum a decis să-l lase și pe Ionuț pe mâinile lui. De gardă era alt medic, dar părinții cer să fie îngrijit de Stănescu. Pentru ei, amintirea acestui moment este coșmarul care îi va chinui toată viața. Dacă nu-l duceam acolo, Ionuț trăia. Este convingerea unui tată torturat zi de zi de vina de a fi cotit el însuși destinul propriului copil spre un final catastrofal. Aici, se constată din nou diagnosticul de entorsă și se pune din nou un ghips. Apar însă și niște tulburări digestive, bănuindu-se că ar putea fi vorba de o hepatită sau chiar de leptospiroză. Medicul decide ca, a doua zi, băiatul să fie transportat la Institutul de boli infecțioase Victor Babeș, pentru investigații. Părinții, însă, îngroziți de starea tot mai gravă a lui Ionuț, se hotărăsc să-l ducă acolo chiar în aceea zi. Se fac analize și cele două diagnostice sunt infirmate. Piciorul deja se învinetise. În scurt timp, starea lui Ionuț e tot mai alarmantă. Tensiunea îi scade vertiginos, iar respirația e din ce în ce mai greoaie. A doua zi, pe la 11, e transferat la Spitalul de Urgență Floreasca având diagnosticul „sepsis sever cu insuficiență multiorgan: ficat, inimă, plămâni.” Infecția de la picior inundase aproape tot corpul. Medicii decid amputarea piciorului. Chiar și așa, spun ei, șansele sunt minime. În 30 de secunde, Victor Orbeanu e nevoit să decidă dacă semnează sau nu consimțământul pentru amputare. Apoi, la scurt timp după operație, doctorul Godeanu se apropie de părinții lui Ionuț. *Îmi pare foarte rău, le zice. Nu s-a mai putut face nimic. Apoi a lăsat privirea în jos și le-a spus o frază pe care n-o vor uita niciodată: Regret că unii dintre colegii mei se numesc medici.*

Pentru acești medici (Corneliu Stănescu și Mihai Popescu, de la Spitalul Clinic de Ortopedie Foisor), Colegiul Medicilor din București a luat, pe data de 13 decembrie 2000, decizia de sancționare prin vot de blam pentru aplicarea diagnosticului și tratamentului necorespunzătoare, cu precizarea că transferarea bolnavului la Spitalul Victor Babeș a fost nejustificată. Mai târziu, însă, Comisia Superioară de Disciplină a Colegiului Medicilor anulează această decizie invocând

anumite vicii de procedură. Apoi, în urma expertizei medico-legale de la IML se stabilește că decesul a survenit ca urmare a diagnosticului și tratamentului necorespunzătoare aplicate la spitalele Foisor și V. Babeș. Ca urmare, părinții băiatului deschid o anchetă penală împotriva medicilor incriminați. Au trecut de atunci cinci ani și dosarul zace undeva, la Parchet. Cam o dată pe an, cazul este predat altui procuror care trebuie să reia tot dosarul, să-l studieze, să cheme din nou oamenii la interogatorii, să ceară din nou probe de la IML. În plus, cum e și firesc, partea incriminată încearcă să se apere, iar pentru asta cere noi expertize ale specialiștilor în medicină legală, alții decât cei de la IML, a căror decizie este clară. Doctor Cristian Stan, expert medico-legal, IML București: *E normal ca medicii învinuți să ceară asemenea expertize. Angajează experți care vin să combată părerea noastră, a celor de la IML. E exact ca în justiție, unde clientul își angajează un avocat. În fața asta suntem și acum în cazul Orbeanu. Doctorul Stănescu a angajat doi experți care ne-au cerut anumite explicații medicale cu privire la acest caz. În scurt timp, vom fi gata și le vom oferi răspunsurile. Pentru noi, însă, este clar: există un lanț de cauze care au dus la decesul lui Ionuț Orbeanu, iar în acest lanț intră și culpa medicilor de la Spitalul Foisor.*

L-am vizitat, zilele trecute, și pe doctorul incriminat, Corneliu Stănescu. Mă așteptam să întâlnesc un om deloc prietenos, mai ales cu ziaristii. N-a fost așa. Singura lui dorință a fost aceea de a nu-l fotografia. În rest, aproape două ore a fost la dispoziția mea. Sincer, mi-a stârnit un sentiment de compătimire. Pare un om disperat, traumatizat de toate șicanele la care e supus de cinci ani încoace. Mi-a mărturisit că sunt primul ziarist care îi cere și lui părerea în legătură cu acest nefericit caz. Bineînțeles că nu are nici o vină în toată povestea asta. Singurii vinovați, zice el, sunt părinții care au luat decizii de capul lor. În plus, copilul avea o malformație a arterei femurale care a cauzat tromboza. Și totuși, nu era problema lui să facă investigații amănunțite atunci când a văzut că lucrurile o iau razna? *Cine se gândea, domnule, la așa ceva, de la o banală entorsă, mai ales în cazul unui fotbalist?* Nu, el nu are nici cea mai mică vină. Și nici o remușcare. N-a luat niciodată legătura cu tatăl băiatului. Pentru ce să facă asta? Ca să se disculpe pentru o vină pe care n-o are? *Scuzați, îi zic, asta e un orgoliu cam cinic.*

Am reprodus, așadar, toate punctele de vedere cu privire la acest caz incredibil. Nu vreau să mă hazardez și să dau vreun verdict. Poate că, până la urmă, o va face justiția. Eu constat doar cât de jalnic putem trăi, la început de secol 21, într-o țară în care se moare, sub „îngrijire” medicală, dintr-o banală entorsă. În acest context, culpa individuală a unui medic nu pare decât un mic defect al unui uriaș angrenaj aflat în ruină.

text Cătălin Apostol

foto Cătălin Apostol

ziarul Obiectiv - Brăila și arhiva personală

„În 2003, soția mea a fost la medic, la un control de rutină”, povestește Victor Orbeanu. „I-a spus că e însărcinată. Vă dați seama, avea 47 de ani. Asta e un miracol!” Miracolul se numește Bianca. Astăzi, ea are doi ani și jumătate. Este singura alinare a familiei Orbeanu.

FLACĂRA®

Fondată în 1911 de Constantin Bani
www.revistaflacara.ro

București, România
Revista Oficială de Audit al Tinerilor
la eliberarea Certificatului de Audit pentru revista Flacăra
în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit

Publicațiile se beneficiază de rezultate de audiență, conform
Studiului Național de Audiență, măsurate în perioada mai 2003 - mai 2004

DIRECTOR: ALEXANDRU ARION

alexandru.arion@publicatii.flacara.ro

REDACTOR ȘEF: Mihai Galatiș - mihai.galatis@revistaflacara.ro
redactia@revistaflacara.ro

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Petru Ștefan

petru.stefan@revistaflacara.ro

SENIOR EDITOR: Ileana Pătruș - ileana.patrush@revistaflacara.ro

EDITOR: Alina Ghemana

SPORT: Pătruleț Ioana - paterulet@revistaflacara.ro

COLABORATORI PERMANENȚI:

Tudor Călin Zărojanu, Cătălin Apostol, Horia Gabriela, Magdalina Mărgărit, Horia
Fălcășu, Florentina Ștefan, Polona Ștefan, Bogdan Ștefan, Dana Zărojanu

SENIOR EDITOR FOTO: Christinel Tibă - christinel.tiba@revistaflacara.ro

FOTOREPORTERI: Robert Iancuș - robert.iancus@revistaflacara.ro

TEHNOREDACTOR: Ioana Tibă - ioana.tiba@revistaflacara.ro

CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂȚE: ROMÂNII:

Gelu Voyn (Madrid),

Corina Tanc, Vasile Căndășu (Roma), Anca Mădăraș (Londra), Eugen Furtună

(Canada), Adina Găbeș (SUA), STRĂINI: Veselica (Belgia), Ioana Julea

(Canada de Sud), Ioana Ștefan (Cehia)

ÎN TERITORIUL: Marius Condor (Bulgaria), Dor Mădăraș (Cehia)

Grădă, tehnoredactare
și prelucrare imagine

**PUBLICAȚIILE
FLACĂRA**

Societate cu scop înalt înalt în
Orașul București, România
Strada 1, Nr. 100, 0600100
Cod Unic de Registrare 1962076

S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. este membru al
București, România - BRAT

PREȘEDINTE: DIRECTOR GENERAL: George Arion

george.arion@publicatii.flacara.ro

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Pătruș

alexandru.patrush@publicatii.flacara.ro

DIRECTOR GENERAL EXECUTIV: Alexandru Arion

DIRECTOR DISTRIBUȚIE: Gabriela Dumă

gabrieladuma@publicatii.flacara.ro

DIRECTOR RESURSE UMANE: Monica Răduț

monica.radu@publicatii.flacara.ro

CONTABIL ȘEF: Elena Anghel

DIRECTOR PUBLICITATE & MARKETING:

Emil Dumă - emil.duma@publicatii.flacara.ro

SECRETARIAL: Ileana Teseanu Tel: 317.91.42, 317.91.44

Fax: 317.91.47 Email: office@publicatii.flacara.ro

Adresa București sector 1, Mica Pășărie nr. 1, cod 011370, CP 93, CP 12

Cod BANI ROL: R0742NC65010000007890001, BCR, sector 1, București

Cod BANI USD: R0232NC65010000007890002, BCR, sector 1, București

Cod BANI EUR: R0790NC65010000007890003, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890004, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890005, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890006, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890007, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890008, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890009, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890010, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890011, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890012, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890013, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890014, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890015, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890016, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890017, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890018, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890019, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890020, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890021, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890022, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890023, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890024, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890025, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890026, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890027, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890028, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890029, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890030, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890031, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890032, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890033, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890034, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890035, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890036, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890037, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890038, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890039, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890040, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890041, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890042, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890043, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890044, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890045, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890046, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890047, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890048, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890049, BCR, sector 1, București

Cod BANI RON: R0790NC65010000007890050, BCR, sector 1, București

EXCLUSIVITATE

Evangelizarea canibalilor cumiți

REPORTAJ

Croaziere de lux pe Dunăre cu turiști străini

DEZBATERE

Euthanasia

POLITIC

Cine va fi prim-ministru?

SĂNĂTATE

Din baia japoneză în spațiul cosmic

FOTOREPORTAJ

Piatra neseacă

VIP

Simona Bălănescu a așteptat șapte ani luna de miere

Mașina de blues

REBUS®

Publicație auditată BRAT

Redactor-șef: MIHAI ZIGL BEA

REBUSACHE®

Redactor-șef: DANIEL POPA

Redactor artistic: Aurel Ștefan Alăvănășcu

Tehnoredactare computerizată:

Angela Ciocăranu

Corectură: Victoria Ștefan

Publicitate și marketing:

publicitate@publicatii.flacara.ro

Telefon: 317.91.38, 317.91.42

Contribuitori: Florentina Turcu

Distribuție: 317.91.37, 317.91.44: Marian Călcă

Constantin Epure, Mihai Ion, Nicolae Predescu

Critici de joan și din străinătate se pot abona

prin SC Publicațiile Flacăra SA.

Cititori se pot abona și prin SC MTPRESS IMPEX S.R.L., București

Tel./Fax: 021/255.48.15, 021/255.48.16, 021/255.48.17

**Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis, Flacăra Focus, Rebus,
Almanah Rebus, Rebusache, Rebus Bis
sunt mărci înregistrate ale SC Publicațiile Flacăra SA**

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul
articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenți de presă
și personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: MEGAPRESS - BUCUREȘTI

POLITICIENI TINERI

Aurel Nechita	38
Gabriel Valentino Georgescu	39

REVISTA PRESEI

Ion Bogdan Leffer: „Emisiunea Cartea Împlinește, în martie, doi ani“	48
--	----

BUSINESS

BRD – Groupe Société Générale	60
-------------------------------	----

MEDIA

Tom Davidson: „Piața televiziunilor va crește cu 20% în România“	64
--	----

FILM

Calea Împăratului	68
-------------------	----

AUTO

American Show	76
---------------	----

TURISM

Repubblica Del Sol	78
--------------------	----

TEATRU

Un tramvai numit Popescu	80
--------------------------	----

ARTĂ

Dana Marinescu: „Din trei sifoane am făcut familia regală“	82
--	----

STIL DE VIAȚĂ

City Mall face cadouri de Sf. Valentin	86
--	----

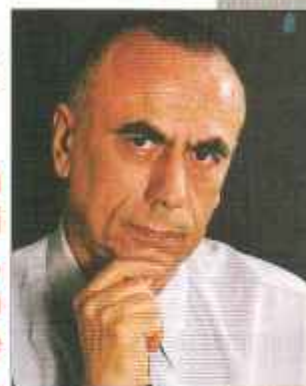
ISTORIA UNUI PRODUS

Regina cocktail-urilor moderne	94
--------------------------------	----

Coperta 1/colaj:
Octavian Tîbăr
și Robert Hanciarec

Altceva

Unii o vor socoti o monumentală gafă diplomatică. Uneori, însă, diplomația ascunde orori inimaginabile și e bine ca, măcar din când în când, cineva să-și asume riscul și să spună adevărul în gura mare, fără să se sîchisească de supărările pe care le poate provoca.

O REPLICĂ ISTORICĂ

I-a fost dat președintele Traian Băsescu să rostească răspicat primul frazele pe care milioane de români le-au spus mulți ani în șoaptă, sau numai doar le-au gândit, de frica represaliilor care ar fi putut să urmeze dacă n-ar fi fost precauți. Și nu le-a rostit în intimitatea cabinetului său de la Cotroceni sau la restaurantul *Golden Blitz*, la o agapă cu amicii. Această replică a fost auzită în fața Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, stîrnind rumoare și perplexitate. La întrebarea unui parlamentar rus legată de prezența americanilor pe teritoriul României, președintele Băsescu a răspuns în stilul său caracteristic, adică pe șleau, fără ocolișurile din cancelariile europene: „Am înțeles că sunteți din Federația Rusă. Ați stat 30 de ani în România și niciodată nu v-am întrebat de ce ați stat.“ Replica a răsunit cu năduful țărănilor români pe care vecinul de la Răsărit i-a adus la sapă de lemn luându-le cotele, a părut a fi spusă cu obida muncitorilor români care trebuiau să „spargă“ normele după modelul sovietic, a exprimat revolta intelectualilor români cărora li se interzisese până să și gîndească în alt fel decât porunceau „frații și prietenii“ noștri. O astfel de replică are toate șansele să rămână în istorie. E tresărirea de orgoliu a unui neam encre, iată, nu poate fi îngenunchat, cu toate urgiile care s-au abătut asupra lui.

Sergiu Brîn

În numărul viitor:

• Codul Da Vinci și Sfântul Graal

În numărul viitor vă așteaptă o mare surpriză. Dar ce spun eu, numai una? În primul rând, veți afla ceva cu totul nevădit despre *Sfântul Graal* și România – și despre legătura dintre aceste două teme de discuție și Codul Da Vinci. Alături, o secțiune consistentă de politică, dar și una de sănătate/medicină/homeopatie. Vom răsturna, în revistă, o tranșă de vedete proaspete, din zona televiziunii (în fond, căruța din Caracal, precum și camioanele din aceeași localitate, s-au răsturnat aici, în televiziune).

Anti SUA

Lovitura „chirurgicală” care îl viza pe nr. 2 din Al Qaeda a distrus câteva cocioabe din Pakistan și a ucis aproape 20 de civili. Nu e de mirare că Statele Unite își pierd tot mai mult suporterii din aceeași țară. Sute de protestatari au fost opriți, de către forțele de ordine, să ajungă la locul dezastrului. Ei au trebuit să se mulțumească doar cu o rugăciune pentru victime, în zona tribală Yaka-ghand, la 40 de kilometri sud de Peshawar.

Aviz amatorilor

Poate că era momentul ca un șef de stat să transmită teroriștilor un mesaj mai serios – că tot sunt pline televiziunile de mesajele lor! A făcut-o Jacques Chirac: dacă în Franța va avea loc un atac și se va dovedi implicarea unui stat, Hexagonul poate răspunde inclusiv cu arma nucleară! Sever, bun și curajos mesaj. Dar poate ne joacă memoria fete: nu este vorba despre același președinte francez care a avut rezerve la intervenția militară a SUA în Orient?

Mătușiada

Dincolo de toate detaliile și comentariile asupra dosarului „mătușa Tamara”, o întrebare se ridică, suverană și fascinantă: ce-a crezut Adrian Năstase că (nu) o să se întâmple? Sau, mai pe șleau, ce-a fost în capul lui? Altfel zis, cât de proști ne credea că să înghițim povestea cu biata femeie care a trecut granița, dintr-o țară comunistă în alta, cu bijuterii în valoare de 400.000 de euro, agoniseala de-o viață (!?). Exercițiu pentru acasă: uitați-vă cât costă gramul de aur și calculați câte kilograme țara Tamara în basma.

Ger cumplit

În Serbia și Muntenegru (imaginea este din Belgrad), la fel ca în România, Turcia și majoritatea statelor din centrul și estul Europei, ca să nu mai vorbim despre Rusia, iarna a lovit cu forță după mijlocul lui ianuarie. Dacă în Siberia s-a ajuns la -61 de grade, în

România s-au înregistrat „numai” -30. Gerul a făcut victime, presiunea gazului a scăzut dramatic (abia ce se rezolvase criza Rusia-Ucraina), viața a fost dată peste cap în jumătate de continent.

Bani și moarte

Încercarea clasică de a stabili că „mortul e de vină” a eșuat în cazul tragediei de la Mina Anina, în care au murit șapte oameni (în imagine, ceremonia funerară). Procurorii au stabilit că n-a fost vorba despre o eroare umană. Un șir de bizarerii au marcat acest nou accident: victimele urmau să se pensioneze, exploatarea urma să se închidă, iar unul dintre mineri era miliardar în iei vechi, în urma unui câștig la loterie (oare ce l-o fi făcut să mai intre în subteran?). În plus, muncitorii acuză conducerea minei de neglijență, dar presa a descoperit că unitatea ar fi „căpușată” de SRL-urile unor lideri sindical...

De-a mitropolia

Decizia BOR de a înființa Mitropolia Clujului (pe lângă aceea a Transilvaniei) a stârnit justificatele proteste ale credincioșilor sibiieni, care au manifestat împotriva edictului și acasă, și la București. Scindarea bisericii ortodoxe în Ardeal cade cum nu se poate mai prost, la scurt timp după ce Vaticanul a ridicat „în grad” Biserica Greco-Catolică, drept Biserica Arhiepiscopală Majoră. Dar, oare, numai sibiienilor le pasă?

180 €

~~CHIRIA~~

RATA LA CASA MEA

Produse de creditare

Oferta de credite pentru casă

Cum poți transforma o cheltuială precum chiria într-o investiție în propria ta casă? Iei un **Credit Ipotecar** sau **Imobiliar** de la Banca Țiriac. Apoi construiești, îți cumperi un imobil, îți modernizezi locuința sau chiar cumperi un teren pentru a-ți construi o nouă casă. Casa ta, în rate până la 20 de ani cu suma maximă acordată de 200.000 de Euro.

Înzestrate cu două avantaje majore - rapiditate în acordare și dobânzi variabile în funcție și de suma împrumutată - **Creditele Ipotecare** sau **Imobiliare** de la Banca Țiriac sunt instrumente ideale pentru realizarea unui vis, acela de a avea o casă nouă, mai mare sau măcar mai frumoasă.

Banca Țiriac

Privește înainte

reportaj

Media de vârstă: 75 de ani. Au aerul unor pachiderme care se zbat într-o lume pâcloasă. Aerul, la bătrânețe, devine o peltea. Turisții străini vin în România să își recupereze proprietatea imemorială a tinereții lor. Vapoarele românești au un aer de epocă, dar fac bani buni din croazierele pe care le oferă europenilor cu dare de mână. Îți vezi: aproape nonagenari, incapabili să se țină mult timp pe picioare, un fel de elefanți cu fildesul uitat în altă țară. Sunt turisții străini, germani, austrieci sau unguri, care își plimbă spleenul, în croaziere pe Dunăre, cu vasele de lux românești. Aici e o lume exclusivistă: nu intră românii. Din cauza prețurilor. Dar și din a subînchirierilor. În total, o afacere de trei milioane de euro pe an, nu în întregime în mâinile românilor.

Croaziere de lux pe Du

năre, cu turiști străini

**Cinci capitale
europene:
București-
Budapesta-
Bratislava-
Belgrad-
Viena**

Giurgiu pare un oraș ruginit. Un oraș din fier, care acum a prins o pojghită de foiță, mâncată cu de-amănuntul de vreme și ploi. Ros de roșeața unor oxizi. Și a timpului. O patină gri, coclită, accentuată și de aura de (aproape) iarnă, o lumină metalică, posomorâtă, urăcioasă. Nimic nu pare să meargă în plin, cu excepția unor cărciumioare pitite pe malul fluviului. Și totuși, aici, o firmă românească face câteva milioane de euro pe an, ceea ce,

pentru afacerile locului, se arată ca un record demn de *Guinness Book*. Firma cu pricina, *Giurgiunav*, poate să fie subiect și de laudă, dar și de zădărnici, răcă și – de ce nu? – de-a dreptul chiar invidie. Are în custodia sa patru nave: *STEALUA DUNĂRII*, *STEALUA DELTEL CARPAȚI*, *OLTENIȚA*. Adică, mai bine zis, trei. Pentru că, una din ele, *OLTENIȚA*, a ars, cu mai bine de o lună înainte de a ajunge noi la Giurgiu. Cum? Deși am întrebat în stânga și-n dreapta, un mis-

ter învăluie cataclismul. Nenorocirea s-a petrecut foarte rapid, într-un sfert de oră, iar vasul s-a dovedit imposibil de stins, după cum am aflat de la unul din ofițerii de la societatea giurgiuveană. Nava a fost umplută cu un volum impresionant provenit din gurile tunurilor de apă – și s-a scufundat, ca un *Titanic* mai mic, pe maluri slovace. O femeie, româncă, a murit asfixiată, era cântăreacă barului. Vaporul era plin cu turiști belgieni și norvegieni. Dincolo de acest incident, de câțiva ani buni, cele patru vapoare ale *Giurgiunav* fac bani serioși cu turiștii furnizați de compania daneză *QUALITY TOUR*. Croazierele reprezintă contracte pe termen lung și mai au un avantaj serios: acoperă tot sezonul. Din păcate, s-a bătut în cuie prețul – și nu prea se mai poate umbla pe acolo. Croazierele pe care le efectuează navele românești sunt de două tipuri. Una din ele se intitulează **CINCI CAPITALE EUROPENE: GIURGIU-BUCUREȘTI- BUDAPESTA- BRATISLAVA-BELGRAD-VIENA**. Cea de a doua pendulează pe un itinerariu fix: Passau-Budapesta. Turiștii străini care se îmbarcă la Giurgiu vin în România cu avionul și sunt debarcați, ulterior, într-un port occidental al Dunării. Durata unei croaziere este de 10 zile. Acționarul majoritar, *PETROM SERVICE S.A.*, a preluat afacerea, de la *APAPS*, imediat după Crăciun.

Categoria senior

O bătrânică rapidă

Portretul robot al turistului care se plimbă cu STEAUA DUNĂRII sau CARPAȚI este categoria senior. Hotelul stă la dispoziția clientului. Media de vârstă: peste 70 de ani. Un soi de azi plutitor de lux – sau, cum vrei, un cimitir al elefanților. Obosesc repede. Se mișcă în relanti. Nordici, în general. Adică din acei cu putere de cumpărare. Răsufă greu. Mâncare adecvată. Specifică vârstei. Adică nu tu răntășuri, uleiuri, prăjeli. Doamne ferește: fără cârnați! Turistii străini sunt atenți la stele. Și la confort. Gabriel Teiuș, director, ne spune: Eu vând *en-gros*. Nu știu prețul final. Mai sunt și câțiva angroșiști de față. Firma Luftner, din Austria – sau Rivage de Monde. Capacitatea celor două nave este: 80-90 de turiști – la CARPAȚI, iar la STEAUA DUNĂRII sau STEAUA DELTEI, 160. Eugen Soavă, intendent pe una din nave – și unul dintre liderii sindicali, ne-a spus că, odată, pe CARPAȚI, echipajul avea până la 40 de oameni. Acum nu mai e așa: sunt mai puțini, vreo douăzeci, stau în condiții mai omenești.

Motoarele sunt monitorizate prin computer. Putem prinde până la 35 de kilometri la oră, mai ales în aval, iar dacă se centrează axial, ne atingem limita, se mândrește Ștefan Bădiță. CARPAȚI este, deci, un fel de bătrânică rapidă. Prețul unui bilet? Câteva mii de euro. La STEAUA DUNĂRII, cel puțin. La CARPAȚI e ceva mai jos. Sezonul debutează în martie și

se încheie la final de octombrie. CARPAȚI face cam douăzeci de excursii pe an. Îmbarcă, în consecință, cam 1.600 de persoane. Celelalte, STELELE, bagă în burtă peste 3.000 de persoane. Businessul e în creștere. Și navele sunt. În primul rând, ca număr: anul acesta, numai în 2005, sunt 30 de noi nave în construcție. În total, sunt vreo sută de nave care fac Dunărea. Le „apgradăm” confortul, spune domnul Rotaru. Perspectiva adevărată o poate dicta însă numai piața. CARPAȚI e construită în 1961. Cele două stele sunt construite în anii '90. Așa că îmbunătățirea confortului este vitală pentru supraviețuirea pe piață. Sigur că bătrânele noastre mai gâfăie uneori, în această cursă nebunească după confort și *luxury*. O navă

construită după anul 2000 e un autobuz plutitor, plin de termopane & PVC. Ce-i mână, însă, în luptă, pe bătrânii turiști? În primul rând, nostalgia după anii din tinerețe, navele românești amintesc de o epocă. Au parfum de trecute vremuri și domnițe. N-avem superconfort, ne spun ofiterii punctiști de pe navă. Chiar și compartimentarea ar putea fi/ar trebui să fie mai bună. N-avem nici motoare silențioase. N-aveam, până de curând, nici măcar fanion. Acum avem: azi-tă le-au adus. Și totuși, veniturile din exploatarea navelor sunt considerabile: se ridică la 3 milioane euro. Navele aveau în dotare și frizer, doctor, coafeză. Am dat afară coafeza și frizerul, ne mărturisește directorul. Veniturile nu acopereau costurile.

Ceaușescu și Tito au semnat, pe Oltenița, protocolul hidrocentralei Porțile de Fier

Ceaușescu se plimba mai mult cu *OLTENIȚA*. Dar a fost aproape cu toate. A fost pe *STEAUA DUNĂRII*, precum și pe *STEAUA DELTEL*. Noi am avut ocazia să vizităm și să fotografiăm pe *CARPAȚI*, care este sora identică (în oglindă) a răposatei *OLTENIȚA*. Am zăbovit câteva clipe în sala de protocol. În geamăna ei s-a semnat Protocolul hidrocentralei *Porțile de Fier*. Aici au șezut, pe fotoliile roșii, Ceaușescu și Iosip Broz Tito, bătând palma pentru construcția hidrocentralei de lângă Turnu Severin. Sala este un soi de hemiciclu, destul de auster.

În sala de protocol nu se fuma. Se privea doar la televizor și se putea, eventual, citi o carte. Își amintește unul dintre ofițerii mai vârstnici. (Nu știm câte cărți citea Tito, dar Ceaușescu nu se prea omora cu firea.) În extremitatea cealaltă a navei se afla/ se află, și acum restaurantul în care se lua masa. Pe atunci nu toate cabinele

aveau toaletă. Doctorul, de pildă, stătea într-o cabină fără toaletă. Acum, însă, toate au una.

Între timp, *Giurgiunav* și-a amenajat și o sală de protocol, iar actele sau documentele oficiale pot fi semnate și pe uscat. Camera de protocol a primit, în dotă, niște plante decorative. Directorul ne povestește, cu umor, cum a astupat găurile din tavan. Bună ocupație pentru un director, îmi zic. În biroul său a montat aer condiționat. Când plec, îl iau, spunea el pe jumătate în glumă. Ar fi culmea să te plimbi cu aerul condiționat după tine. Pare un tip spiritual – și inteligent. E nemulțumit de cum arată incinta societății. Faianța o face să semene cu o baie publică, își descarcă el oful. Are dreptate. O baie de mulțime.

Text: **Mihail Gălățanu**

Foto: **Robert Hancianec**

Crama Neamului
(traditional Romanian cuisine)

Cedar's
(traditional Lebanese cuisine)

Colosseum
(international cuisine)

Venezia
(traditional Italian cuisine)

PHOENICIA

GRAND HOTEL

89 € / room

348 Rooms

4 Restaurants

10 Conference Rooms and meetings
with a capacity of 600 places

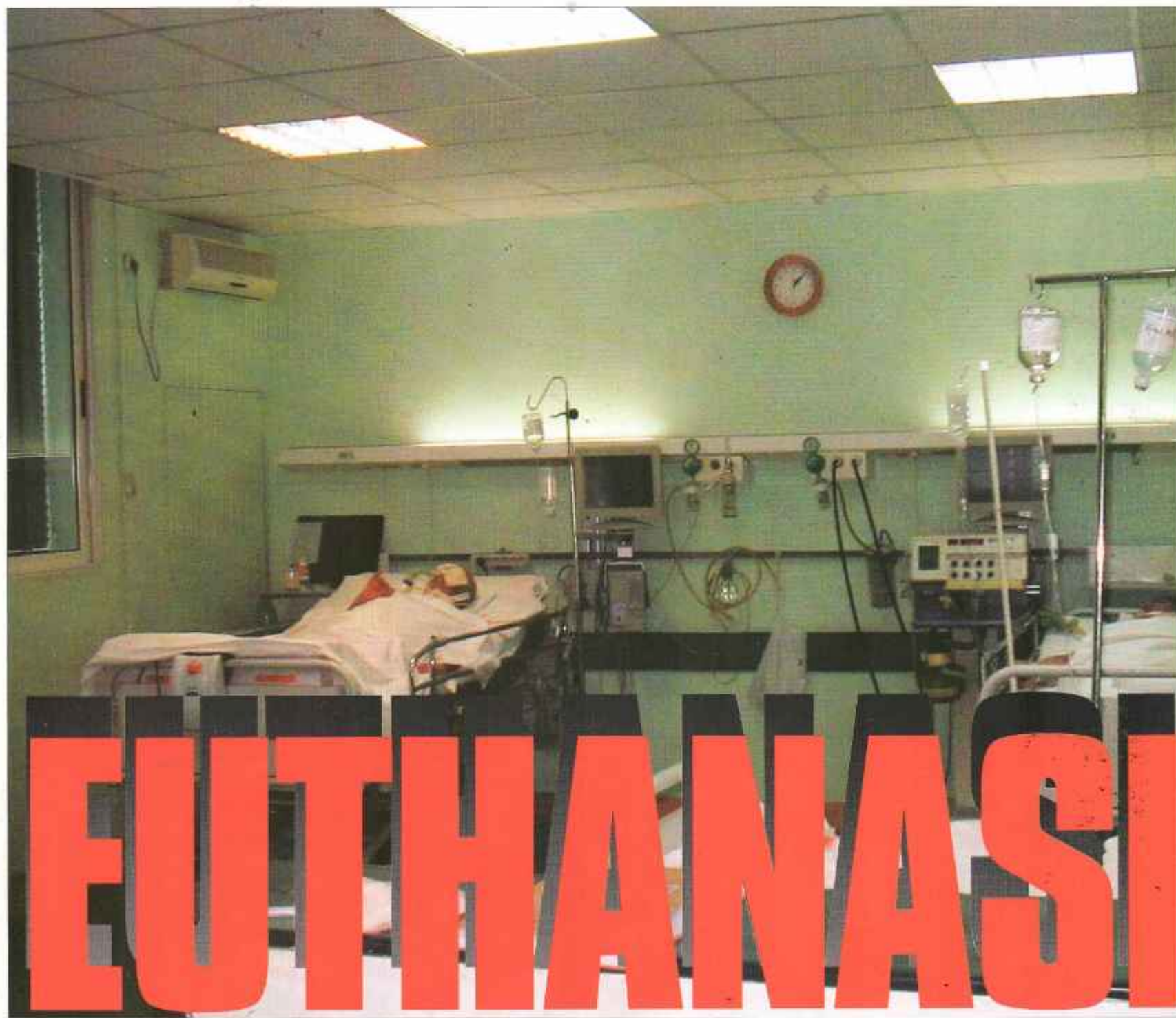
Piano Bar, Lobby Bar, Spa Center

Services: Internet, Pay Tv, Room Services, Wake-up Call, Minibar, Laundry, National and International Phone Lines, Bell Boy, Messages Delivery

B-dul Alexandru Serbanescu nr. 87, sector 1, Bucuresti, office@phoenicia.ro; reservation@phoenicia.ro; www.phoenicia.ro; Tel./fax: 021/3000.888, 021/3000.885

Am cunoscut, în anul 1990, un om aflat în ultimele zile ale existenței. Un cancer galopant, asemenea unui vierme nemilos și neadormit, rodea neobosit, zi și noapte, pentru a-i curma fragilul fir al vieții. De fapt, el nu mai era de mult un om în adevăratul sens al cuvântului, ci un morman grotesc de carne putrezind de vie. Boala îl dezumanizase complet, morfina nu-și mai făcea efectul. Privindu-l, nu vedeam decât un perisabil monument al durerii. Din când în când reușea să-și adune bruma de viață care mai palpita în el și, cu un efort suprem, urla lung, animalic, implorând moartea să vină mai repede. Atunci m-am întrebat pentru prima oară de ce – dacă unul dintre principiile fundamentale ale democrației spune că e dreptul fiecăruia să decidă ce face cu viața lui, atâta timp cât nu afectează altă persoană – omului aceuia nu-i poate grăbi nimeni încetarea unor chinuri cumplite? Pentru că, fără îndoială, moartea ar fi fost pentru el o adevărată izbăvire.

Joaca de-a
DumnezeuEuthanasie
în timpul
uraganului
Katrina?O lacrimă
pentru Terri

Conceptul de euthanasie a fost elaborat încă din secolul al XVII-lea și vrea să însemne, potrivit etimologiei cuvântului inițial **evtanasia** – care vine de pe filieră greacă – *moarte bună, moarte lentă sau moarte ușoară*. În definiția înscrisă în *Declarația Drepturilor Omului* se precizează că euthanasia „...este o acțiune sau o omisiune care, prin natura și mijloacele sale specifice, duce la curmarea vieții unui om din milă” (în sensul în care respectivul nu mai poate suporta durerea fizică și atunci medicul sau o altă persoană se gândește să-și manifeste iubirea față de aproapele prin curmarea vieții acestuia). Definiția din *Dictionarul de psihologie*, apărut sub îngrijirea Ursulei Șchiopu la editura Babel, în anul 1997, este și mai succintă: „*Euthanasie* (engl. *euthanasia*, fr. *euthanasie*, germ. *Euthanasie*) = Teorie ce preconizează provocarea morții fără durere bolnavilor incurabili, pentru a-i feri de suferințe prelungite (etimologic «moarte bună»)". Dincolo însă de aparenta simplitate a acestor definiții, euthanasia cuprinde extrem de multe aspecte, incluzând raționamente și argumente medicale, religioase, psihologice, morale, filosofice, de criminologie ș.a.

„Personalul unui spital din New Orleans a discutat, la trei zile după ce orașul a fost inundat ca urmare a uraganului Katrina, despre euthanasia pacienților care nu ar fi supraviețuit acestei catastrofe” – relata, la vremea respectivă, o știre venită pe fluxul CNN. Se pare că procurorul general din Louisiana încă mai investighează acuzațiile aduse de un medic și de o asistentă-șefă de la *Memorial Medical Center*, care susțin că au fost comise astfel de acte, deși nu au asistat personal la ele. Autoritățile judiciare au dispus autopsierea a 45 de cadavre preluate de la acest spital după trecerea uraganului. Medicul Bryant King, care, între timp, nu mai lucrează acolo, a precizat că „majoritatea oamenilor știu că acolo s-a întâmplat ceva care nu ar fi trebuit să se întâmple”, iar Fran Butler, asistentă șefă la *Memorial Medical Center*, a declarat că un medic a abordat-o la un moment dat și au discutat despre posibilitatea de a-i adormi pe pacienți, astfel încât aceștia să nu se mai trezească. Butler a precizat însă că același medic a spus imediat că el nu ar face niciodată așa ceva. Dar, să vedem exact care era situația din acele momente: când digurile care protejau orașul New Orleans au cedat, provocând inundațiile devastatoare din septembrie, la acest spital erau internate 312 persoane, majoritatea aflate în stare critică. Oficiali din cadrul insti-

tuției au declarat că 11 pacienți au murit înainte de uragan, cadavrele acestora fiind depuse la morga spitalului. „Condițiile se înrăutăteau din ce în ce mai mult și nimeni nu știa dacă și când vor veni echipajele de salvare. Personalul medical era obligat să lucreze în condiții deosebit de dificile și, din cauză că nu mai era curent electric, nu puteau oferi decât tratamente de prim-ajutor. Evacuarea pacienților s-a făcut sporadic, cu ajutorul elicopterelor sau al avioanelor”, explicau ulterior sursele spitalicești citate de CNN, condițiile care i-ar fi făcut pe medicii principalului spital din New Orleans să evoce varianta euthanasierii.

Vă mai amintiți de Terri Schiavo? Era o ființă umană, ca dumneavoastră sau ca mine, care a trăit în Pinellas Park, un mic orașel din Florida (SUA). Impropiu spus a trăit, fiindcă în ultimii 15 ani s-a aflat în comă profundă. Era menținută în viață în mod artificial. Adică, practic, ea trăia într-o stare vegetativă. Dar, cu toate acestea, era permanent înconjurată de dragostea părinților săi, precum și de a celor care au cunoscut-o de pe vremea când era sănătoasă. Pe la jumătatea lunii martie a anului trecut, soțul său – care se consolase de mult timp cu drama soției și trăia cu o altă femeie, căreia îi făcuse și doi copii – a hotărât că acea care i-a fost tovarășă de viață a devenit o povară mult prea grea și a cerut, prin intermediul avocatului său, ca ea să fie decuplată de la sursele care o mențineau în viață. Motivând că aceasta ar fi fost dorința ei, exprimată într-o discuție avută cu ani în urmă. Acesta poate fi adevărul, sau poate că era numai o poveste menită să acopere nerăbdarea lui de a încasa polița asigurării sale de viață. Cert este că Terri nu avea cum să se apere. Nu cred că ne vom putea vreodată imagina drama mamei sale, care nu-și mai dorea altceva pe lume decât să-și îngrijească fata până la sfârșit. N-a fost să fie așa, pentru că doctorii au lăsat-o să moară în spitalul lor, pentru a respecta hotărârea judecătorului de a o decupla de la tubul care o hrănea. Acum Terri a rămas doar o amintire frumoasă pentru cei care au cunoscut-o, iar povestea ei a făcut înconjurul întregii lumi, devenind, fără îndoială, cel mai mediatizat caz de euthanasie al anului 2005. Ar mai fi o singură întrebare, dar aceasta, desigur, este retorică: *Terri avea sau nu cunoștință de sine sau se afla numai într-un blocaj cerebral, în sensul că vedea tot ce se întâmplă, auzea, înțelegea (poate chiar mai mult decât putea reda traseul electroencefalogramelor) dar nu putea comunica deloc cu cei din jur?*

Fiind o chestiune care preocupă în mare măsură societatea contemporană, am considerat că demersul nostru jurnalistice poate fi sprijinit de opiniile unor persoane competente și avizate asupra acestui subiect extrem de delicat.

**Prea-Sfințitul
Ciprian
Cămpineanul,
Episcop-Vicar
Patriarhal, mem-
bru al Comisiei
Naționale de
Bioetică:**

**„Biserica Ortodoxă Română
respinge categoric ideea de euthanasie!”**

„Euthanasia este una dintre problemele de bioetică de care este preocupată societatea contemporană și, implicit, Biserica Ortodoxă Română. Respingerea ei categorică de către noi trebuie înțeleasă în cel mai autentic sens creștin, adică prin prisma adevărului că restul vieții omului pe pământ – de la naștere și până la sfârșitul vieții sale biologice – este realizarea mântuirii, adică pregătirea căii de intrare în împărăția lui Dumnezeu. Nimeni dintre cei care împărtășesc credința descoperită nouă de Mântuitorul Hristos nu poate să accepte o asemenea imixtiune în viața omului, cu toate că există persoane care nu mai suportă suferința și ești tentat, la un moment dat, ca semen al lor, să le dai dreptate, să-i crezi că nu mai pot îndura atâta chin. Ei, bine, tocmai atunci noi trebuie să găsim puterea de a-i mângâia, de a-i lumina pe aceștia întru înțelegerea principiilor creștine și a rostului suferinței în viața umană. Pentru că suferința – chiar dacă o să vi se pară o absurditate! – nu este lipsită de sens, ea are un anumit rost. Știm aceasta din cel mai înalt exemplu: cel al Mântuitorului Hristos, Care a venit pe pământ să izbăvească neamul omenesc. Omul trebuie lăsat să-și stingă viața în mod natural; nu este nici moral, nici îngădui ca să-i grăbească cineva sfârșitul, chiar dacă muribundul cere acest lucru, pentru că sfârșitul vieții biologice nu înseamnă sfârșitul persoanei umane, ci continuarea existenței sale într-o altă dimensiune, a vesnicii. Și chiar dacă trăim într-o lume secularizată, în care oamenii nu numai că s-au înmulțit foarte mult, dar au devenit hedoniști și utilitariști, noi rămânem în hotarele gândirii creștine și ne vom opune cu toate puterile acestei tendințe de propagare a unor idei străine de credința și de morala poporului român. Iată de ce afirmăm categoric că, sub nici o formă, nici din punct de vedere medical, nici religios-moral, euthanasia nu poate și nu trebuie să fie acceptată.”

„Este dreptul
fiecăruia
să-și dorească
o moarte
cât mai
decentă”

„Cred că omul
a primit
odată cu viața
și libertatea
de a alege”

„Legea penală
nu protejează
dreptul
de a muri”

Andreea Dumitrescu, psiholog:

„Suicid, suicid asistat, euthanasie activă. Toate aceste concepte au un singur punct comun major: *moartea*. Întrebarea care se pune și la care încercăm să răspundem este *«de ce un om își poate dori să moară?»* Cel mai simplu răspuns este *«fiindcă nu mai poate»*. Nu mai poate îndura suferința fizică, psihică, morală, propria degradare biologică, psihologică și socială. Kubler-Ross a fost unul dintre primii psihiatri care a încercat să descrie etapele adaptării psihologice la moarte a pacienților diagnosticați cu boli letale. Acestea sunt următoarele: negarea și izolarea, furia, acceptarea parțială sau *«tărguiața»*, depresia și, în final, acceptarea. Aceste etape nu se succed întotdeauna la fel și unele dintre ele pot să nu apară în mintea și sufletul pacientului. Cu toate acestea, faza care ne interesează pe noi este *acceptarea*. Acceptarea faptului că ai o boală terminală, că mai devreme sau mai târziu vei muri conduce la întrebarea pe care cel în cauză și-o pune în mod inevitabil: *cum voi muri?* După tratamente îndelungate, care durează ani de zile, unele dintre ele extrem de dureroase, care induc stări insuportabile pacientului, acesta ajunge într-un moment în care spune *nu mai pot*. S-a împăcat cu ideea morții și dorește să pună capăt suferinței sale și a celor apropiați lui. Practic, el realizează că nu mai are de ce să sufere și atunci își dorește moartea. În momentul dinaintea sfârșitului, pacientului nu îi mai este frică de moarte, aceasta fiind pentru el o ușurare. Aici intervine problema celor trei concepte: *suicid* – nu toți au puterea psihică sau chiar fizică (vezi, de pildă, cazul unui tetraplegic); *suicid asistat* – este moartea sigură cea mai puțin dureroasă, unde liberul arbitru funcționează, cel în cauză putându-se răzgândi și, în sfârșit, *euthanasia activă* – pentru cei care nu au curajul sau nu pot din motive fizice ori consideră suicidul un păcat. Cert este, fiecare își dorește o moarte cât mai decentă și, dacă se poate, cu cât mai puțină suferință fizică, psihică sau durere

sufletească, dorințe pe care, cu ajutorul euthanasiei sau suicidului asistat, și le poate îndeplini.”

Dr. Dana Sirbu, medic medicină legală:

„Eu cred că omul a primit odată cu viața și libertatea de a alege și mai cred că, pus într-o situație fără scăpare, care-l împiedică să-și manifeste condiția umană, dă dovadă de curaj și adâncă înțelegere prin asumarea deciziei de a muri demn. Chiar dacă, din punctul de vedere al legislației penale, fapta medicului care ar accepta să participe la sinuciderea asistată este culpabilă, nu poate fi ignorată dilema covârșitoare în care s-ar afla, spre exemplu, medicul curant al unui bolnav ale cărui suferințe nu pot fi alinate cu mijloacele terapeutice existente la acel moment. Din punctul meu de vedere este prea facilă respingerea categorică a aspectului (în fond profund umanitar și responsabil) în care medicul acceptă să-l asiste pe pacient, conștient fiind că acesta este singurul mod în care-i poate ușura suferințele. Iar în cazul în care legea penală ar permite euthanasia – desigur, în situații riguros stabilite – consider că decizia de a asista un astfel de bolnav depinde în exclusivitate de convingerile intime etice, morale și religioase ale fiecărui medic.”

Elena Spătaru, judecător:

„Începând cu dreptul intern roman și sfârșind cu Convenția Europeană a Drepturilor Omului, vom constata că dreptul la viață al fiecărei persoane este protejat, consacrandu-se astfel una dintre valorile fundamentale ale ființei umane. În jurisprudența Curții Europene s-a invocat euthanasia ca o cauză de exonerare a răspunderii penale, interesant fiind răspunsul Curții în această materie. Astfel, în cauza *Pretty versus Marea Britanie* (nr. 2346/29 aprilie 2002) s-a argumentat că este justificat refuzul autorităților britanice de a-și da acordul ca soțul unei bolnave incurabile să o ajute să-și curme viața, aceasta neputându-se

sinucide. Curtea a considerat că nu poate fi protejat decât dreptul la viață, nefiind recunoscut și un «drept de a muri, fie cu ajutorul unui terț, fie al unei autorități publice». Revenind la modul de tratare al euthanasiei în dreptul penal roman – ca, de altfel, și în al marii majorități a statelor democratice – trebuie spus că din toate timpurile și în toate orânduirile sociale, fapta persoanei care ucide cu intenție o altă persoană a fost și este incriminată ca infracțiune de omor. Consimțământul pacientului sau chiar cererea expresă a acestuia de a fi ucis nu înlătură deci vinovăția autorului, putând constitui – în adevăratele cazuri de euthanasie – numai o cauză de atenuare a răspunderii penale și nu de înlăturare a acesteia. Așadar, legea penală nu incriminează ca infracțiune sinuciderea, ca alegere a unui individ de a-și curma viața (aceasta fiind o autolezare care nu implică un conflict juridic), dar nici nu protejează euthanasia, care, în sine, reprezintă o încălcare a dreptului la viață, ca atribut inalienabil al omului, viața fiind un bun înnașcut, care constituie o valoare social-umană de care nu se poate dispune prin consimțământ.”

Dr. Marius Dumitru, medic medicină generală:

„Privind lucrurile «la rece», trebuie să precizăm că, în cazul euthanasiei, *acțiunea medicului* determină momentul și modul în care pacientul va muri; tratamentul ales va fi cauza morții, care va fi complet diferită de cauza morții naturale. Astfel, prin euthanasie, moartea devine o *acțiune umană* mai mult sau mai puțin justificată. În fața unui bolnav lucid, cu discernământul neafectat de boală și care solicită medicului scutirea suferinței în condițiile în care nu mai există nici o posibilitate de tratament, asistăm la contradicții între: ● dreptul pacientului de a muri demn și în cunoștință de cauză, de a dispune de propriul corp și de propria viață; ● posibilitatea apariției *erorilor medicale*, umane sau tehnologice, care pune diagnosticul de afecțiune netratabilă sau

Andreea Dumitrescu, psiholog

Dr. Dana Sirbu, medic medicină legală

Dr. Marius Dumitru, medic medicină generală

Dr. Vasile Lazăr, medic primar medicină generală, medic de familie

Dr. Adriana Bucată, medic specialist medicină de familie

Dr. Silviu Dăscălescu, medic primar ATI

„Euthanasia presupune aspecte foarte delicate și controversate”

terminală; ● măsura de a scurta suferința prin euthanasia activă versus gestul de a lua viața unui om, indiferent de vârstă, sex și rasă, gest catalogat ca omucidere; ● limita eficienței unui tratament, dependența de pacient și boală, obligă medicul să asigure măsurile care să nu reprezinte o povară pentru pacient, reținându-l de la acte medicale «eroice»; ● atitudinea de refuz a tratamentului de către bolnav este dependentă de gradul de înțelegere și

informare al pacientului cu privire la boală. Există posibilitatea ca în fața unui bolnav înconștient sau comatos, precum și al nou-născuților polimalformați, medicul să decidă întreruperea tratamentului, luând act de *constanțele fizice* ale bolnavului și de *consentimântul* din partea familiei (non-tratament selectiv). Intervin, de asemenea, *considerente economice* din partea spitalelor, care aleg să nu mai asigure îngrijire acestor categorii de pacienți, în con-

textul costurilor tot mai ridicate ale asistenței medicale moderne. De asemenea, pot fi extrem de periculoase – istoria demonstrând cu prisosință acest lucru – cazurile în care *politicul* s-a implicat în actul medical, medicul devenind astfel participant activ la «eliminarea» bolnavilor etichetați ca fiind netratabili, neproductivi sau costisitori (a se vedea genocidul național-socialismului german sau cel exercitat de regimurile totalitare comuniste). ■

Unii «euthanasiaabili» se răzgândeau!

Am considerat deopotrivă necesară și utilă, pentru completarea subiectului nostru, o mini-anchetă în rândul câtorva medici din București, cărora le-am solicitat să ne răspundă la două întrebări:

1. **Credeți sau ați auzit vreodată că în anumite spitale din România se practică euthanasia – sub o formă mai mult sau mai puțin mascată?**
2. **Ați avut, de-a lungul carierei dv. de medic, pacienți care v-au cerut să-i euthanasiați? Dacă da, care a fost reacția dv. față de respectiva solicitare?**

„S-au euthanasiat singuri”

Dr. Vasile Lazăr, medic primar medicină generală, medic de familie:

„1. Nu știu și nici nu cred că în spitalele din țara noastră se practică euthanasia, fiindcă orice medic luptă pentru viața bolnavilor, nu pentru a-i trimite mai repede în neființă.

2. Am avut tot felul de pacienți de-a lungul celor aproape 40 de ani de când practic profesia de medic. Unii dintre ei nu mi-au cerut în mod explicit să le curm suferințele prin euthanasie, dar, până la urmă, prin felul în care au acționat, au ajuns la rezultatul dorit de dânsii. S-au euthanasiat singuri – desigur, nu acesta e cel mai potrivit termen – prin refuzul sistematic de a consuma mâncare și apă, fapt ce le-a grăbit, practic, sfârșitul. Au fost, desigur, și pacienți care, chiar dacă nu sufereau de boli terminale, erau căzuți definitiv la pat și pentru că erau conștienți că, în ceea ce-i privește, nu mai există nici o șansă de recuperare, m-au rugat să-i ajut să-și sfârșească mai repede chinul. I-am refuzat însă categoric fiindcă eu, conform principiilor personale și preceptelor profesionale, nu am fost și nu voi fi niciodată de acord cu asemenea practici.”

Dr. Serghei Cheibas, medic specialist ATI (Anestezie terapie intensivă):

„1. Nu am auzit niciodată ca în vreun spital din România să se practice – sub o formă sau alta – euthanasia. Practic, nici nu se poate întâmpla așa ceva, fiindcă legislația românească nu prevede și nu permite acest lucru. Dimpotrivă, chiar și pacienții care suferă de anumite boli terminale sunt îngrijiți și se încearcă, până în ultima lor clipă, tot ceea ce este omeneste posibil pentru a li se prelungi viața.

2. În cei zece ani de când practic medicina nu mi-a cerut nimeni așa ceva, dar

am întâlnit situații în care unii suferinzi de boli cronice aveau perioade de cădere, de disperare, în care își doreau cu ardoare să termine odată cu chinurile. Era însă vorba de o furie de moment fiindcă, după ce primeau tratamentul adecvat și starea lor se îmbunătățea, reveneau la sentimente mai bune față de propria lor viață. Pe de altă parte, am întâlnit pacienți cu o dorință de viață foarte mare, deși erau în etate și paralizați, astfel că depindeau în totalitate de cei din jurul lor.”

Dr. Adriana Bucată, medic specialist medicină de familie:

„1. Sunt tânăr medic specialist și în formarea mea am făcut stagii în mai multe spitale bucurestene. Am avut drept colegi și medici tineri, plini de entuziasm, și medici mai vârstnici, cu experiență bogată. Preocupările noastre au fost, întotdeauna, de a prelungi viața și a ușura suferința pacienților, dar nici unul dintre noi nu cred că a cutezat să se gândească la ușurarea suferinței prin curmarea vieții bolnavului. Am văzut copii/nou-născuți cu tare neurologice grave și definitive, unii dintre ei abandonati de părinți; ne-am gândit la viitorul lor nefericit, dar am continuat să ne facem datoria de medici, să le tratăm bolile asociate și să le ameliorăm suferințele. Am avut ca pacienți și bolnavi de cancer în faze terminale, care au necesitat morfina și ale căror rude s-au întrebat ulterior dacă nu cumva chiar morfina a fost aceea care le-a scurta viața. Am auzit însă și de un medic neurochirurg care, după un AVC (accident vascular cerebral) sechelar, cu hemipareză și afazie, și-a curmat singur suferința. Cred, deci, că în România nu se practică (încă) euthanasia, dar că sunt pacienți care își pun singuri capăt zilelor.

2. Nu, n-am avut și, personal, voi refuza acest act pentru că, atâta timp cât numai Dumnezeu este Acela care poate da viață, îl las tot pe El să decidă momentul mântuirii vieții și, implicit, a sufletului. Tot ce pot eu să fac este să am grijă de trupul care găzduiește sufletul în calea lui spre mântuire; ceea ce-mi este peste putință țină deja de Dumnezeu și-mi păstrez speranța că, întotdeauna, mai există o șansă.”

Dr. Silviu Dăscălescu, medic primar ATI:

„1. Poate vi se va părea surprinzător, însă la prima dv. întrebare răspunsul meu este «oarecum da»! Să mă explic: sunt anumiți pacienți, în stadiu terminal (în special cei care sunt conștienți de iminența sfârșitului lor foarte apropiat, confirmat și pe cale medicală), care, mai mult nerostit, ar dori să fie euthanasiați. Sigur, nu cer explicit acest lucru, dar atât ei cât și aparținătorii lor renunță la luptă. Adică își pierd orice speranță că boala lor se va mai ameliora vreodată, cad în letargie și așteaptă, cu resemnare, sfârșitul. Eu cred că și asta înseamnă un fel de euthanasie nerostită.

2. Niciodată n-am auzit de la vreun pacient cuvintele «Vreau să mor. Ajută-mă!». Unii acceptă mai greu, alții mai ușor, inevitabilitatea a ceea ce va urma. Sigur că se mai întâmplă ca unii să spună «Lăsați-mă să mor!», însă aceasta se întâmplă datorită tulburărilor psihice care se manifestă la foarte mulți dintre pacienții de la terapie intensivă. Dar, repet, nici unul nu mi-a spus în mod expres, în deplină cunoștință de cauză și foarte liniștit, ceva de genul «Eu m-am hotărât să mor. Vă rog să mă decuplați de la aparate!». Probabil că hotărâri de acest gen le iau deosebi bolnavii de cancer aflați în faza terminală, pe care însă nu cred că-i veți afla în secțiile ATI.”

Text și foto: **Victor Ionescu**

Cine va fi prim-ministru?

Anul 2006 ne va aduce, foarte probabil, o schimbare a primului-ministru. Se pune, deci, oricum, întrebarea: cine va fi următorul prim-ministru? Revista *FLACĂRA* este prima din presa românească punându-și, acum, în debutul unui nou an, problema asta. Motivele schimbării lui Călin Popescu Tăriceanu sunt, de altfel, preconizate de erodarea la guvernare, vizibilă nu doar în cazul său, ci în al oricărui guvern. La ele am putea adăuga, iarăși, problemele grave cu care s-a confruntat guvernul în anul 2005, cu precădere criza inundațiilor. Și, nu în ultimul rând, tema, arhigosată de presă, a revenirii asupra demisiei din vară. Să vedem, acum, într-un preview, portretul viitorului/potențialului prim-ministru.

GHEORGHE FLUTUR, 45 de ani, căsătorit, avere personală: vezi declarația de avere.

În pole-position. Lasă impresia că acționează în forță, are anvergură. Este direct, ca și Traian Băsescu, ceea ce e/ poate fi, până la un punct, o calitate. Nu pare să aibă, însă, prea multe nuanțe. Nu e finețea, la el, un punct forte. A raportat oarecare succese, mai ales de imagine, ca ministru – și în timpul inundațiilor, intemperiiilor. La fel în faza gripei aviare. Nu are adversități. Cel mai probabil, ministrul anului 2006. Pare tipul omului hotărât, dintr-o bucată. Stilul său de muncă împrumută ceva din aerul stahanovist, dar, de pe urma lui, iese totdeauna ceva. Susținător al clasei de mijloc. Criza grea de gestionat cu gripa aviară, în care a dat, uneori, probe de exces de zel. Ministerul Agriculturii, pe care îl conduce, pregătește un proiect de susținere și avizare a fermelor familiale, care au devenit politică prioritară. Obiectiv propus: capitalizarea agriculturii. Flutur a intrat, și el, în topurile de final ale anului trecut. El i-a devansat atât pe Călin Tăriceanu cât și pe președintele PD, Emil Boc. Senator de Suceava, el are domiciliul în Gura Humorului și a fost etichetat drept unul dintre cei mai activi miniștri. Și-a propus să modifice Codul Silvic deoarece, la momentul actual, trebuie schimbată legea care nu obligă pe proprietari să asigure paza și îngrijirea pădurilor. Inundațiile înregistrate au drept cauză și defrișările masive operate în ultimii ani. Tot din media electronică s-au răspândit și unele zvonuri, neconfirmate până acum, că Gheorghe Flutur ar fi fost chestionat în câteva dosare care priveau defrișări. Deocamdată, în Ministerul Agriculturii s-au înființat inspectorate de regim silvic, care sunt îndrituite să dea aprobări pentru orice mișcare mai importantă care se întâmplă cu pădurile românești. Modelul gospodăririi pădurilor propus de Flutur este preluat din administrația forestieră actuală a Germaniei.

Notă pentru prestația de până acum: 7,5.

Șanse la fotoliul de premier: 65% (estimare *FLACĂRA*)

Informații personale. Data nașterii: 8 iulie 1960, Botoșana, jud. Suceava. **Experiență profesională:** • Director, Direcția Silvică Suceava,

1997-2000 • Șef ocol silvic, Direcția Silvică Suceava, 1991-1997 • Inginer silvic, Direcțiile Silvice Botoșani și Suceava, 1985-1991 **Studii** • Doctorand în economie forestieră în prezent • Facultatea de Silvicultură și Exploatare Forestieră Brașov, inginer silvic, 1980-1985 • Liceul Silvic Câmpulung, tehnician silvic, 1975 – 1979 **Cursuri de pregătire profesională** • IROMA (Institutul Român de Management), Manager în domeniul Întreprinderilor Forestiere, 2000 **Cariere politică** • Senator de Suceava, în prezent • Senator de Suceava, 2000-2004 – membru în comisia de Agricultură, Silvicultură și Industrie Alimentară • Vicepreședinte PNL, din 2002 • Președinte PNL Suceava, 2001-2002 • Membru PNL din 2000 – membru în conducerea Alianței D.A. • Coordonator al comisiei de Agricultură și Dezvoltare Rurală a PNL **Activitate științifică** • Lucrări referitoare la funcțiile de protecție ale pădurii și tehnologii moderne de exploatare forestieră, publicate în reviste de specialitate, 1997-2000 **Limbă străină** • Germană – bine • Franceză – începător.

MONA MUSCĂ, 55 de ani, căsătorită, un copil, avere personală: vezi declarația de avere

Are adversități. Unele create chiar în propriul partid. A se vedea numai relația anterioară cu Călin Popescu Tăriceanu. Punctul forte: prestația politică. Stofă de politician fără scrupule. Nu poate primi o notă strălucită la loialitate. Imagine foarte bună, deși în Ministerul Culturii n-a prea mișcat mare lucru. Este simbolul femeii politician la liberali. În avidă căutare de capital politic și ascensiune. Nu s-a cramponat de mitul handicapului femeilor în politică. A pozat pentru o revistă destinată bărbaților (și umorului) într-o societate care mai are încă reflexe sexuale fundamentaliste – și întârziate. I-a aplicat (în părțile delicate!) o lovitură nu tocmai elegantă premierului care a investit-o, alături de formațiunea politică apartenență, cu această funcție. Drept care ar merita apelativul *Mona mușcă*. A făcut figura unui om politic/femeie cu bărbăția la vedere. Carieră în curs de derulare în relațiile cu organisme politice și financiare internaționale.

Întrebări de pus, în cazul ei: până când se poate urca în acest stil? Care sunt limitele propriului proiect? Nu erau de așteptat mai multe rezultate la Ministerul Culturii, în direcția liberalizării pieței culturale – și creării de modele? Motivul pentru care nu a convins la Ministerul Culturii ține și de lipsa unui background personal real în cultură.

Mona Muscă a militat pentru mărirea bugetului Ministerului Culturii. Argumentele ei au ținut de obținerea sumelor necesare asigurării monumentelor culturale aflate în stadiu de colaps și pre-colaps. Pe anul 2006, bugetul Ministerului a scăzut, semn că guvernul coaliției DA n-a ținut cont de avertismentele și recomandările propriului ministru – și a spus NU culturii. Necesarul de creștere indicat de doamna Muscă pentru bugetul ministerial a fost evaluat la minimum 0,05 din PIB. În prezent, România nu alocă pentru Cultură nici

măcar 1%, ci undeva între 0,13 și 0,14%! În clasamentele făcute pe sfârșit de an 2005, la categoria încredere în miniștri, Mona Muscă s-a situat pe poziții fruntașe. Cu un an în urmă, Mona Muscă a ieșit la rampă, prezentând public o listă cu cheltuielile ilegale și subvenții aberante, efectuate înaintea mandatului său. La fine de 2005, Mona a câștigat, în instanță, un imobil evaluat, în sfârșit, la 300.000 de euro, bani pe care urma să-i încaseze, până la 31 decembrie, de la Ministerul de Interne, în clădirea cu pricina activând, în prezent, Serviciul Poliției Rutiere din Târgu Mureș. Clădirea retrocedată, după cum a susținut presa, a fost moștenirea Monei și a celor două surori ale ei. Fostul ministru liberal a recunoscut că, în adolescență, era admonestată de mama ei cu linguri de lemn administrate peste picioare (știre ce a făcut înconjurul presei românești).

Notă pentru prestația de până acum: 7.

Șanse la fotoliul de premier: 60%.

Informații personale: • Data și locul nașterii: 4 mai 1949; • Starea civilă: căsătorită, un copil; • Studii: Facultatea de Filologie, Universitatea din Timișoara; • Activitate profesională: Profesia: profesor; cercetător științific; Alte funcții, în afară de cea de ministru al Culturii: vicepreședinte al PNL; coordonator al proiectului „Parteneriatul cu societatea civilă”. În Parlamentul României: deputat, din 1996; membru în Comisia de anchetă a Camerei Deputaților pentru analiza situației create la SRTV și SRR prin sistarea de către Compania Națională de Electricitate - SA

a alimentării cu energie electrică a unor stații de emisie (iun. 1999); - din mai 2000, supleant în Delegația Parlamentului României la Adunarea Parlamentară a OSCE; - din feb. 1997 secretar al Grupului parlamentar de prietenie cu Franța și membru în cel cu Guineea; - inițiator al propunerii legislative pentru prevenirea cruzimii față de animale; din 2000, vicepreședinte al Grupului parlamentar de prietenie cu India și membru în cele cu Franța, Albania, Indonezia, Costa Rica și UNESCO; - luări de cuvânt în 52 ședințe în plen, dintre care 12 intervenții politice; - inițiator al propunerilor legislative privind liberul acces la informațiile de interes public, privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Presă ROMPRES; pentru modificarea Legii nr. 75 din 12 iulie 1996 privind stabilirea zilelor de sărbători legale în care nu se lucrează; privind Legea-cadru pentru prevenirea cruzimii față de animale și protecția acestora; privind protecția victimelor violenței în familie; privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1991 privind siguranța națională a României; privind conflictul de interese în exercitarea funcțiilor și demnităților publice. • Distincții: Ordinul național „Pentru Merit” în grad de Cavaler. • Cărți și articole de specialitate: articole, studii de specialitate. • Limbi străine: franceza. • Biroul parlamentar din circumscripția electorală: Reșița. • aleasă deputat în circumscripția electorală nr. 11 Caraș-Severin, din partea PNL, membru a grupului parlamentar, membru în comisia pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă, precum și în comisia pentru egalitatea de șanse pentru femei și bărbați. • În grupurile de prie-

tenie cu: India, Franța, Albania, Costa Rica, Indonezia. • în ultima legislatură încheiată, 2000-2004: luări de cuvânt în 94 de ședințe, 13 declarații politice.

THEODOR STOLOJAN, 62 de ani, căsătorit, declarație de avere.

Ar fi fost, acum, cel puțin prim-ministru, dacă nu se retrăgea. Și, poate, președinte, dacă alianța ar fi rămas în formula inițială. Probleme (posibile) de sănătate: rinichi, depresii, șocuri politice. Dificultăți în a rezista la presiuni politice exagerate/maxime. Nepopular în presă datorită uneia dintre măsurile luate în 1992, la prima sa guvernare. Un adept al restricțiilor bugetare. Poate cel mai cerebral și mai tehnocrat dintre toți candidații expuși de către FLACĂRA în această estimare. Experiență de lucru cu organisme financiare mondiale, relații directe în această zonă. Are cea mai bună pregătire economică. Cel mai înaintat în vârstă. Are un real capital de popularitate, agonisit mai cu seamă în lumea politică. A fost una dintre personalitățile politice cel mai puțin atacate. Nu a fost protagonist al scandalurilor deversate în presă. De curând, Viorel Cataramă a ieșit în lumina reflectoarelor unei conferințe de presă, susținând că Theodor Stolojan trebuie să joace un rol mai însemnat în luarea deciziilor de guvernare a României. În iulie 2005, Stolojan a fost avansat ca o soluție de rezolvare a crizei create prin declarațiile intenției de demisie preconizată de Călin Popescu Tăriceanu. Alt nume invocat atunci, pentru fotoliul de prim-ministru, a fost cel al lui Mugur Isărescu. Stolojan ar fi înfruntat, atunci, și sufragiile PSD, care nu uita că Stolo a fost și prim-ministru pe vremea lui Iliescu. PSD ar fi sperat ca, la acel moment, să poată păstra și consolida șefia Camerei Deputaților.

Notă pentru prestația de până acum: 6,5 (dacă nu se retrăgea...).

Șanse la fotoliul de premier: 55%.

Va fi păstrat, cel mai probabil, pentru ultima sută de metri a guvernării, aceasta fiind și cea mai grea, mai ales după șocul 2007-2008, al intrării în Uniunea Europeană. Singurul care a mai fost prim-ministru. Este premierul care, având deja o experiență anterioară, are posibilitatea de a se îngriji, pentru alianță și formațiunea politică din care face parte (mai ales), de pregătirea alegerilor. Este prim-ministrul, cel mai probabil, al anului 2008.

Alte nume posibile: Theodor Măleşanu, Ludovic Orban (puține șanse, lipsit de susținere, aripă „dizidentă” în PNL). Poate Monica Macovei (nu e exclus, deși imaginea îi este în erodare, datorită luptelor intestinale din Justiție). Ar putea intra, la un moment dat, în discuție, Sebastian Vlădescu (cine știe, la urma urmelor, ar putea deveni, în timp, o opțiune plauzibilă, deocamdată cu rezerve) sau Eugen Nicolăescu (la tineret-speranțe, pus la păstrare pentru câțiva ani mai târziu - nici depinde de cum va gestiona crizele galopante din Sănătate).

Theodor Dumitru Stolojan

A deținut funcția de premier interimar al României (din partea PDSR) din septembrie 1982 (căderea guvernului Roman, sub presiunea minerilor) până în noiembrie.

În anul 2000 a reîntrat în politică, candidând pentru președinție din partea Partidului Național Liberal, dar a pierdut în fața lui Ion Iliescu și Corneliu Vadim Tudor.

La Congresul Extraordinar al PNL din august 2002, a fost ales președintele partidului.

În 2003, partidul său s-a aliat cu liderul

Partidului Democrat, Traian Băsescu, la acea vreme, primarul Bucureștiului, formând alianța numită D.A. - Dreptate și Adevăr. În februarie 2004 și-a anunțat candidatura la președinție din partea Alianței.

Pe 2 octombrie 2004, Stolojan și-a anunțat retragerea din fruntea FNL și, de asemenea, din cursa prezidențială, din cauza unor grave probleme de sănătate.

Consilierul prezidențial **Theodor Stolojan** deține două terenuri intravilane, un apartament, o casă de locuit (în București). Donație

către fiul său, Vlad (octombrie 2004), casa de vacanță din Predeal. Acțiuni, în valoare de 3,5 miliarde de lei. Și 4 depozite bancare în valoare totală de peste 15.000 de dolari, aproape 45.000 de euro și 322 de lire sterline.

Acțiuni la Banca Transilvania, ARDAF, Alprom Slatina, Electro Botoșani, Strategic Consult SRL. Împrumut de 23 miliarde de lei către copiii săi pentru o investiție în turism, precum și un venit cumulativ pe 2004 de 1,5 miliarde de lei, inclusiv din pensie, precum și un câștig reinvestit de 750 milioane de lei din dividende.

VOX

În cazul în care se va pune problema schimbării actualului prim-ministru, Călin Popescu-Tăriceanu, pe care dintre următorii trei liberali - Gheorghe Flutur, Mona Muscă sau Theodor Stolojan - îi vedeți ca posibili înlocuitori ai săi?

Aurel Nechita, PSD

„În cazul în care s-ar pune problema înlocuirii actualului premier, Călin Popescu-Tăriceanu, l-aș vedea ca prim-ministru pe Theodor Stolojan pentru că este un om verificat, în sensul că a desfășurat o activitate bună anterior, mă refer la perioadă în care a fost prim-ministru timp de un an și vreo trei-patru luni, prin '91-'92. Atunci a demonstrat că este într-adevăr capabil, activitatea sa fiindu-i apreciată de către foarte multă lume.”

Bogdan Ciucă, PC

„Eu îl văd în continuare ca prim-ministru tot pe Tăriceanu, fiindcă este actualul premier, iar eventuala sa schimbare nu poate fi realizată decât direct de partidul său, PNL, iar acest fapt ține strict de interiorul acestui partid, deci noi nu facem nici un fel de comentarii. Prin urmare, îl văd în continuare tot pe Tăriceanu ca premier.”

Liviu Scariat, PPCD

„În primul rând, îl văd tot pe Tăriceanu ca premier. Dacă, totuși, ar fi neapărată nevoie să fie înlocuit, cred că mai potrivit ar fi Gheorghe Flutur, mi se pare cel mai serios ministru din Guvern, a demonstrat-o în criza gripei aviare. Eu însă îl apreciez în continuare foarte mult pe Călin Popescu-Tăriceanu, care este mult peste cei trei despre care mi-ai vorbit. Sigur, Tăriceanu are unele probleme care fac deliciul presei, dar cred că este un ministru cu stofă de prim-ministru!”

Ionuț Popescu, PNL

„Este o ipoteză nesustținută de nimic. Mi-e greu să vă spun care dintre cei trei - Flutur, Stolojan sau Muscă - ar fi varianta cea mai bună, fiindcă oricare dintre ei ar fi bun. Tăriceanu ar putea cădea numai printr-o moțiune de cenzură, care să treacă prin Parlament, ceea ce nu cred că se va întâmpla. Oricum, oricare dintre cei enumerați.”

Valentin Nicolau, PC

„Nici unul dintre cei trei de care ați pomenit, asta fiindcă nu cred că sunt persoane care să aibă capacitatea de a guverna o situație atât de complexă precum cea în care se află România la momentul actual. Poate, doar, Gheorghe Flutur cred că ar face ceva, ceilalți nici nu au ce căuta pe listă.”

George Maior, senator PSD

„În locul lui Tăriceanu o văd pe Mona Muscă. De ce? Pentru că, dacă va exista o situație prin care Tăriceanu să fie înlăturat, atunci va fi debarcat de către Băsescu, și eu cred că el dorește să-și impună propriul guvern prin elemente fidele din PNL grupate în jurul doamnei Mona Muscă, de aici și falsele sondaje de opinie legate de acest personaj.”

Irinel Popescu, PC

„Refuz să cred că Tăriceanu ar fi demis sau că ar putea să-și dea demisia. Dacă, totuși, s-ar întâmpla, e greu de spus cine i-ar lua locul, aici nu este o chestiune de loterie! În cazul în care s-ar întâmpla o schimbare de acest fel și ar trebui să optez pentru cineva, atunci aș opta pentru Gh. Flutur sau Th. Stolojan, nu vreau să fac discriminare la adresa femeilor, dar așa văd eu lucrurile.”

Adrian George Scutaru, deputat PNL

„Pe nici unul dintre cei trei fiindcă eu consider că premierul Tăriceanu își va duce mandatul până la capăt, în 2008, și deci nu pot face exerciții de imaginație pe acest subiect.”

Raluca Turcan, PNL

„Nu pot să vă dau un răspuns, fiindcă eu am lucrat cu Theodor Stolojan, iar răspunsul meu ar putea fi interpretat ca un conflict de interese.”

Alex Ștefănescu, PPCD

„Eu nu aș dori să fie înlocuit actualul premier, pentru că deciziile pe care le-a luat până acum au dovedit o concepție clară despre ceea ce înseamnă să conduci țara înainte de intrarea în UE, iar dacă a avut unele ezitări, Tăriceanu a dovedit înțelepciune și realism, ezitățile avându-le nu din incapacitatea de a lua o hotărâre ci din cauza dificultății problemei. Cel mai bun dintre cei de care mi-ați pomenit rămâne Tăriceanu.”

Georgeta Gabrovski, pictor

„Din punctul meu de vedere, cred că Theodor Stolojan ar fi cel mai potrivit, pentru că este o persoană foarte cunoscută, a mai fost prim-ministru și, în plus, este foarte apropiat de Traian Băsescu. S-a bucurat de o largă popularitate în rândul românilor, fiind considerat un om serios. Speranța mea este că va rămâne totuși Tăriceanu pentru că îl cred mai bun decât Stolojan.”

Andra Negulescu Bleonț, actriță

„Cred că nu ar trebui schimbat Călin Popescu Tăriceanu, fiindcă este un tip O.K., este om de afaceri și cred că un businessman se pricepe cel mai bine să rezolve problemele României și cred că este mult mai bun decât oricare dintre Flutur, Muscă sau Stolojan. Mona Muscă nu mi-a plăcut din clipa în care și-a dat demisia și nu și-a dus mai departe misiunea, Stolojan cred că este un om prea moale și prea intelectual, iar despre Gheorghe Flutur nu știu mai nimic.”

Radu Cazan, prezentator Realitatea TV

„Momentan nu-l văd înlocuit pe Tăriceanu, dar dacă totuși s-ar întâmpla acest lucru, cred că Theodor Stolojan ar fi cel mai potrivit. Cred că Theodor Stolojan are exercițiul guvernării, cunoaște problemele cu care se confruntă țara și a fost liderul PNL. Totuși, în cazul Tăriceanu există toate premisele în favoarea lui, a trecut cu bine de probele de foc ale Alianței D.A. și ale guvernării, cred că schimbarea sa ar surveni numai în cazul demisionării sale și nu demiterii sale.”

Dana Războiu, prezentator TVR 1

„Orice este posibil, dar nu cred că acum, anul acesta, vom asista la demisia lui Tăriceanu, în rest, profesia mea nu-mi permite să ofer alte detalii.”

Celia Petricu, prezentator TVR 1

„Nu pot să vă răspund concret fiindcă profesia nu-mi permite, dar de ce au șanse doar cei trei - Flutur, Stolojan și Muscă - și nu zece? Desigur, putem vorbi și despre alegeri anticipate, că tot se discută, dar cred că totul este legat de 1 ianuarie 2007. Până atunci, însă, se așteaptă raportul din aprilie, dar orice decizie se va lua la nivel înalt, nu-mi pot permite să vă spun cine va urma.”

grupaj realizat de **Mihail Gălățanu și Alice-Claudia Gherman**

O prețioasă lecție de armonie

În noua colecție de vinuri Jidvei, Tezaur Jidvei, soiuri de renume ale Podgoriei Târnave își împletesc aromele pentru a crea o armonie savantă, plăcut echilibrată, menită să ispitească gusturile celor mai exigenți pasionați de vin.

Respectă-ți plăcerile!

deputat PSD

Aurel Nechita

„În urma gripei aviare, câștigă producătorii de dezinfectanți”

▼ Ce măsuri ar trebui luate de către Ministerul Sănătății, la acest moment?

– Ceea ce aș dori actualului conduceri a Ministerului Sănătății este să aibă un program pe termen scurt și lung, fiindcă nu cred că au așa ceva. Sunt numai metode pompieristice, au adus un pachet de 17 legi până la ora actuală pe care le oferă angro, nu le trec prin Parlament. Sănătatea înseamnă atât reformă legislativă cât și reformă structurală, dar și bani pentru sănătate, iar atâta timp cât noi vom trata un român cu sub 100 de euro – acesta e bugetul alocat pe cap de locuitor – în condițiile în care în Ungaria sunt alocați 400 de euro pe cap de locuitor... Vă aduc aminte că bolile sunt aceleași, medicamentele și materialul sanitar costă la fel. Întotdeauna, și în fostele guverne și în actuala guvernare nu au fost bani.

– Cât de bolnav este sistemul? Este în colaps, metastază sau mai putem spera ceva de la el?

– Sistemul sanitar românesc are o boală cronică: subfinanțarea! O boală cronică pe care o știu de când sunt în sistemul sanitar, și sunt de vreo 30 de ani de meserie. Totdeauna nu au fost bani pentru sistem. După aceea putem vorbi de management, de subfinanțare și de tot ceea ce vreți dv. Eu nu am auzit să se facă vreo reformă nesusținută financiar. Dacă mergem unilateral numai pe management, schimbăm doctorii, punem economiști, punem juriști etc., dar cu ace-

iași bani, spitalul va merge la fel de prost, iar bolnavul se va duce tot la farmacie să-și cumpere.

– E periculoasă pentru România gripa aviară?

– Gripa aviară este după mine o bombă cu efect întârziat, nu știi niciodată când explodează, nu are un ceas, nici telecomandă, dar te aștepti oricând să explodeze ca un proiectil din al doilea Război Mondial îngropat la nu știu câți metri sub pământ exact când să-ți faci o casă. Virusul care declanșează această boală este cunoscut de peste zece ani de zile, a făcut ravagii în special în Asia, acolo s-au înregistrat și primele cazuri de decese umane. Întotdeauna când apare un astfel de virus ca noutate în patologia omului, sistemul de sănătate mondial este prins pe picior greșit pentru că nu sunt mijloace de testare, iar după ce se pot face teste, nu există vaccin, nici acum nu avem încă un vaccin pentru HIV/SIDA, nici acum nu avem un vaccin pentru gripa aviară.

– Demiterile operate la final de an sunt „de imagine”?

– Răspunsul are două componente. Eu sunt de acord în primul rând că managerii din spitale trebuie să fie neapărat manageri, indiferent că sunt economiști, doctori, juriști. Am fost director de spital 13 ani, director de direcție sanitară vreo trei ani, secretar de stat un an, deci practic 17 ani am fost manager în sistemul sanitar și știu că atunci când te apuci de această meserie, manageriatul e o meserie, înseamnă să faci sacrificii pe linie profesională. Nu avem o normă europeană în acest sens, eu pledez pentru management ca idee în sine, pentru că un manager nu operează, nu tratează, se ocupă numai de situația spitalului, de aprovizionarea lui și de situația lui financiară și economică. M-am întrebat acum, după decizia ministrului, de ce a destituit 24 de consilii de administrație, iar dintre cele 24 numai 15 consilii de direcții? După cercetările pe care le-am făcut, ceilalți nouă care nu fuseseră demisi erau puși în funcție de actuala conducere, deși spitalele respective aveau datorii la fel de mari ca și celelalte. Aici a contat, după mine, principiul politic!

– Ca fost secretar în Ministerul Sănătății, cum vedeți prestația actualilor secretari de stat din MS?

– Pot să spun că și în alte guverne s-au mai schimbat miniștri secretari de stat, totuși în 2005 s-au schimbat doi miniștri și doi secretari de stat în direcția sanitară/protecția medicală, cam mult într-un an! Dacă înmulțim cu patru ani, cât este un mandat, înseamnă opt miniștri și opt secretari de stat pentru asistența medicală, foarte mult. În felul acesta nu pot să spun nici ce a făcut Ioan Roman ca secretar de stat din martie până prin iulie, nici ce a apucat să facă acum Virgil Păunescu, care este ministru secretar de stat de o lună și jumătate. Sunt trei secretari de stat – un secretar de stat cu asistența medicală a României, al doilea este în relație cu Parlamentul, sindicate, patronate și al treilea este cu integrarea europeană. Practic, primul adjunct are felia cea mai mare din tort, cred că 60% din activitate, aici trebuie să existe o stabilitate. Postul de secretar de stat, deși este

politic, începe să devină tehnic, ori o instabilitate cum este acum afectează orice echipă care dorește să conducă/reformeze.

– Care va fi dominantă activității PSD în 2006?

– Partidul Social Democrat dorește ca în 2006 această emblemă de social-democrație să fie mult mai evidentă. După Revoluție, am înființat multe partide și fiecare s-a declarat de dreapta, de stânga, social-democrată, conservatoare, populară, liberală, ecologistă la un moment dat și naționalistă, dar de fiecare dată toate aceste partide nu au avut o conduită. Au avut programe, dar nu și o conduită care să respecte programul respectiv. Acum, cu atât mai mult cu cât suntem afiliați fiecare dintre partidele noastre la partide omolog din UE, așa cum PSD face parte din partidul socialiştilor europeni, această emblemă social-democrată trebuie să fie dominantă.

– Cine câștigă de pe urma gripei aviare?

– Acest virus există de ani de zile, vă amintiți că în curțile oamenilor la țară în fiecare toamnă sau primăvară mor păsări. Abia acum s-a pus problema vaccinării, după incidentul din Asia, când s-a soldat cu victime umane. Eu sunt sigur că acest virus circulă de mai mulți ani, păsările migratoare circulă de când e lumea. Cred că, la ora actuală, creăm o psihoză în țară care nu știu dacă are conotații financiare sau nu. Neexistând un vaccin împotriva gripei aviare, vaccinarea anti-gripală este doar pentru a crește imunitatea organismului, nu are nici o legătură virusul uman cu cel aviari. Cel mai mult câștigă cei care procură, importă sau vând substanțe dezinfectante.

– Dar Bucureștiul ca aglomerare urbană este un punct special pentru o asemenea pandemie de gripă aviară?

– O gripă aviară nu se transmite așa de ușor, dacă omul își ține în curtea lui păsările, dar cum românul e învățat de la Traian și Decebal să-și lase păsările pe stradă, pe izlazul comunal și după aceea le adună seara acasă... Orice om care-și ține în propria ogradă păsările are un risc mult mai scăzut de a avea gripă. La început noi am mers pe principiul omorăm toate păsările de la Ceamurlia, toate de nu știu unde, acum s-a schimbat tactica, am descoperit în gospodărie la badea Ion că au murit trei găini, iar la Londra s-a confirmat că e vorba despre gripa aviară, ucidem în afară de găinile lui badea Ion, și găinile de la trei gospodării din jurul său. Nu mai ucidem sute de mii de păsări.

– A fost bine gestionată criza gripei aviare?

– În primul rând noi nu am avut experiență în chestiunea asta, totdeauna când ai o molimă din aceasta gen noutate națională este foarte greu. În al doilea rând, eu consider că medicii veterinari români s-au descurcat foarte bine pentru că sunt buni profesioniști.

– Are PSD pregătit un guvern alternativ?

– Da, noi nu am căutat niciodată de câte ori am fost la guvernare, cei 20.000 de specialiști, fiindcă întotdeauna l-am avut în ogradă. De la noi au fost luați

Text: Mihail Gălățanu și Alice Gherman
Foto: arhiva personală

deputat PPCD

Gabriel Valentino Georgescu

„În viitorii 10-20 de ani nu se va naște nici o generație de politicieni care să ia puterea”

▼ Sunteți un foarte tânăr medic, cum ați ajuns președintele PPCD Buzău?

– În 1999, impresionat de suferința prin care au trecut fruntașii țărăniști, pentru principiile lor morale, în închisorile comuniste, am ales să intru în PNȚCD, iar în iulie 2005, sub influența lui Platon, care spune că „pedeapsa pe care o primești pentru că nu faci politică este faptul că ajungi să fii condus de unii mai proști ca tine”, dar și a unei întâmplări petrecute la Școala de vară de la Sighetul Marmăției, am devenit președinte al organizației municipale Buzău. Spre finalul discuțiilor de la Școala de vară, un bărbat între 55 și 60 de ani, care până atunci nu făcuse altceva decât să scrie din memorie nume de foști deținuți politici în ordine alfabetică, s-a ridicat și a spus următoarele cuvinte: „Și, cu experiența de o viață, vroiam să subliniez faptul că în temniță, supuși la chinuri cumplite, am remarcat cum suferința modelează sufletele în sensul bun, le înobilează, lucru care vreau să cred că s-a întâmplat și cu mine. Dar mai există și o altfel de suferință, care nici pe mine nu a reușit să mă înobileze, care a fost mai mare decât cea din temnițele comuniste, suferința de a fi o viață întreagă condus de proști”...

– Cum vă explicați că buzoienii au reacționat așa de puternic la manifestarea organizată cu ocazia împlinirii a zece ani de la dispariția Seniorului?

– Simpozionul Corneliu Coposu – portret în istorie a fost un mic gest al tinerei generații țărăniști față de un simbol al societății și politici românești, față de un adevărat patriot. La Râmnicu Sărat, unde a funcționat una dintre cele

mai groaznice închisori comuniste, printre colegii de suferință ai Seniorului s-au aflat foarte mulți membri și simpatizanți ai PNȚ din Buzău. Reușita acestui simpozion s-a datorat în cea mai mare parte influenței pe care supraviețuitorii și familiile celor dispăruți în lagărele comuniste au manifestat-o asupra noastră, a organizatorilor.

– Ce mai reprezintă astăzi Corneliu Coposu pentru tinerii din PPCD?

– Recunoscut post-mortem ca „președintele moral al României”, Corneliu Coposu reprezintă pentru mine singurul reper moral al societății românești și cred că ar trebui să fie principalul simbol atât pentru tinerii de azi din PPCD (PNȚCD), cât și pentru cei din celelalte partide. Seniorul a fost promotorul și partizanul consecvent al speranței, onoarei, inteligenței și forței umane, simboluri pe care, din păcate, clasa politică le-a uitat, voit sau nevoit, înlocuindu-le cu minciuna, compromisul, prostia, hoția și imoralitatea. Deși am fost binecuvântat cu un asemenea om, nu am reușit să exploatez momentul și șansa ci, din contră, într-un stil pur balcanic, am trecut la lansarea de zvonuri pentru compromiterea și distrugerea lui. A fost un om care și-a iubit țara fără să facă din asta un spectacol. Nu cred că va mai exista în istoria României o altă personalitate precum Corneliu Coposu; singurul lucru care ne rămâne de făcut nouă, tinerilor din partid, este să rămânem fideli și să nu ne abatem nici o clipă de la principiile Seniorului.

– Care ar fi marile greșeli pe care le-au făcut țărăniștii și care au dus la ieșirea PNȚCD din Parlament?

– Prima a fost participarea în alegerile din 2000 într-o convenție cu „partide de buzunar” și susținerea la președinție a unui candidat independent, în locul unuia din partid. A doua mare greșală a fost decizia de a participa la guvernarea 1996-2000 în condițiile obținerii unui procentaj nesatisfăcător pentru aplicarea unui program de guvernare țărănist și asocierea cu partide de conjunctură, cum a fost PD, atât în cadrul Convenției Democratice, cât și în Coaliție. După ieșirea PNȚCD din Parlament în 2000, schimbarea denumirii partidului a fost un alt moment trist pentru istoria noastră. Convingerea mea fermă este că partidul ar trebui să revină la denumirea istorică a sa, cu o nouă conducere, capabilă să ducă mai departe testamentul lui Iuliu Maniu transmis lui Corneliu Coposu: „să nu lăși partidul să moară”.

– Cum se poate redresa PPCD?

– Soluția ar fi organizarea cât mai urgentă a unui congres în care ocuparea funcțiilor de conducere să se facă pe baza votului uninominal, și nu pe bază de motțiuni. Elaborarea strategiei de reorganizare a partidului ar trebui să pomească de la organizațiile satești și să ajungă la nivelul central. Noi ar trebui să coagulăm în jurul nostru toate formațiunile cu orientare creștin-democrată.

– Ce relații aveți cu filialele locale ale PNL și PD?

– Inexistente! Deși i-am invitat de nenumărate ori la discuții și chiar la seminarul dedicat lui Corneliu Coposu, nu au binevoit să răspundă. Este probabil relația dintre cei care sunt la putere

și un partid extraparlamentar. În stil balcanic dus la extrem, datorită influenței provincialismului și a liderilor locali ai PD și PNL, proveniți din fosta nomenclatură comunistă. Mă folosesc de prielul oferit de dumneavoastră pentru a le transmite lor și tuturor celor care văd o relație în acest mod, următorul mesaj: „Cine știe și știe că știe, e înțelept – ASCULTĂ-L; cine știe și nu știe că știe, e adormit – TREZEȘTE-L; cine nu știe și știe că nu știe, e ignorant – ÎNVĂȚĂ-L; cine nu știe și nu știe că nu știe, e prost – OCOLEȘTE-L”.

– Dv. puneți țara la cale cu colegi de generație din alte partide?

– Nu poate exista o solidaritate de generație atâta timp cât principiile și idealurile sunt total diferite. În schimb, „punem țara la cale” prin discuții și organizarea de mese rotunde cu profesioniști, „lucrători ai cunoașterii” în diferite domenii care, din păcate, din cauza nivelului scăzut intelectual și derizoriului politicienilor, refuză să se implice activ în viața politică. Un coleg de generație mi-a spus: „oamenilor care fac ceva util nu le pasă dacă sunt tratați ca niște inutili, dar inutilii se cred întotdeauna foarte importanți și își ascund ditamai incompetența în spatele aerelor de autoritate”. Poate că integrarea în politică a unor tehnocrați reali ar fi soluția pentru redresarea întregii societăți românești. În 1938, 80% dintre parlamentarii României erau membri ai Academiei Române!

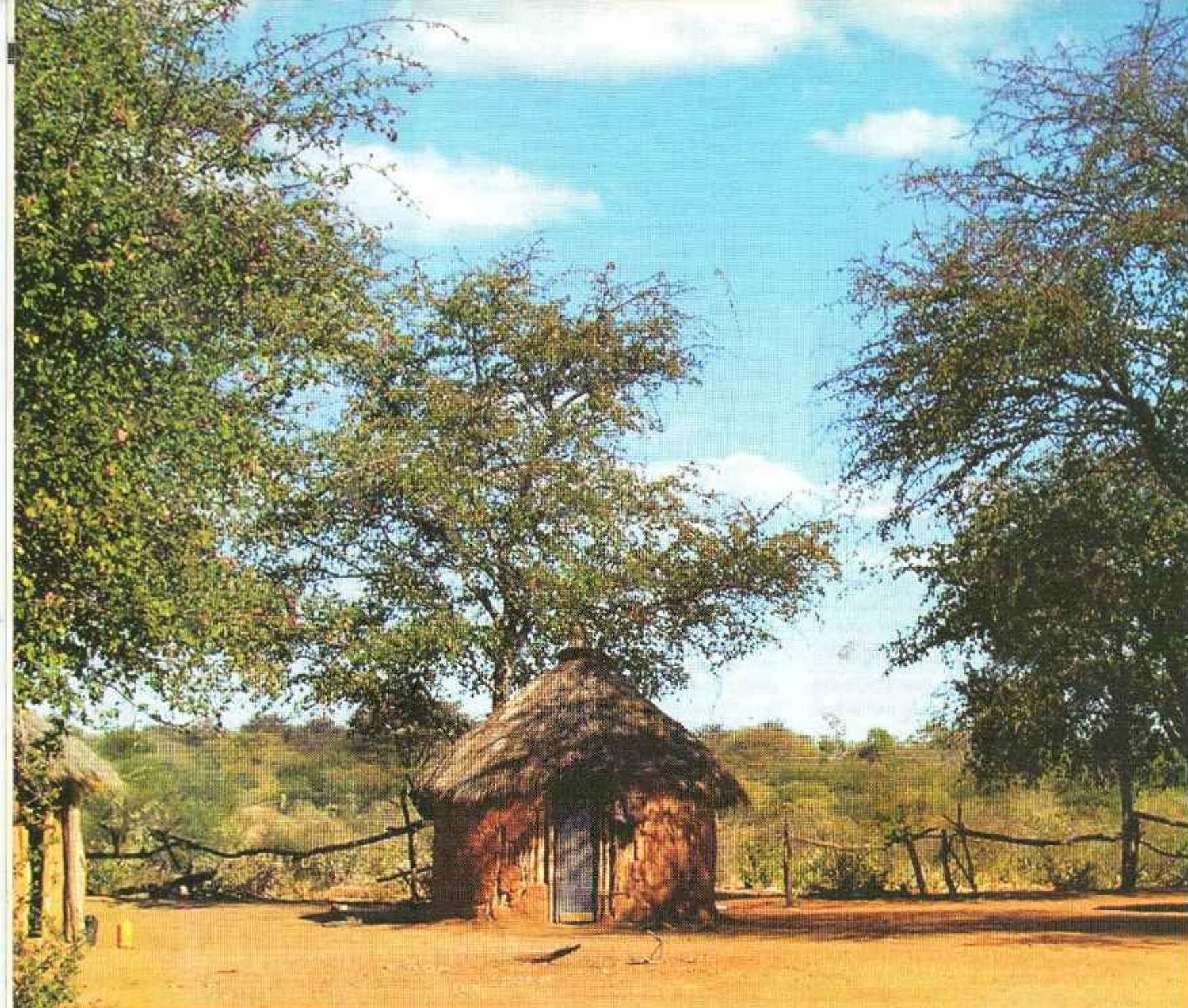
– Nu credeți în apariția unei noi generații de politicieni...

– În viitorii 10-20 de ani nu se va naște nici o generație de politicieni care să ia puterea, pentru că tinerii nu li se va permite accesul la decizie. În momentul în care vor reprezenta un pericol vor fi eliminați. Fiecare conducere își promovează incompetenții ei pentru a-i putea manipula și controla ca să nu încerce să restructureze cumva sistemul. Toată această campanie, demarată de toate partidele, de promovare a tinerilor și de încredere în forța tinerilor, este doar de imagine, se dă iluzia că li se oferă puterea să conducă, pe când în realitate sunt ținuti în conservare. Corneliu Coposu spunea: „Principiile nu se negociază. Concepțiile celor ce definesc politica drept un lanț de compromisuri nu duc nicăieri. Elementul etic trebuie să predomină și în viața politică. Ați respecta principiile este o condiție sine qua non pentru a fi OM POLITIC și nu simplu politician”.

– Cum va arăta PPCD la alegerile din 2009?

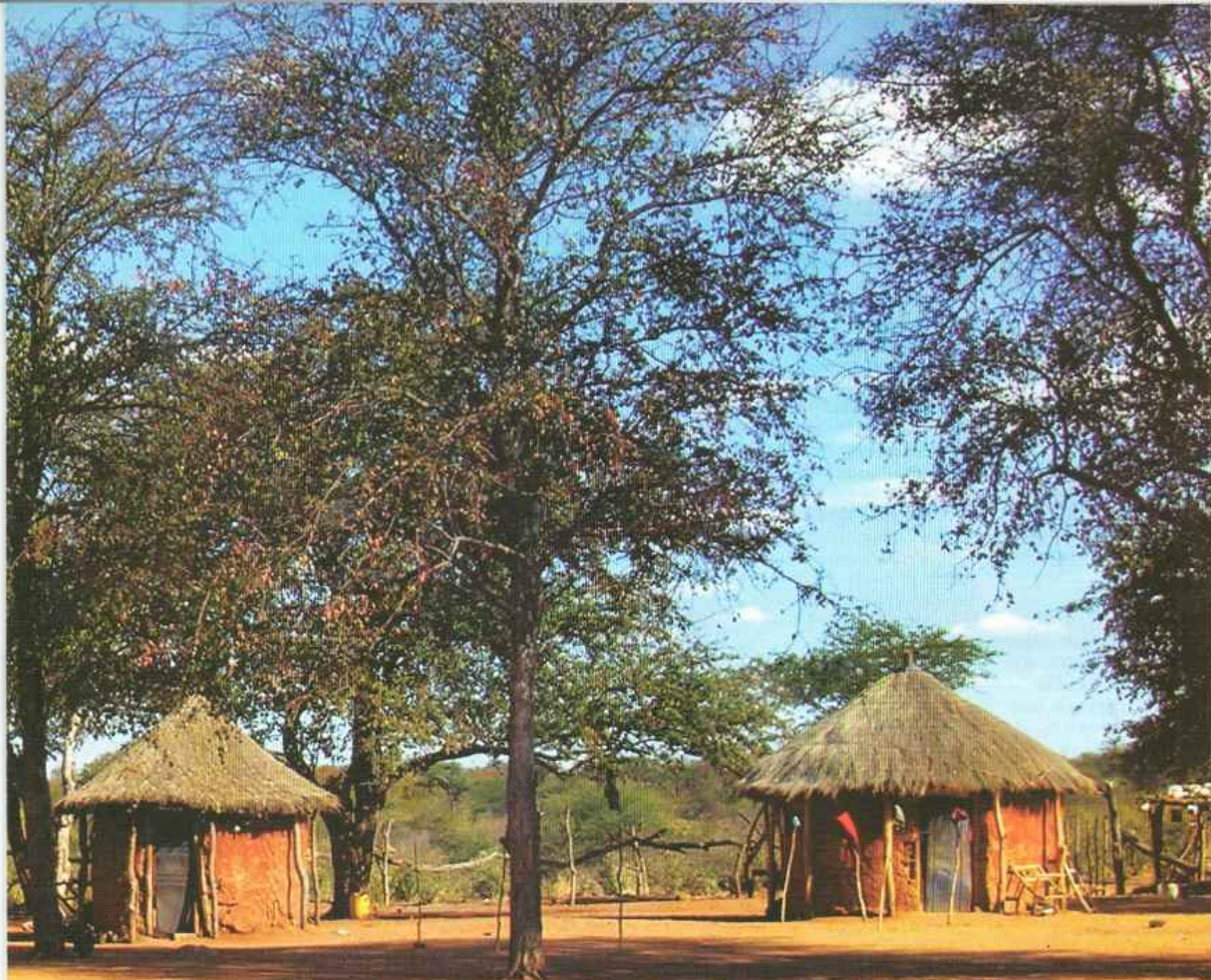
– PPCD este și va rămâne un partid important pe scena politică românească, chiar dacă în acest moment el este marginalizat și se încearcă discreditarea și distrugerea lui. Cred că PPCD trebuie să rămână un partid de sine stătător, fără a intra în nici o coaliție (mai ales după eșecul guvernării alianței DA) sau ca un grup absorbit într-un alt partid. Cred că principalul obiectiv ar trebui să fie găsirea unui lider veritabil și coagularea în jurul PPCD a tuturor partidelor cu orientare creștin-democrată, întrucât creștin-democrația reprezintă alternativa de durată, și nu de conjunctură, a societății românești.

Interviu de Dana Zorojanu

Îl pândesc leoparzii, în noapte. Nu e metaforă, e pe bune. După ce a fost fugărit de elefanți. Și a trecut prin malarie și tot soiul de febre: tifoidă, galbenă, neagră. Apoi i s-a scufundat piroga în mijlocul Amazonului. Cu gândul la pirania, anaconda și țiparii electrice, a înotat până la mal. Ca aproape să se scufunde iar, anul trecut, în Atlanticul de Nord. În drum spre Groenlanda. Unde moartea i s-a arătat, prin frig, într-un iglu. Așteptând câteva zile să treacă furtuna polară. Și în Africa a fost frumos. Dar nu când a explodat motorul avionului în care se afla.

„Toate-astea ca să ce?“, o să întrebați. Ca să dea binețe, o mână de ajutor și o vorbă de mângâiere. Boșimanilor, indienilor Waica, inuitilor, caribilor-canibali. Celor mai năpăstuiți dintre pământeni. Izolați și primitivi, că lumea noastră nu-i mai încapă. Și doar Dumnezeu să-i mai poată ajuta. Prin Sebastian Țirțirău. Misionarul. De-al nostru, de pe lângă Botosani.

exclusivitate

Într-o bună zi, s-a așezat în fața unei hărți. A lumii. Și a încercuit locurile izolate, neatinse de civilizație. Apoi a întocmit proiecte pentru triburile de acolo. Este de-al casei, deja, în Kalahari, Amazon și Arctic. Urmează pigmeii din Congo, băștinașii din Papua Noua Guinee și câteva triburi pierdute în Pacific.

Evanghelizarea canibalilor cumiți

Misionarul român Sebastian Tîrîrău a traversat desertul Kalahari, jungla Amazonului și Groenlanda, ca să predice în numele Domnului

Sebastian este singurul alb adoptat de un trib de boșimani

„La înmormântarea boșimanilor nu se varsă lacrimi. Cel decedat este înmormântat în picioare, într-o groapă care îl ajunge până la umăr. Capul îi este acoperit cu pietre și nisip. Deseori m-am întrebat de ce acești oameni nu suferă pentru pierderea celor dragi. Pentru că mor foarte mulți și ar fi devastator să și se rupă inima de fiecare dată.”

N-am murit niciodată de dragul sfinților izolați de lume. Retrași în pustie, în pesteri sau în mănăstiri. Sigur, e frumos, e o încercare. Poate fi chiar calea înspre mântuire. Dar doar pentru ei. Într-un fel sau altul, aproapele lor rămâne îndepărtat și... afară. De aceea, ortodoxă fiind, mi-e mai dragă Maica Tereza decât sfântul Antonie. Și îi prețuiesc mai mult pe misionarii cu har, de orice religie ar fi ei, decât pe sfinții închiși în grotlele religiei mele.

De aceea, deși știu că se va supăra pe mine pentru asta, în umilinta lui, eu cred că Sebastian este aproape un sfânt. Sunteți liberi să vă supărați și dumneavoastră, dacă simțiți nevoia, dar asta cred eu despre oamenii care trăiesc, se luptă, se chină și își riscă viața doar ca să-i ajute pe alții. Da, am luat în calcul și faptul că sunt ajeși, că prin ei se îndură chiar Dumnezeu, înspre noi.

Misionarul nostru locuiește, acesta fiind un fel de-a spune, că, în fapt, e mai tot timpul plecat, în Kelowna, British Columbia, Canada, împreună cu soția, Carmen, studentă la Business Administration, și fiica, Irina, elevă în clasa a VI-a. În 2001 a renunțat la activitatea pastorală, în cadrul Bisericii Adventiste, și a devenit misionar cu normă întreagă. A înființat *Pilgrim Society for Education and Relief of Poverty* (*Societatea Pelerinul pentru Educarea și Diminuarea Sărăciei*), care se ocupă de evanghelizarea și sprijinirea materială și spirituală a triburilor izolate și neatrinse de civilizație din lume.

Primul proiect, în acest sens, a ajuns la triburile de boșimani din Kalahari. O dragoste mai veche a lui Sebastian, de fapt chiar prima, ca misionar. În 1995 studia la secția de Teologie și Filosofie a Colegiului Helderberg, din Somerset

West, Africa de Sud. În același timp, lucra în trei locuri: pe o mașină de gunoi, pe un microbuz de poștă și curier la un serviciu de pasapoarte. Ca să se întrețină și să-și poată aduce acolo soția și fetita, rămase în România. Probabil că nu întâmplător, la colegiu i s-a cerut să scrie o teză despre cultura primitivă a Africii. Și așa a ajuns să pătrundă, mai întâi prin cărți, apoi la pas, în intimitatea triburilor de boșimani. Cu o sponsorizare de doar o mie de dolari, în noiembrie 1996, împreună cu un prieten, Sebastian a luat drumul desertului Kalahari. O călătorie care avea să-i schimbe radical viața „și viziunea cu privire la aproape orice”, după cum mărturisește: „Am petrecut șase săptămâni în deșert, vizitând sat după sat. Ne-am împrietenit imediat cu oamenii San și cu alte triburi. Le-am simțit durerea, confuziile, dezavantajele lipsei de civilizație. Boșimanii trăiesc în sate mici, de până la 50 de suflete, grupați, de regulă, pe rudenii. Colibe, din paie sau crengi, sunt folosite doar pentru depozitarea puținelor lucruri pe care le au: pături, arcuri, mâncare. Altfel stau afară, sub cerul liber, cu zi, cu noapte, că nu pot dormi dacă nu văd stelele. Am încercat și eu și, într-adevăr, nu mai vrei nici un pat dacă ai dormit noaptea afară, în Kalahari. Stelele luminează de la orizont la orizont. Calea Lactee este de o frumusețe nemaivăzută în altă parte a lumii, pentru că aici nu există poluare de lumină pe o rază de o mie de kilometri. Șeful satului este, de obicei, cel mai bătrân dintre bărbați, dar am avut și surprize, am întâlnit și femei cu această responsabilitate. Trăiesc din vânat și rădăcini sălbatice. Familiile nu au mai mult de doi copii, fiindcă femeile trecute de 25 de ani nu mai nasc. Cred că asta are legătură cu diferențele foarte

mari de temperatură, de la plus 40 de grade, ziua, la minus cinci grade, noaptea. Aici, singurul scop al căsătoriei și al sexului este procrearea. Familia este sacră, n-am auzit de adulter. Ca oameni, sunt pașnici, n-au cuvinte de ură, dușmănie sau război. M-au învățat să trăiesc ca și ei, să vânez, să caut apă și rădăcini, să mă adaptez oricărei situații.”

Sebastian este singurul alb adoptat de un trib de boșimani. I-au dat trei nume: *Nkao Po Kamuanga*: *Nkao* – Șeful alb; *Po* – Șacalul, protectorul copiilor și o persoană foarte misterioasă în mitologia lor; *Kamuanga* – Omul înalt.

Între timp, chiar dacă s-a mutat în Canada, Șeful alb i-a ajutat pe boșimani prin 15 misiuni dedicate lor. În Kalahari s-au făcut sisteme solare de captare a apei din sol, orfelinate, clinici și, nu în ultimul rând, biserici. În care boșimanii buchisesc Evanghelia. Înainte să dispară, de tot. „Cel puțin, așa au speranța vieții veșnice!”, sustine Sebastian. Altfel, mor pe capete, de malarie, tuberculoză, infometare sau stășiți de animale. O durere pe care misionarul a preluat-o și o simte și în somn: „Ei sunt familia mea, 65.000 de boșimani din Kalahari. Când un copil ne moare de tuberculoză spinală, pentru că spitalul de stat refuză să-l trateze, mă doare! Tot corpul mă doare! Toate nedreptățile, planurile politice și respingerea sistematică a acestor oameni! I-am văzut stergându-și buzele cu fire de iarbă, dimineata, astfel încât roua să le potolească setea. Merg pe jos 20 de kilometri, printre tufișuri și țepii desertului, cu leoparzii în spate, gata să-i stăsie, ca să ia niște apă pentru supraviețuirea familiei. După toate acestea, chiar e de înțeles de ce boșimanii nu se spală niciodată.”

În ianuarie 2004, împreună cu un grup de misionari, Sebastian a încercat imposibilul: evanghelizarea la canibali. Triburile de caribi din Venezuela își mănâncă morții, crezând că astfel vor deveni mai puternici și vor împrumuta spiritul înaintașilor. Asta le scurtează considerabil viața, care nu „sare”, de regulă, peste 35 de ani. Evident, mai au și alte obiceiuri, nu tocmai sănătoase. Se hrănesc, printre altele, cu intestine de șopărlă și creier de maimuță. Sunt violenți, se luptă chiar și între ei, deși triburile sunt mici, de 15-20 de persoane. Băutura lor preferată este *cacha*, un fel de amestecătură de banane alcoolizată, a cărei rețetă ne face părul măciucă. Femeile din sat culeg fructele și le mestecă pe toate cu gunle lor. Apoi scuipă compoziția într-o oală și o lasă la fermenta cam o săptămână. Și să vezi ce băută se lasă după o ciosvârtă de mort!

Totuși, Sebastian spune că inimile acestor oameni sunt deschise pentru Dumnezeu și că unii dintre ei își dau seama că stilul lor de viață nu este normal și că ar trebui ajutați. „M-au tratat destul de bine, am fost văzut ca o binecuvântare pentru tribul lor, fiindcă le-am dus fierăstraie, topoare, hamace. Apoi, în

tradiția lor păgână, un om spiritual, că așa m-au numit, are puteri magice, le poate fura sufletul. Poate și din teama asta m-au respectat. Au o limbă guturală, ciudată, dar m-am înțeles cu ei printr-un traducător local.” Cum, necum, în satul *Matupo* a fost ridicată o biserică mare. În care canibalii ascultă predici despre iubirea și jertfa lui Iisus.

A venit și rândul eschimosilor, în martie 2005. O misiune extrem de dificilă, chiar și pentru Sebastian: „Nu mi-am imaginat niciodată în viața mea că voi avea o experiență ca asta. În Igloodik, la 70 de grade latitudine nordică, m-am întâlnit cu un vânător local, care avea să mă însoțească spre satele izolate, cu o sanie trasă de câini. După vreo 70 de kilometri parcurși, Natalino a oprit și s-a apucat să construiască un iglu. Fără de care azi am fi fost morți. Pentru că s-a pornit o furtună polară îngrozitoare. Temperatura a scăzut

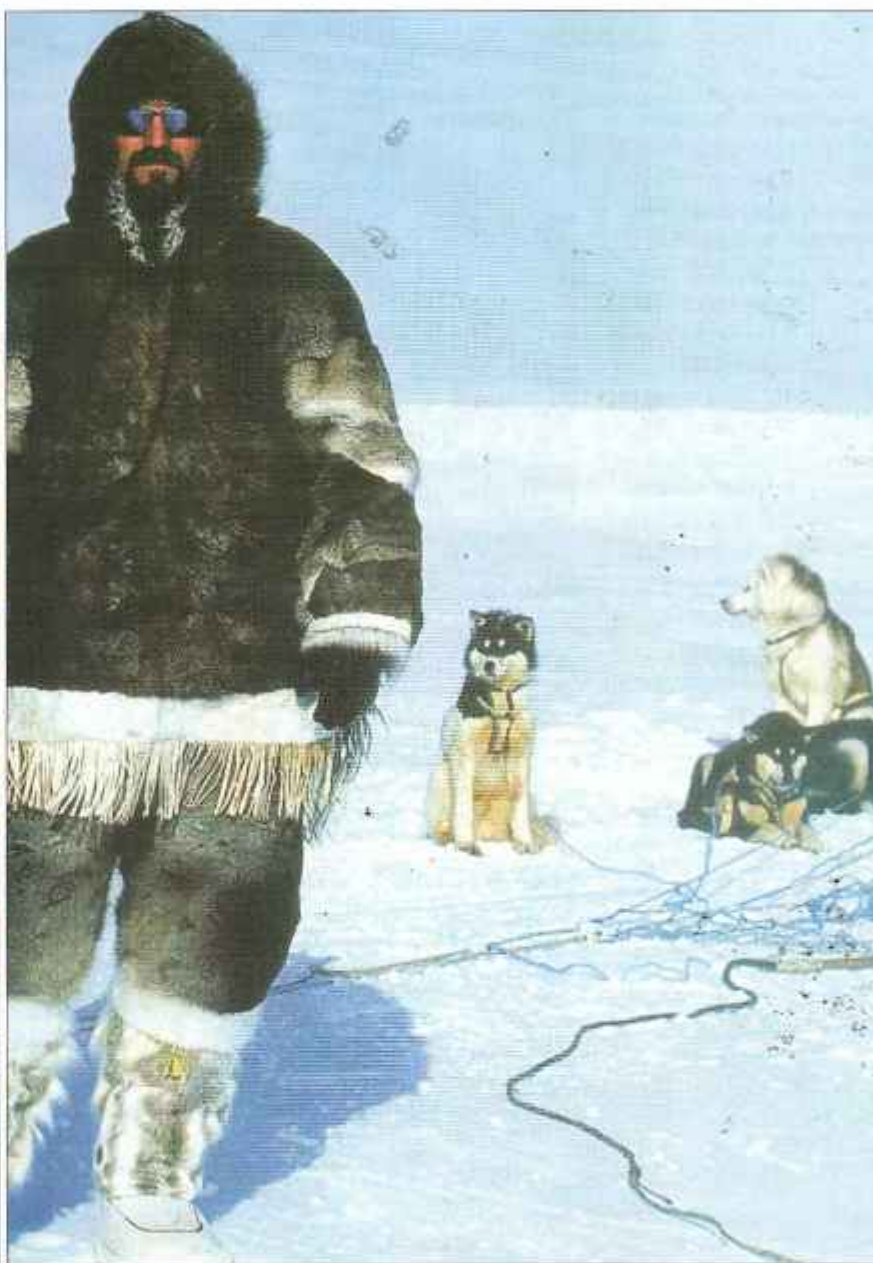
reusit. Natalino avea piei de ren, pe care le-a întins pe gheață, iar sacii de dormit i-am folosit ca să ne acoperim. Am așteptat trei zile să se oprească furtuna. Nici mai apoi nu a fost ușor, fără călăuza mea n-aș fi reușit. Îmi masa picioarele, ca să nu-mi înghețe. Avea grijă să nu obosesc prea tare, să nu transpir, să nu adorm în ger, că ar fi fost pentru totdeauna. La un moment dat, m-a pus să merg în urma saniei, că începusem să mă aplec în față. E primul semn că un om începe să degere. I-am spus că mă tratează ca pe un frate, deși cu niște zile înainte îi eram străin. Aici nu există străini, mi-a răspuns.

Până la urmă, am reușit să ajung la cinci comunități inuite. Oamenii s-au arătat foarte deschisi spre credință, singura care le încălzește sufletele, în condiții de viață atât de vitrege. Inuiții au stat la coadă să primească Biblie, ca și când le-aș fi dat pâine caldă.”

Triburile de caribi din Venezuela își mănâncă morții

Transport de Biblie prin măreția frigului

„Avem în noi înșine ceva care are forma lui Dumnezeu, un gol pe care numai El îl poate umple.”

Când Dumnezeu face planuri pentru un rocker

Înainte de-a fi un misionar al luminii, Sebastian a cunoscut întunericul în cele mai înspăimântătoare dintre formele sale. Și poate acum tinde atât de sus tocmai pentru că știe cum e să fi foarte jos, chiar în mlaștinile condiției umane.

S-a născut la Botoșani, în 1971, într-o familie de intelectuali. Cea mai importantă dintre grijele părinților, profesori de filosofie și istorie, era legată de ce-o să le pună a doua zi pe masă celor cinci copii, mereu flămânzi. Pe lângă sărăcia lucie, misionarul de mai târziu a fost traumatizat și de batjocura celor din jur. Cum nimerea într-un grup, cum toate violentele, verbale și fizice, erau îndreptate asupra lui: „Nu știu cum, dar eram considerat un ciudat. Eram palid, cu o voce pităgăiată, nu mă jucam cu băieții, pentru că erau prea duri, și nu-mi plăcea să vorbesc cu băieții. Am descoperit că era mai bine să-mi petrec timpul de unul singur, fiindcă așa nu mă teroriza și nu-și bătea nimeni joc de mine.” Tot în copilărie, a fost răpit de o șleahță de țigani și abandonat într-o cocină de porci: „Experiența aceea m-a îngrozit, și acum îmi aduc aminte de capetele mari ale por-

cilor, care alergau în jurul meu, în mizerie. Ani de-a rândul am avut cosmaruri pe această temă, nopțile mele erau de groază, mă luptam mereu cu forțe gigantice, care încercau să mă înghită. Ca să mă trezească, bunicul, fost prizonier în Siberia, mă lovea cu pumnul în cap.”

Durerile au continuat cu accidentul tatălui, care a stat în comă șase luni și s-a întors acasă „doar o stafie”, cu Școala Militară din Câmpulung Moldovenesc și, mai apoi, cu Batalionul disciplinar Chitila, unde a fost încorporat, ca o pedeapsă pentru faptul că fratele lui fugise în străinătate.

În tot acest timp, singura bucurie a lui Sebastian au fost cărțile. Din ele și-a creat o lume a lui, în care nu contau bătăile „veteranilor”, umilintele, mâncarea cu viermi sau faptul că, timp de nouă luni, a fost lăsat să doarmă doar două ore pe noapte. Deși era ateu, într-o noapte, când disperarea îi ajunsese la os, a arătat cu degetul spre cer și a vorbit cu voce tare cu Dumnezeu, pentru prima oară în viața lui: „Dacă există, dacă ești acolo și mă poți auzi, răspunde-mi și spune-mi de ce m-ai adus în situația asta!” Nouă luni mai

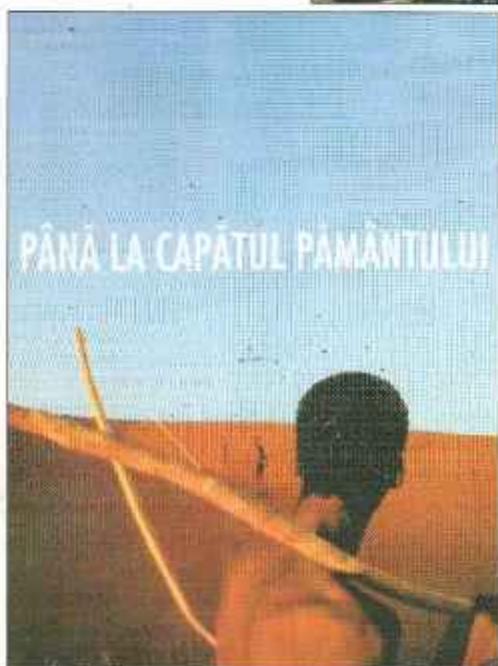
târziu, s-a îmbolnăvit de hepatita B și a fost lăsat la vatră. Era în 1990, tocmai picase libertatea pe capul nostru. Asemeni multor tineri, nici Sebastian nu a știut ce să facă din ea, la început: „Luni de zile, nu mi-am găsit nici un rost. Stăteam toată ziua în casă, fără să fac nimic, uitându-mă în tavan, fără să-mi pese de ceva.

Eram cuprins de mânie, aveam gânduri de răzbunare. M-am hotărât să devin un rebel, împotriva societății, a țării, a părinților și a tuturor celor din preajma mea. Fusesem un băiat bun și mi-a mers prost. Dacă o să fiu rău, poate o să am o viață mai bună, mi-am zis.” Și-a lăsat plete, purta blugi tăiați și bocanci, s-a înhăitat cu o trupă de țigani, cânta rock și dansa toate nopțile. Fuma cam trei pachete de țigări pe zi și era mai mult beat decât treaz, ajunsese o epavă de om. Dar simțea cum îl roade golul interior, dorul de altceva. La insistențele familiei, îngrozită de acest spectacol, s-a angajat ca profesor suplinitor la Costești, lângă Botoșani. Acolo, printr-o elevă sfioasă și cuminte, Sefora, Dumnezeu i-a predat prima lecție de liniște sufletească. Fetița asta i-a pus în mâini Biblia și alte cărți adventiste și l-a făcut să înțeleagă cât păcătuiește că își bate joc de viața sa. În 31 mai 1992, după ce și-a recunoscut calea, a fost botezat la Biserica Adventistă din Botoșani. Au urmat Seminarul teologic din București, chemarea spre misionariat, Colegiul din Somerset West, deșertul Kalahari, jungla Amazonului, ghetarii Groenlandei. „Acum cred că știu de ce Dumnezeu a îngăduit să trec prin atâtea suferință. Pentru că avea un plan cu mine. Mâncarea din închisoare, bătăile, tratamentul și antrenamentele inumane din școala militară m-au pregătit pentru viața de misionar, trăită uneori în condiții extreme. Pot să mănânc orice, pot să dorm oriunde, nu-mi pasă ce haine port. Dumnezeu se folosește de trecutul meu pentru a trimite o rază de lumină în locurile izolate ale acestei lumi.”

Text: **Liliana Petrus**

Foto: **arhiva Sebastian Țîrîrău**

„Încă regret schimbarea hainelor ponosite de rocker, cu un costum. Nu pentru că hainele acelea erau potrivite, ci pentru că am sărit dintr-o extremă în alta. Până în ziua de azi nu am găsit o justificare în Biblie pentru purtarea costumului și a cravatei în biserică.”

SPALAREA
FACUTEA
PANA STRADA
IN BUCOVINA

Premiile FLACĂRA

Vedete, antren, premii. George Arion, antrenorul de înger, face echipa: Hagi, căpitan. Alături, jucători din toate câmpurile artei, științei, managementului. Până și poza de grup are arhitectura ei. Filmul de prezentare al *FLĂCĂRII*, petrecere cu toată lumea. Pentru *FLACĂRA*, începutul numărătorii inverse: 5, 4, 3, 2, 1, Centenar. Pentru istorie, echipa anului 2005. Unele nominalizări rămân în cărți și pentru anul următor, așa că nimeni nu trebuie să se supere.

Management:
Octavian
Radu,
Diverta
intr-un
singur om

Sport:
Elisabeta
Lipă,
un geniu tiptil

2005

Știință:
Constantin
Bălăceanu
Stoilnici,
un boler
al spiritului

Fierul de cristal:
Banca
„Ion Țiriac”, o
bancă pe trans-
parență
cristalină

**Artă
plastică:**
Paula Ribariu, un
arheu
la munca
de jos

Film:
Cristi Puiu, un
pui de urs al
cinematografiei
românești

Literatură:
Emil Brumaru,
un Rimaru
al versului
erotic

Muzică:
IRIS,
un ochi
al sunetului

Jurnalism:
Radu Moraru,
uratorul de talk-
show-uri

Ion Bogdan Lefter:

„Emisiunea **Cartea** împlinește, în martie, doi ani”

▼ **Care sunt proiectele actuale cele mai fierbinți ale lui Ion Bogdan Lefter?**

– Nu mi-e foarte ușor să indic un proiect sau câteva proiecte fierbinți, pentru că lucrez, fie că e bine, fie că e rău, la mai multe lucruri deodată, pe mai multe planuri, și, în ultimă instanță, toate lucrurile pe care le fac se articulează într-un proiect mai mare. Dacă e, totuși, să mă refer la lucruri care țin de exprimarea publică și de gazetărie, în toate formele ei, atunci, probabil, e potrivit să spun că îmi văd mai departe de proiectul de urmărire a evoluției pieței editoriale pe micul ecran, la TVR Cultural, în emisiunea *Cartea*, care împlinește, la începutul lui martie, doi ani de difuzare, timp în care probabil că am prezentat aproape două mii de cărți, în tablete zilnice. La împlinirea a doi ani, *Cartea* se transformă într-o emisiune săptămânală de discuție despre cărți, deci voi continua să prezint apariții editoriale, dar cu invitați. Împreună vom dezbate teme chiar fierbinți. În al doilea plan, gazetărie scrisă, aici, de-a lungul lui 2005, m-am ocupat de rearticularea paginii culturale din ziarul *Ziua*, la

Ion Bogdan Lefter, poet, universitar, mai cunoscut drept critic literar marcant al generației '80, se destăinuie: „În complicitate cu prietenul meu Călin Vlasie, patronul și coordonatorul editurii Paralela 45, recuperez în cărți, într-un ritm destul de alert, multitudinea de texte pe care le-am publicat de-a lungul anilor, urmărind niște politici literare, intelectuale, culturale, urmărind un proiect coerent.”

care sunt editorialist invitat de mai multă vreme și, cu titlu amical, am ajutat la regândirea modului în care într-un cotidian se poate reflecta cultura. Tot în materie de presă scrisă, proiectul meu cel mai important este cel al noii reviste pe care o voi lansa la sfârșitul acestei ierni și care va continua proiectul meu propriu, cel al *Observatorului cultural*. Va fi o revistă generalistă, în sens cultural și intelectual, deci va opera cu un concept foarte larg de cultură, în care intră și politicul, intră și valori sociale. Revista va avea o sinteză a lunii politice precedente, va începe ca un lunar, apoi va evolua spre două apariții pe lună și, probabil, vom ajunge la o revistă săptămânală. Va acoperi, sistematic, toate zonele culturale, de la dezbateri ideologice, teme de tip social, mentalități, polemici la zi, trecând prin comentarii de carte, pe domenii, și ajungând la arte, artele spectacolului, expoziții, tot ce se întâmplă interesant, cultural vorbind. În cel de-al treilea mediu care ne-a mai rămas, cel radiofonic, îmi continui proiectul de analiză politică. Pe lângă editorialul săptămânal pe care îl public în *Ziua*, fac analiză, comentariu, dezbateri politică pentru BBC și pentru câteva posturi de radio românești.

– **Care mai sunt, la această oră, relațiile tale cu *Observatorul cultural*?**

– Pentru mine nu există decât un singur *Observator cultural*, care a încetat să apară la sfârșitul lui ianuarie 2005.

– **E mai puternică, astăzi, războaia tradițională, în cultura română, față de cea modernă/postmodernă?**

– După părerea mea, vechea tensiune dintre tradiționalism și modernism, care a definit cultura română la începuturile modernității, în prima jumătate a secolului XX, și care a cunoscut forme specifice, dar recunoscutibile ca atare în perioada comunistă, după proletcultism, în paranteză fie spus, pentru că în perioada proletcultistă nu s-a mai putut discuta despre nici un fel de modernitate, a fost înlocuită, încă de la sfârșitul anilor '80, dar foarte vizibil în ultimul deceniu și jumătate,

de alt tip de opoziție. Intelectualii, artiștii, scriitorii de orientare propriu-zis tradiționalistă sunt, deja, istorie. Ceea ce se înțelegea prin tradiționalism, incluzând aici trăsături de genul naționalism, pașoptism stilistic, imagistică ortodoxistă ș.a.m.d. nu mai produce nimic sau dacă sunt autori care merg pe această linie este o maculatură vizibil din altă epocă. În schimb, s-a creat o opoziție foarte marcată și care a produs marile bătălii intelectuale în ultimii ani, între gândirea de tip modernist și cea de tip postmodern. Postmodernismul a fost uneori descris de unii teoreticieni drept o continuare a modernității sau chiar o formă a ei. În realitate, este o ruptură de mentalitate între gândirea de tip omogen și elitist a modernității și gândirea pluralistă a postmodernității. De aici așa-numitele războaie culturale, care s-au făcut simțite și la noi, cu unele variante foarte contondente.

– **Vorbeai, într-un interviu, despre politici culturale. Ce fel de politică culturală faci tu?**

– În primul rând, sintagma e destul de alunecoasă, pentru că orice intelectual public are o politică proprie sau participă la o anumită orientare colectivă. În același timp, însă, sintagma ca atare poate să sugereze că un anumit personaj sau o anumită grupare ar avea strategii cu scopuri nu foarte nobile, urmărind ca prin aplicarea unei anumite politici, personale sau colective, să obțină anumite rezultate, privilegii... Dar sensul care mă interesează și la care mă pot raporta fără probleme este cel general, de principii. Cu toții ilustrăm sau chiar modelăm noi înșine politici culturale. În ceea ce mă privește pe mine, la nivelul proiectelor concrete mă interesează să particip la elaborarea unor politici culturale cât mai contemporane, în sens pragmatic, adică dinamice, atente la diversitate, participante la ritmurile vieții și ale culturii de azi. La nivel ideologic mai general, filosofic, dacă pot să spun așa, mă interesează să contribuie la succesul unor politici culturale care țin de impunerea valorilor de

civilizație și culturale ale lumii post-moderne în care trăim. Cred că intelectualitatea românească, în care includ și lumea literară, artiști, dar și intelectuali de orice altă specialitate, are o mare responsabilitate în acest moment în istoria României. După ce regimul comunist a rămas în urmă, construim o societate nouă, în care e foarte important dacă valori fundamentale ale spațiului occidental sunt înțelese și asumate serios și în profunzime, în primul rând la nivelul elitelor intelectuale. Aici este cea mare confruntare între gândirea elitistă și autoritaristă a grupurilor de intelectuali și de influență care au dominat modernitatea târzie la noi și grupurile de intelectuali care gândesc relaxat, divers și postmodern în România de azi.

– Spuneai că ai renunțat, după 1990, la optzecism. De ce a căzut în caduc un asemenea termen?

– Ultimul deceniu de regim comunist, dar și primul deceniu de manifestare și de dezbatere teoretică despre postmodernism a fost un deceniu în care miza acestui nou tip de mentalitate, literară, culturală, dar și mai general socio-culturală, a fost foarte mare și pentru impunerea anumitor valori a fost nevoie de o insistență specială, în condiții grele, într-o perioadă în care, de pildă, a contribuit prin comentarii critice, prin cronici de carte, la impunerea unor tineri poeți, deci la validarea unor valori strict literare, estetice, dar purtătoare de semnificație și socio-culturală mai largă, stărnea imediat contrareacții de tip punitiv din partea regimului, mergând de la comentarii foarte agresive din publicațiile controlate de grupurile intelectuale naționaliste și colaboracioniste cu sistemul comunist, de genul *Săptămâna*, *Luceafărul*, într-o anumită perioadă și *Flacăra*, în etapa Păunescu, până la blocări de apariția unor cărți care fuseseră inițial aprobate pentru publicare, interdicții de apariție, pentru anumiți autori, amănări, inventarea unor proceduri

„Am publicat și cărți de istorie literară, în sens mai strict, și cărți de critică și analiză de autori, un volum de ideologie, de doctrină intelectuală, dacă pot spune așa, care pentru mine e foarte important – cartea mea din 2004, *Despre identitate* –, pregătesc, în trei volume, panorama României postcomuniste, asamblată din analizele politice pe care le-am strâns de-a lungul anilor. Și urmează alt șir de cărți care să completeze proiectul.”

încalcite care să-i descurajeze pe tinerii scriitori... În acea perioadă, o miză apăsătoare pe ideea de nouă generație, generația '80, optzecismul, cum i s-a mai spus, a fost foarte importantă și cred că a jucat un rol foarte util. Gândind într-o perspectivă mai largă, însă, e evident, și nu o spun numai eu, o spun vechi teoreticieni ai culturii și filosofi ai culturii, fenomenele literare și artistice nu se consumă într-un deceniu, o generație de creație, formula lui Tudor Vianu, apare și se manifestă într-un interval de circa trei decenii, iar felul în care s-au exprimat, literar și artistic, în orice domeniu, artiști, scriitori, pictori, regizori de teatru ceva mai tineri care au apărut de-a lungul anilor '90, chiar și cei mai tineri, care se lansează în ultimii ani, după părerea mea, și constat că și a altor comentatori, nu ilustrează o fractură de tip retoric, nu a apărut un nou model retoric care să justifice proclamarea apariției unei noi generații de creație. O generație de artiști nu înseamnă numai ceva strict biologic, nu se verifică numai cu actele de naștere, ci presupune apartenența la un model retoric și de mentalitate mai general, care este un model de epocă și care, după părerea mea, este ilustrat de mulți, de majoritatea autorilor noatori care au apărut de-a lungul anilor '80, '90 și până azi, deci aproximativ în ultimul sfert de secol.

– Care mai e, astăzi, distanța între ASPRO și USR?

– S-a micșorat pentru că în luna noiembrie a anului trecut, la invitația noii conduceri a *Uniunii Scriitorilor*, alese în vara lui 2005, conducerea ASPRO – Asociației Scriitorilor Profesioniști din România, eu ca președinte și colegul meu Călin Vlăsie ca vicepreședinte, am purtat o discuție cu Nicolae Manolescu, Varujan Vosganian și Gabriel Chifu, respectiv președinte, vicepreședinte și secretar al *Uniunii Scriitorilor*, în ideea de a depăși vechile tensiuni. Din punctul nostru de vedere și această ușă era deschisă pentru că nu noi am atacat *Uniunea*, ci precedentele conduceri ale USR au lansat periodic acuzații pe care le-am considerat întotdeauna nefondate la adresa ASPRO, folosind într-un fel asociația noastră ca un soi de spionaj în jocuri strategice din interiorul USR. Asta ține, însă, de istorie și acum suntem într-o etapă de consultări în vederea stabilirii unor forme de colaborare, de parteneriat și cole-

gialitate așa cum este firesc.

– Ai nostalgia *Contrapunctului*?

– Nu am o nostalgie a revistei *Contrapunct*, a seriei lansate imediat după căderea regimului comunist, în data de 9 ianuarie 1990. *Contrapunct* a fost un săptămânal care a mers vreo doi ani și jumătate ajungând la 125 de numere. Nu am nostalgia acelui proiect din două motive: primul – a fost un proiect al acelui moment istoric, astăzi nu aș mai face *Contrapunctul* cum îl făceam atunci, al doilea motiv nu mai este unul care să presupună un sentiment de îndepărtare față de acel proiect, ci dimpotrivă, un sentiment de continuitate, pentru că etapa *Observatorul cultural* și următoarea revistă pe care o inaugurez continuă același proiect.

– Întrebam de nostalgie

Contrapunctului. Dar a Europei libere?

– Într-un plan strict jurnalistic, de data asta aș răspunde pozitiv, am nostalgia anilor în care am lucrat la *Europa liberă* pentru că atunci am putut aplica în jurnalismul cotidian idei noi, o filosofie occidentală, americană într-o lume românească încă retardată și care avea nevoie de aceste valori și am putut aplica acest model de gândire occidental alături de o echipă de jurnaliști excepționali.

– Care este rețeta ideală a unei emisiuni de televiziune despre cărți? Dar pentru o emisiune culturală în genere?

– M-aș contrazice pe mine însumi dacă aș spune că există o anumită rețetă. Dacă vom conveni că e mai bună gândirea plurală și diversă decât cea omogenă și autoritaristă atunci abandonăm ideea că există o formulă de succes, o formulă corectă bună, un etalon și acceptăm că pot fi imaginate o întreagă varietate de tipuri de emisiuni. Însă, poate că e semnificativ și ce variantă alege fiecare dintre noi. În ceea ce mă privește, acum doi ani când am fost invitat să fac o emisiune despre cărți, am ales o variantă de diversitate.

– Ce a rămas în autorul Ion Bogdan Lăfăreș, din *Cenaclul de luni*?

– A rămas tot, cât rămâne din junețile noastre pe măsură ce anii se adaugă și mai și evoluăm, chiar dacă am spus că nu ne schimbăm fundamental, adică a rămas sentimentul pe care acolo l-am căpătat că am apărut în literatura română, ca grupare, ca generație literară, ca orientare intelectuală într-un moment important.

Text: Mihail Gălățanu, Alice Gherman
Foto: Robert Hancianec

Simona Bălănes

a așteptat șapte ani
luna de miere!

De la *Amerom Canal 38/Prima TV*, trecând prin *Europa FM* și *România Internațional* la *Realitatea TV*, Simona Bălănescu poate spune că a gustat din toate tainele televiziunii și ale radioului, fiind, pe rând: crainică de televiziune, redactor prezentator meteo, prezentator de știri și realizator de emisiuni. Niciodată nu a privit în trecut cu mânie, ci s-a îndreptat cu optimism spre viitor. În prezent, la 13.15, de luni până vineri, Simona Bălănescu intră în casele telespectatorilor prin *Realitatea medicală*, aducând în discuție teme pe care le dezbate cu invitați de prestigiu din lumea medicală românească. Realizarea acestei emisiuni numai de un an și jumătate încoace i-a adus deja două premii: unul din partea revistei *Psihologia azi*, la salonul de psihologie, și celălalt – *Premiul pentru excelență* de la *Medic.ro*. La acestea se adaugă premiul *APTR* luat de către Simona împreună cu echipa *Realitatea TV* pentru cele mai bune jurnale de știri. Concluzia este evidentă: anul 2005 a fost pentru Simona un an excelent din punct de vedere profesional.

CU

De la știri: fuga la *Realitatea* medicală

„Îmi stă bine așa? Hai să facem fotografia, aici, lângă măsuță! Stai puțin să-mi iau și verigheta și să-mi aranjez şuvița asta rebelă. D.K. Sunt gata!” Flash! Flash! Flash! Suntem acasă la Simona Bălănescu și, în timp ce discutăm, fotoreporterul nostru la câteva cadre. Realizatoarea emisiunii *Realitatea medicală* participă activ la ședința foto fiind foarte atentă la imaginea sa. Sontană și deloc emotivă, Simona se simte în largul ei în fața camerelor de luat vederi sau a aparatului foto. Nu se poate să intri în casa unui realizator și prezentator de emisiuni tv și să nu găsești televizorul deschis pe postul la care persoana cu pricina lucrează. Simona Bălănescu nu face excepție. Fiecare cameră este dotată cu un televizor, iar cel din sufragerie este deschis evident pe *Realitatea TV*. Microbul televiziunii l-a intrat după Revoluție în sânge și nu a mai fost chip să-l scoată de acolo. De profesie inginer, Simona a început să lucreze în televiziune cam din ultimul an de facultate. A fost șansa generației ei, mai ales că înainte și imediat după '89 nu erau așa de mulți profesioniști de televiziune ca astăzi. „A fost o șansă pe care cei care au știut să o fructifice au reușit. Evident că nu e suficientă șansa dacă nu muncești foarte mult și bine, cel puțin mie așa mi s-a întâmplat. Au fost ani întregi în care nu aveam libere și era greu să-ți iei concediu. În meseria noastră, sărbătorile le faci tot în televiziune, departe de familie, dar a fost o șansă! Acum tinerilor care vin din urmă le este mai greu să pătrundă în televiziune, dar, dacă ești talentat, muncitor și reușești să-ți găsești un loc pe lângă cei care sunt deja într-o televiziune, lucrurile merg înainte și ai un viitor alături de echipă”, declară Simona Bălănescu. Pentru emisiunea *Realitatea medicală*, echipa este alcătuită dintr-un realiza-

tor și moderator – Simona Bălănescu, un producător și doi asistenți, iar operatorii și regia de emisie aparțin în general și altor emisiuni. „Viața la *Realitatea TV* este frumoasă și grea totodată pentru că se lucrează contracronometru. Fiind o televiziune de știri nu trebuie pierdută nici o informație, sunt emisiuni speciale. Suntem postul care încearcă să fie primul care dă informația, dezbatem subiectele pe indelete, dar altfel e frumos”, spune cea care până de curând prezenta și emisiunile de știri ale *Realității*. De altfel, Simona se poate mândri că a fost prima care a anunțat în direct izbucnirea războiului în Irak și apoi prinderea lui Saddam Hussein și tot ea a fost cea care a anunțat găsirea jurnaliștilor români răpiți în Irak. Și nu doar la anunțarea vestilor bombă Simona poate spune că a stat în rândul întâi, ci și la înființarea postului *Realitatea TV*, unde muncește chiar de la început. Prezentatoare a emisiunii *Realitatea medicală* a devenit doar de un an și jumătate încoace. O pură întâmplare, destin? Cert este că Simona Bălănescu s-a născut într-o familie de medici, renumitul oncolog Ion Bălănescu este unchiul ei, iar băiatul acestuia, Radu Bălănescu – medic chirurg pediatru, fiindu-i naș de cununie. „Părinții mei au dorit să urmez medicina, dar eu am considerat că nu sunt bună de medic fiindcă dacă vedeam puțin sânge mi se făcea rău. De când realizez această emisiune am fost adesea prin spitale și am constatat că nu e chiar așa. I-am spus profesorului Sinescu, după ce am asistat la câteva intervenții chirurgicale dificile, că regret că nu am devenit medic, iar acesta mi-a spus: Să nu regreti niciodată, că și tu salvezi vieți prin emisiunea pe care o realizezi! Sper să reușesc acest lucru.”

Despre Simona Bălănescu s-ar putea spune că nu are nici un viciu: nu mănâncă foarte gras, nu bea cafea, nu fumează, nu bea alcool. Alocă în schimb foarte mult timp îngrijirii personale beneficiind și de un aspect fizic de invidiat. Să nu uităm că site-ul *Neogen* o clasase, anul trecut, a doua, după Oana Zăvoranu, și înaintea Mihaelei Rădulescu, în topul celor mai căutate femei pe Internet. „Nu am cum să fiu o femeie neîngrijită, mă demachiez în fiecare seară, conțez pe o cremă adecvată tenului meu, recurg uneori și la produsele naturiste pentru înfrumusețare și merg din când în când la beauty salon.” Singură la părinți, Simona a fost răsfățata familiei, ceea

**"Tu ești
bărbatul pe
care-l aștept
de o viață!"**

Când este tristă, ceea ce i se întâmplă, desigur de rar, poate și din cauza optimismului debordant, Simona se relaxează uitându-se la televizor, ascultând muzică sau vizionând un film de dragoste, o comedie sau un film de acțiune. Adoră muzica anilor 70-80, muzica bună care a rezistat și rezistă în timp. Printre poezii preferate se numără Constantin Crețan și îl admiră pe Alex Ștefănescu și al său *Jurnal secret* în materie de parfumuri, le alege în funcție de sezon, adoră *Angel* de la *Theiry Mougler*, *Adict* de la *Christian Dior*, iar vara îi place mult *Oxygen* și *Ultraviolet*.

ce nu a împiedicat-o să fie extrem de conștiincioasă și de studioasă. A intrat la cea mai bună clasă de electrotehnică a Liceului Industrial 27 din Berceni și a reușit din prima încercare la facultate. În general, a reușit să fie prima în tot ceea ce face. Fire optimistă, Simona recunoaște că este, în

egală măsură, un spirit conservator. „Indiferent ce ți s-ar întâmpla în viață sau cât de grea este situația, după ce treci de un anumit obstacol și privești în urmă constatăi că au fost și bune și rele. Sigur, în virtutea inerției, tu erai obișnuit într-un fel și dintr-o dată a trebuit să-ți schimbi modul de a fi. De exemplu,

mie nu-mi place să fac schimbări, am avut părul lung și ondulat, cum la televiziune se cerea părul îndreptat și scurt a fost o adevărată tragedie, dar apoi mi-am dat seama că este bine și așa. Când am plecat la o specializare în SUA, pe atunci eram la *Amerom Canal 38*, nici nu am ajuns bine în aeroport că m-au și luat și m-au dus la un coafor, unde părul meu negru, ondulat și lung, s-a transformat în păr drept, scurt și cu șuvițe șatene și roșcate. Revenită în țară, dacă eram cu spatele, nimeni nu mă mai recunoștea, apoi m-am obișnuit și am constatat că îmi stă bine și așa. Așadar, treci prin anumite etape ale vieții și constăți mai târziu că a fost bine că s-a întâmplat așa. Când am părăsit fiecare loc de muncă pe care l-am avut, am plecat cu mult regret, mă atașasem de echipa cu care lucrasem. Mi-a fost greu să plec de la radio – acolo învățasem lucruri deosebite alături de Robert Turcescu, redactor șef la știri și de colegul meu Cosmin Preilpeanu, mi-a fost greu să plec de la *Prima TV*, la fel mi-a fost greu, dar recunosc, de peste tot am plecat de bună voie și la mai bine!”

Indiferent de câte schimbări au intervenit în viața ei, cea mai mare mândrie a Simonei însă rămâne realizarea pe plan personal. Anul trecut, în octombrie, Simona și-a pus pișoțurile alături de Răzvan, soțul ei. „Am fost prieteni șapte ani, ne doream de mult să facem pasul acesta, dar Răzvan a tras de timp. El nu prea agreează să vorbească despre el. Nefiind persoană publică, acceptă să iasă cu mine la petrecerile mondene fiindcă înțelege că altfel nu m-aș simți bine la evenimentele la care particip, dar nu să apară în presă. La un moment dat, când încă nu eram căsătoriti, aflându-ne la o petrecere, un fotoreporter ne-a fotografiat împreună și, cum ne știa de ani buni, nu mai era sigur dacă ne-am căsătorit sau suntem

doar prieteni, așa că în ziua a doua zi a scris *Simona Bălănescu alături de soțul ei în loc de Simona și prietenul ei*. În următoarele zile au sunat telefoanele încontinuu, prieteni și cunoscuți ne-au întrebat dacă ne-am căsătorit deja și ei nu au aflat încă. Răzvan nu înțelegea ce se întâmplă. Așadar, înainte de a ne căsători cu adevărat, oamenii ne vedeau neapărat soț și soție. Totuși, când ne-am hotărât în sfârșit să facem nunta, l-am luat prin surprindere atât pe prieteni cât și pe părinți. Nunta a ieșit așa cum am visat-o eu, știi cum visează fetele la rochia de mireasă, la slujba frumoasă la biserică etc. Și a fost într-adevăr supero. Ne-am căsătorit la biserică Elefterie, corul a cântat dumnezeiește, slujba nu a fost nici prea lungă, nici prea scurtă, iar vremea a ținut cu noi”, povestește cu mândrie și nostalgie Simona. Pe Răzvan, Simona l-a cunoscut cu șapte ani în urmă, la mare. De altfel, părinții celor doi se cunoșteau de peste 20 de ani, dar o pauză în relația de prietenie dintre cele două familii l-a făcut pe copil să nu se cunoască mai devreme. Odată comunicarea restabilită între părinți, Răzvan și Simona s-au împrietenit. Simona Bălănescu mai avusese prieteni în facultate, dar nici unul nu reușise să se apropie de inima sa. Visa la un bărbat înalt și zvelt – 1,90 m, cu ten meridional și evident frumos, inteligent și cu simțul umorului. Răzvan a corespuns acestor criterii atât de mult încât din primele zile în care l-a văzut i-a spus: „Tu ești bărbatul pe care-l aștept de o viață! Așa am simțit eu atunci și i-am spus. Am descoperit în toți acești ani că, ceea ce am spus în acele clipe s-a adevărit. Într-adevăr, Răzvan îmi înțelege meseria și apreciază la el faptul că știe să lase din orice situație, deși nu lucrează în același domeniu cu mine îmi dă sfaturi utile și, alături de mama, este unul dintre cei mai buni critici ai mei”, susține Simona Bălănescu. Realizată din punct de vedere sentimental și profesional, Simona Bălănescu își dorește acum ca viața să-i fie completată de prezența unui bebeluș. „Ce îmi doresc anul acesta? Poate ar trebui să apară un al treilea membru al familiei. Nu știu dacă va apărea în 2006 sau în 2007, când o vrea Dumnezeu sau... când om avea timp, dar am 33 de ani și simt că ar cam fi cazul!”

text: **Alice-Claudia Gherman**

foto: **Robert Hanciarec**

și arhiva personală

BUCOVINA
pentru
BUCOVINA

Din baia japoneză în spațiul cosmic

Dacă pentru marea majoritate a românilor, ca și pentru majoritatea medicilor de la noi, apa sărăcită în deuteriu este deocamdată o simplă curiozitate ce poate ar merita încercată, cu totul altceva se întâmplă în lumea pragmatică a economiei de piață de tip occidental. Astfel, în ultimii ani a apărut o cerere neașteptată de mare dinspre Japonia. Asiaticele din pătura avută descopereau o nouă desfătare: îmbăierea în apă sărăcită în deuteriu. Plăcerea japonezelor amintind întrucâtva de obiceiurile Cleopatrei, combinând apa cumpărată de la Râmnicu Vâlcea cu diverse ierburii și remedii naturale avea rolul de a opri îmbătrânirea epidermei. Că efectele au fost evidente stă dovadă cererea din ce în ce mai mare venită dinspre această piață. Astfel, *Institutul de Criogenie și Separări Izotopice Râmnicu Vâlcea* (*Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice - ICSI Râmnicu Vâlcea*), unul dintre puținii producători din lume, ajunsese deja de anul trecut la un export de 50 de tone de apă cu concentrația de 25 ppm deuteriu, o dată la

trei luni. Această cerere se află în creștere, în pofida faptului că prețul unei astfel de băi variază între 1.000 și 2.000 de dolari.

Dar imaginația asiaticilor nu s-a limitat la atât. Au apărut firme care produc celebrul saké pe baza acestei ape. Urmând exemplul, dar cu timiditate, unii producători de băuturi spirtoase din România încep să se gândească la o producție de țuică și rachiu pornind de la același lichid, care ar putea ameliora efectele nocive ale alcoolului.

Povestea apei sărăcite în deuteriu pare să nu se termine curând. Piața de apă sărăcită în deuteriu din România este cam 10% din cea internațională, formată în principal din Ungaria, Japonia și SUA. Că există autorități mai serioase decât cele din România care acordă resurse și timp cercetării efectelor acestei ape o demonstrează faptul că unul dintre clienții ICSI Râmnicu Vâlcea este chiar NASA. Americanii au descoperit site-ul producătorului din România și s-au grăbit să încheie un contract cu acesta, folosind apa într-un program de cercetare spațial care va consta în trim-

iterarea unor ființe vii pe Marte.

Fizicianul Ioan Ștefănescu, directorul ICSI, inventatorul primei instalații de obținere pe scară largă a apei sărăcite în deuteriu, ne-a povestit greutățile prin care a trecut de la prima picătură de apă obținută în laborator. Ioan Ștefănescu este convins că „oamenii de la noi au o răspundere în fața umanității pentru că s-au opus tuturor demersurilor, pentru că aici lucrurile se mișcă greu. Reacția organelor de control – cel al protecției consumatorului precum și cel al oficiului concurenței – a fost cel puțin inadecvată, considerând că noi punem la cale o mega-afacere. Ei nu au realizat că nici pentru apele minerale nu puteam să fim o concurență puternică (apa sărăcită în deuteriu nu poate reprezenta un procent însemnat din această piață) și cu atât mai puțin ar putea fi un pericol pentru producătorii de medicamente.”

Astăzi, Nicola Trăilă, directorul Clinicii de oncologie a Spitalului Municipal din Timișoara, și-a asumat, împreună cu instituția pe care o conduce, demararea unui proiect amplu de cercetare a efectelor acestei ape asupra diverselor forme de cancer la om. Au fost selectați 30 de pacienți de ambele sexe, cu diferite vârste și forme ale cancerului, aflați într-o fază foarte avansată a bolii, cărora li se vor aplica scheme de tratament specifice. Cercetările abia au fost declanșate și revista *Flacăra* își propune să urmărească acest demers. Ioan Ștefănescu vorbește despre implicarea ICSI Râmnicu Vâlcea în aceste cercetări: „Întreaga cantitate de apă o oferim gratis. Totul este ținut sub un control riguros pentru că apa are același aspect cu aceea de la robinet și oricine le poate schimba între ele. Am mai avut un incident cu niște mici escroci care profitau de bidoanele aruncate și le umpleau cu apă de la rețea. Pentru a evita astfel de situații bidoanele noastre poartă un sigiliu”.

Deși în România se află inventatorul instalației de producere a apei sărăcite în deuteriu, la noi nici măcar spiritul pragmatic nu a izbândit. Astfel, în timp ce în Ungaria lumea se delectează chiar și cu sucuri făcute cu apă importată din

România, afaceriștii de la noi nu au simțit valoarea acestui produs, iar atunci când i-au acordat importanță a fost doar de a nu o lăsa să pătrundă pe piață. ICSI Râmnicu Vâlcea este cel care și produce și comercializează apă, prin firme care o distribuie în țară. Ioan Ștefănescu mărturisește că are în plan două alte invenții cu utilitate în medicină și că, după ce va obține brevetul internațional pentru producerea apei săracite în deuteriu, i s-ar părea normal ca de valorificarea apei să se ocupe o firmă din domeniu, iar ICSI să primească drepturile de autor legale.

Oricât de dificil s-ar fi desfășurat cercetările până acum, un lucru a reieșit clar: calitățile apei variază în funcție de concentrație. Astfel, dacă o apă de 25 ppm deuteriu se adresează în special domeniului medical, prețul ei fiind cel mai ridicat, produsele cu peste 60 ppm deuteriu pot fi consumate ca o apă de masă. Prețul de producție și implicit cel de valorificare scad pe măsură ce concentrația crește, astfel că producătorul estimează că un litru de apă de 100 ppm deuteriu va ajunge pe piață la prețul de 12-13 lei. Dar ce rost are să bei, dacă ești sănătos tu, o astfel de apă, scumpă totuși pentru buzunarul românului!? Ei, bine, apa sărăcită în deuteriu, băută în două cure de câte trei luni pe an, are rolul de dezintoxicare a organismului și stimulare a imunității. Întrucât această apă trece automat în apa legată (moleculară) a organismului, în perioadele de cură este suficient ca omul să bea un litru și jumătate de apă pe zi.

În timp ce în România se ridicau tot felul de stavile, în diverse colțuri ale lumii se făceau cercetări în domenii spectaculoase cum ar fi cel al protecției în fața radioactivității, cercetări despre care medicii din România vorbesc cu discreție și doar din auzite. Nu mai departe decât în Ungaria, medicul Gábor Somlyai, cumpărând apa de la Râmnicu Vâlcea, dezvoltă cercetări care să îi permită aruncarea pe piață a produsului și, bineînțeles, găsește oferta generoasă a firmelor din domeniu de pe piața Ungariei, astfel încât reușește să dezvolte o producție diversificată de ape și băuturi pe care o comercializează atât pe piața internă, cât și pe cea externă. În plus, organele specializate din țara vecină îi acordă doctorului Somlyai brevetele pentru produsele sale astfel încât ajungând pe piața japoneză reușește aproape să îl înlăture pe producătorul român, cel de la care el însuși importă!

„Brevetul care a stat la baza producerii apei săracite în deuteriu a avut inițial un scop științific. Totul a pornit de la o miniinstalație «de jucărie» utilizată pentru a produce niște etaloane care să conducă la calibrarea unor instrumente de măsură de natura unui spectrometru de masă care măsoară concentrația deuteriului în apă la nivele naturale și subnatale. S-au obținut câteva zeci de grame de apă sărăcită în deuteriu. În acea perioadă (anii '94-'95) a apărut un anunț publicitar al unui cetățean din Harghita care dorea să cumpere mil de tone de apă sărăcită în deuteriu la nivel de 25 de ppm. Pe piață acest etalon se valorifica la cinci-șase sute de dolari/10 grame. La scurt timp au mai apărut alte anunțuri, tot ale unor cetățeni români de origine maghiară, ceea ce l-a convins pe cercetătorii de la ICSI Râmnicu Vâlcea să construiască instalația mare (nu necesita multe modificări și nici o investiție prea serioasă). Între timp s-a aflat că cei interesați doreau să folosească apa pentru a stropi zona de la Cernobil și ca să dea de băut oamenilor de acolo. Se cunoșteau deja calitățile de radioprotecție ale apei și efectele ei în tratarea unor boli de natură radiologică. „Lucru care nouă nici nu ne trecuse prin cap”, mărturisește profesorul Ștefănescu. Pasul următor a fost în 1995, când, după mai multe negocieri cu un consorțiu din Ungaria care au eșuat, s-a încheiat primul contract cu HYD Ltd. care a pus bazele unei afaceri. Contractul a început cu cantități de o tonă, cel mult două pe an. Patronul firmei ungare, medicul Gábor Somlyai, doctor în biologie și fiziologie, laureat al Universității Howard, studiase lucrările unui american de origine maghiară, laureat al Premiului Nobel în 1952 și care vorbea deja de efectele medicale ale apei săracite în deuteriu. Studiul rea-

lizat pe șobolani l-a condus la concluzia că această apă este un fel de biostimulator pentru metabolismul omenesc și că poate să influențeze pozitiv reacția organismului bolnav de cancer. Medicul maghiar și-a făcut un pachet de utilizări ale apei săracite în deuteriu de diferite concentrații, obținând pentru acestea și brevete în Ungaria pe care le-a extins și în alte țări. La momentul respectiv, în România proprietatea intelectuală încă nu era bine reglementată. Așa că reușește mult mai târziu ICSI Râmnicu Vâlcea să fie recunoscut în România ca unic autor al brevetului. Acum se află în procesul de patentare internațională la WIPO Geneva, ceea ce se materializează în drepturi de autor pentru fiecare aplicație ulterioară a brevetului respectiv și, în al doilea rând, în faptul că nimeni nu mai poate să folosească produsul sau denumirea acestuia fără acordul autorului. Până acum între ICSI Râmnicu Vâlcea și HYD Ltd. a funcționat un fel de gentleman's agreement, drept urmare cele două părți s-au protejat.

Ioan Ștefănescu, directorul ICSI, un institut care folosește tehnologia de vârf pentru cercetări revoluționare

foto: Dana Zorojanu

foto: arhiva ICSI Râmnicu Vâlcea

Lupta cu cancerul

Dezintoxicare cu apă

O jucărie foarte serioasă

AVENTURA MARMUREI

Piatra neaseacă

Cum se poate face carieră la Rușchița

Carierele de marmură Rușchița (Cariera Veche-Gropan și Cariera Nouă din Dealul lui Ionel), situate în munții Poiana Ruscăi la o altitudine de 800 de metri, cuprind cea mai mare rezervă de piatră naturală aflată în exploatare din România.

Sculptorul maghiar Istvan Ferenczy (1772-1856) este primul care a atras atenția asupra calităților remarcabile ale marmurei de Rușchița, comparând-o cu marmura de Carrara care-i era familiară.

În 1883 Johann Biebel (1817-1900), un renumit inginer constructor din Banat, începe exploatarea devenind primul proprietar al carierei, pe care o supranumește „a magyar Carrara”. Înainte de sfârșitul secolului producția carierei Rușchița ajunsese de 700 de tone pe lună, aici lucrând 300-350 de muncitori. După moartea lui Biebel, fiul său Janos, unul dintre arhitecții Turnului Eiffel, continuă exploatarea, în 1912 marmura de Rușchița ajungând să fie exportată în 12 țări. Numeroase lucrări de construcții realizate în acea perioadă au fost executate din această nobilă piatră în Imperiul Austro-Ungar cum ar fi, spre exemplu, Palatul Băncilor din Viena.

Cu o singură întrerupere, la naționalizarea din anii '50, extracția a continuat neîncetat. În anii '70, Domul din Milano a fost restaurat sută la sută cu marmură de Rușchița. Ea se regăsește atât în lucrări particulare precum vila sultanului din Brunei, sau vila din Monte Carlo a pilotului de Formula 1 Michael Schumacher, cât și în edificii publice, ca Parlamentul din Budapesta, sediul BBC din Mainheim etc., și, cu voia dumneavoastră, ultimul pe listă, Palatul Parlamentului din București.

Din 1998 Titan Mar (compania edilului Capitalei, Adrieș Videanu) a achiziționat pachetul majoritar al SC Mammosim SA Simeria, proprietarul carierei Rușchița. În 2001 începe exploatarea în Cariera Nouă din Dealul lui Ionel, situată în imediata apropiere a Carierei Vechi-Gropan.

Exigențele pietei referitoare la criteriul de fisurație și de uniformitate a culorii marmurei fac ca doar circa 20% din cantitățile extrase să fie utilizabile

Extracția marmurei de la Rușchița s-a făcut în formă de clopot răsturnat, formându-se Cariera Gropan, care între anii 1884 și 1960 a atins adâncimea de 130 m. După anii 60 începe exploatarea în felii orizontale, descendent, și fâșii longitudinale, realizându-se deschiderea platformelor de extracție ale actualei cariere.

Taierea marmurei

se face după tehnologii moderne cu filouri (un fel de lanțuri diamantate, angrenate de motoare puternice), haveze cu discuri (imense drujbe de tăiat roca), perne și pene metalice gonflabile, și cu foreze speciale

Echipamentele

moderne permit extracția lunară a peste 2.000 metri cubi de marmură cu un număr de aproximativ 40 de angajați. Condițiile de lucru sunt dificile în carierele de la Rușchița, mai ales din cauza temperaturilor: peste 40 de grade Celsius vara și cu până la 10 grade mai puțin decât temperatura zonei, iarna. Muncitorii simt pe pielea lor înțelepciunea vorbelor „iarna nu-i ca vara” – să fie oare ordin de la partid?

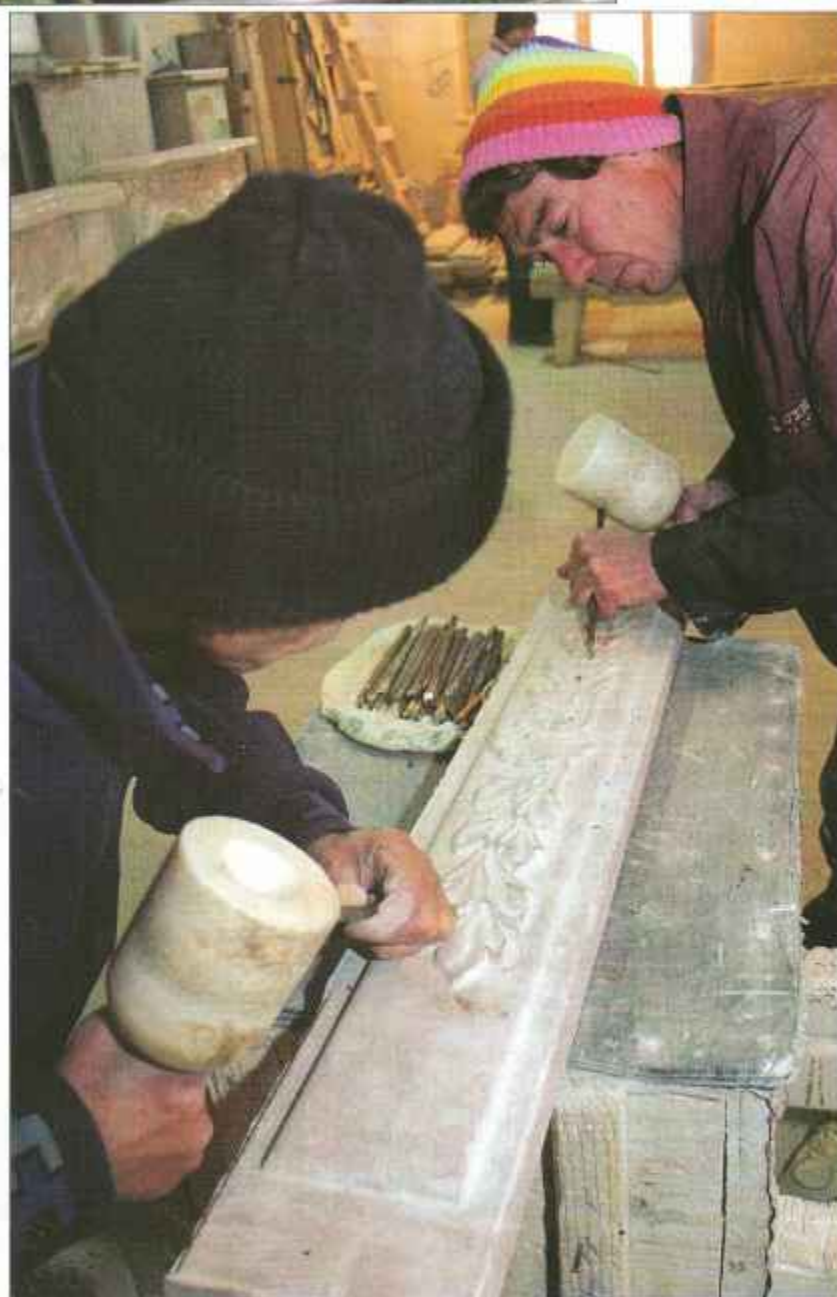
În premieră în România se experimentează tehnici și tehnologii pentru extracția marmurei din subteran, rezultatele fiind pozitive

Odată ajuns în fabrica din Simeria, blocul brut de marmură este prelucrat de mașini cu comandă numerică, ce pot prelucra cele mai complexe suprafețe și canturi și pot chiar reproduce obiecte de artă

În ciuda evoluțiilor în domeniul echipamentelor, prelucrarea manuală a marmurei e la mare căutare, în acest sens, în fabrică existând și o linie de semifabricate cioplitorie

Nu știu cum scot unii bani din piatră seacă, dar știu cum scoate Titan Mar-Marmosint bani din piatră neseacă, dispunând de o capacitate de producție de aproximativ 20.000 mp/lună marmete și 5.000 mp/lună lastre, 60% din producție fiind destinată exportului în Japonia, Italia, Israel, Taiwan, Rusia, Singapore etc. Totul este bine și frumos, o afacere lăudabilă.

Problema care se impune a fi pusă este necesitatea protejării marmurei de Rușchița. Dacă avem în vedere că rezerva de marmură a carierelor Rușchița este estimată la 1,8 milioane de metri cubi și presupunem că se extrag lunar în medie 2.000 de metri cubi, în urma unui calcul simplu, în aproximativ 75 de ani aventura marmurei va lua sfârșit.

text și foto Octavian Tîbăr

BRD – Groupe Société Générale: „Piața bancară e dominată de cinci-șase bănci, noi vom fi una dintre acestea”

Nadia Comăneci, Ilie Năstase, Gică Hagi, gala sportului românesc la televizor? Nu. Campania de carduri inițiată de BRD – Groupe Société Générale, derulată sub numele de *Premii excepționale în România. Carduri unice în lume!*, un proiect original derivat din afinitatea pe care BRD o are cu sportul românesc. Care este feedback-ul acestei campanii, începută spre sfârșitul anului trecut și finalizată luna aceasta, cu ce noutăți își întâmpină banca clienții în 2006 și perspectivele odată cu apropierea momentului aderării României la UE, iată câteva întrebări al căror răspuns l-am aflat de la Patrick Gelin, președinte-director general al BRD – Groupe Société Générale.

„BRD controlează aproximativ 17-18% din piața românească, însă este greu de prognosticat ce cote de piață vor avea băncile la sfârșitul anului viitor. Noi nu gândim în termeni de total al activelor. Avem trei obiective principale: să fim percepuți ca o bancă apropiată de așteptările clienților prin furnizarea unor servicii de calitate; să deținem cote de piață importante pe segmentele de piață care ne interesează în mod deosebit, cum sunt creditele de consum în lei sau creditele pentru întreprinderile din sectorul privat; să obținem performanțe financiare care să îi satisfacă pe acționarii care au încredere în noi”, declară Patrick Gelin, președinte-director general al BRD – Groupe Société Générale.

2005 pare să fi fost un an foarte bun pentru BRD. Provocările nu au lipsit și echipa BRD a cules fructele muncii pe care a depus-o de la privatizarea BRD până în prezent. Într-un bilanț al anului 2005 Patrick Gelin, președinte-director general al BRD – Groupe Société Générale declară cu mândrie: „2005 este anul în care noua structură de organizare a băncii a funcționat perfect, anul în care banca noastră a cunoscut o expansiune fără precedent, atât a rețelei teritoriale, cât și a bazei de clienți. BRD a terminat anul 2005 cu 300 de unități bancare, cu peste 100 mai multe decât la sfârșitul anului 2004 și cu câteva sute de mii de noi clienți câștigați.” Cât de utilă este expansiunea unei bănci în ceea ce privește numărul de sucursale aceasta doar timpul o poate dovedi. Numărul mare de sucursale poate reprezenta în egală măsură un obiectiv periculos, în SUA și chiar Vestul Europei urmărirea obținerii de profit prin deschiderea a cât mai multor unități bancare a arătat adesea că un astfel de scop a fost ales greșit, multe dintre băncile care

și-au ales un asemenea țel scățând în activitatea lor. În Polonia, care este o țară comparabilă cu România, băncile și-au deschis o mulțime de sucursale, după care au fost nevoite să și le reorganizeze. Să nu uităm, însă, că BRD – Groupe Société Générale este unul dintre jucătorii importanți ai pieței bancare românești, iar acesta reprezintă un atu important pentru bancă. Cum vede evoluția pieței bancare românești, după momentul aderării României la UE și care va fi rolul BRD – Groupe Société Générale în acest context? Președintele acestei instituții bancare crede că: „După privatizările BCR și CEC, cred că sistemul bancar românesc va fi pregătit pentru integrarea României în UE. De altfel, este unul dintre sectoarele cele mai bine pregătite din întreaga economie.”

Vor fi maximum cinci-șase jucători pe piața de retail

„Oferta comercială, atât cea adresată companiilor, cât și cea pentru persoane fizice este, privită în mod global, completă, ținând cont de evoluția pieței, iar noile funcționări ale instituțiilor bancare – practic, deținute foarte de mari bănci internaționale – sunt aliniate cu cele ale acționarilor lor de referință. Vor mai fi progrese și dezvoltări de realizat: calitatea serviciilor este încă medie, multe produse precum cele de economisire, gestiune de active, operațiunile de schimb sau cele pe rata dobânzii și finanțările structurale sunt încă embrionare. BRD

– Groupe Société Générale va fi cu siguranță una dintre cele câteva bănci de retail care vor conta pe piața românească. Spun aceasta pentru că experiența altor țări europene arată că piața este dominată de maximum cinci-șase instituții. În România mai mult de zece bănci doresc să se dezvolte în retail, ținând cont de costurile acestei strategii, profitabilitatea durabilă pentru multe dintre aceste instituții este probabil iluzorie.”

BRD a lansat la finele anului 2005 o campanie de carduri inedită având cardurile imprimate cu figurile a trei mari sportivi români – Nadia Comăneci, Ilie Năstase și Gică Hagi. Din estimările conducerii băncii se pare că răspunsul publicului și al clienților a fost unul favorabil. Campania a mizat pe notorietatea și simpatia de care se bucură cei trei sportivi. „BRD a fost mereu alături de sportul românesc, pe care l-a sprijinit nu doar emoțional, ci și material, dorind și performanța din partea sportivilor români. Suntem alături de tenis, rugby și de ciclism, dar sprijinim și multe alte proiecte punctuale din alte sporturi. Comăneci, Năstase și Hagi sunt gloriile ale sportului românesc și surse de inspirație pentru milioane de oameni din România și din întreaga lume. Ideea de a emite carduri – unice în lume – cu imaginea lor ne aparține în totalitate și putem spune că a fost cadoul pe care l-am putut oferi românilor la sfârșitul anului 2005, în contextul unei campanii promoționale fără egal pe piața românească, atât în ceea ce privește premiile, cât și mijloacele de promovare. Pentru prima oară în România am oferit premii și copiilor celor care au participat la promoție – burse la cele mai prestigioase academii sportive din lume: școlile de fotbal Real Madrid și Galatasaray, școala de tenis Roland Garros și Bart Conner Gymnastics Academy.” BRD își întâmpină clienții în 2006 de asemenea cu ALD Automotive România, o filială specializată în gestiunea flotelor de vehicule, dar și cu multiple transferuri de expertiză în domenii precum economisirea, finanțările structurale sau operațiunile de piață în următoarele luni ale anului.

HVB

o bancă pentru locuințe românești

Românii aleargă de la o bancă la alta pentru a obține credite pentru casă. Grijă locuințelor este la ora actuală una dintre cele mai chinătoare probleme a românilor, în condițiile în care prețurile pe piața imobiliară au explodat și încă nu dau semne că vor să se oprească. Anul trecut și-a făcut loc în peisajul bancar românesc un nou nume, **HVB – Banca pentru locuințe**, care susține că vrea să vină în sprijinul celor cu venituri modeste.

Suma contractată	Rata lunara de economisire	Rata anuală de economisire	Prima de stat anuală	Sold economisit după 5 ani
10.000	50	600	90	3.845
15.000	75	900	135	5.497
20.000	100	1.200	180	7.350
25.000	125	1.500	225	9.202
30.000	150	1.800	270	11.054
35.000	175	2.100	315	12.906
40.000	200	2.400	360	14.758
50.000	250	3.000	444	18.431
75.000	375	4.500	444	26.504
100.000	500	6.000	444	34.577

HVB Banca pentru locuințe este o instituție de credit specializată în activitatea de economisire-creditare în sistem colectiv exclusiv pentru domeniul locativ. „Banca a fost lansată la mijlocul lunii septembrie 2005 și putem spune că ne-am mișcat destul de repede având în vedere perioada scurtă în care am obținut autorizarea Băncii Naționale, am lansat primele noastre produse, am pus în funcțiune rețeaua de agenți de distribuție și am încheiat primele contracte”, susține Petre Tulin, președintele HVB-BpL. HVB-BpL oferă credite exclusiv în lei, iar la prima de stat au acces toți

În tabelul de mai sus vă prezentăm un exemplu de calcul, cu atenționarea că prima de stat pentru 2005 a fost calculată la valoarea de 15% din suma economisită.

cetățenii români, indiferent de vârstă, care vor investi banii luați de la bancă în domeniul imobiliar. Banii vor fi folosiți pentru cumpărarea unei locuințe sau teren, construcția unei case, renovarea/modificarea locuinței sau pur și simplu în refinanțarea unui alt credit imobiliar. „Pentru început, HVB-BpL pune accentul pe popularizarea produselor sale de economisire-creditare, astfel

încât tot mai mulți români să poată beneficia de avantajele acestui sistem inovator. Este esențial ca populația să înțeleagă necesitatea economisirii, economisire care îi va aduce la finele perioadei atât avansul necesar unui credit, cât și venituri suplimentare realizate din dobânda băncii plus prima de stat și, poate cel mai important lucru, condiții de creditare mai bune decât în cazul unei bănci comerciale, deoarece depunând constant clientul oferă o anumită siguranță băncii”, explică Petre Tulin. Agenții de vânzări ai HVB-BpL cât și ai partenerilor acestei instituții – Creditcoop oferă consiliere financiară astfel încât suma necesară clientului, împărțită pe mai multe contracte aferente mai multor membri ai familiei să beneficieze (familia) de un maximum de profit pe fiecare contract încheiat prin multiplicarea primelor de stat. Agenții de vânzări ai HVB-BpL se deplasează cu ușurință unde dorește clientul, iar acesta se poate adresa telefonic sau prin e-mail cu numele localității și un număr de telefon unde poate fi contactat, urmând să fie apelat în cel mai scurt timp posibil.

Text: **Alice-Claudia Gherman**
Foto: **arhiva**
persoanelor intervievate

Austriecii au preluat BCR

La sfârșitul anului trecut a fost desemnat noul proprietar al BCR: Erste Bank. Banca austriacă plătește 3,75 miliarde de euro pentru 61,88% din acțiunile băncii. Austriecii au de gând să facă o

restructurare din rădăcini a BCR, scopul fiind creșterea veniturilor, optimizarea rețelei de sucursale și îmbunătățirea performanțelor personalului, astfel încât profitabilitatea să ajungă la 10% în 2009.

RTC Holding cucerește piața de IT&C

Grupul RTC și-a propus în 2006 să devină liderul incontestabil al pieței românești de IT&C. Seria de achiziții a inclus fuziunea cu Grupul Best (dintre care cel mai important fiind Best Computers), preluarea companiei clujene Sistec și a culminat la sfârșitul lui 2005 cu adăugarea în portofoliu a unui nou brand – ProCA România, unde RTC Holding deține 53% din acțiuni. „Suntem încântați de faptul că ProCA România s-a alăturat Grupului RTC, completând perfect oferta IT pe care am îmbunătățit-o constant pe parcursul anului ce s-a încheiat. În

această formulă partenerială, Grupul RTC se poziționează ca lider pe piața de IT&C, cu o cifră de afaceri de peste 220 de milioane de euro, din care 80 de milioane de euro din IT&C – estimată la finele anului trecut”, a declarat Octavian Radu, fondatorul RTC Holding.

„Prin femur bărbații văd lumea”

Fractura de femur nu este atât un diagnostic, cât mai degrabă un eveniment în spatele căruia se pot ascunde o serie de drame umane. Fractura de femur reprezintă atât o problemă medicală cât și una economică, socială și morală. Este o problemă medicală fiindcă poate surveni la orice vârstă. Este o problemă economică pentru că necesită un efort financiar susținut de îngrijire – atât în spital, cât și după spitalizare – la acestea adăugându-se și pierderile cauzate de absența persoanei de la locul de muncă, dacă aceasta este activă profesional, ceea ce o transformă într-o problemă socială. În plus, în cazul anumitor persoane, fractura de femur poate duce la handicap fizic, persoana necesitând îngrijire la domiciliu toată viața. Este o problemă morală, fiindcă de foarte multe ori societatea și familia îi părăsesc pe bolnavii cu acest gen de afecțiune. Fracturile persoanelor nonagenare dau mortalitatea în 46% dintre cazuri (dintre care 10% în timpul spitalizării) și mortalitate de 20-30% dintre cazuri pentru întreg lotul de persoane afectate de fracturi în primul an după traumatism.

Ne-am adresat doctorului Nicolae Gogulescu, medic ortoped la Spitalul din Galați, pentru a ne da mai multe amănunte despre fractura de femur și mai ales despre mijloacele moderne de remediere a acestei afecțiuni. „Fractura de femur apare când rezistența femurului este mai mică decât forța agresoare. Apariția ei este determinată de mai mulți factori: **anomalii genetice** – chiar din viața intrauterină, vezi boala oaselor de sticlă/maladia Vrolich (nou-născutul prezintă deja forme de fractură consolidate), iar în forma tardivă este cunoscută sub numele de Lobstein (la persoanele cu gracile, cu ochi albaștri, sclere albastre în jurul ochilor și hipoacuzie); traume ale copiilor cu **tulburări metabolice** (adeseori induse de

Anul trecut au fost între 350 și 400 de cazuri de fracturi de femur numai în județul Galați, în condițiile în care populația județului are în jur de 600.000 de locuitori

alimentație proastă sau de tulburări endocrine); **fracturi gerontofile**: fractura colului femural (la persoanele între 50 și 65 de ani, cu posibile prelungiri până la 75 de ani), **fractura pertrohanteriană și trohanteriodiafizară** trădează de multe ori o osteoporoză, dar și probleme legate de circulația cerebrală, cord, aparat vestibular (cel implicat în guvernarea echilibrului) și aparat vizual. Contează, de asemenea, vârsta și tipul de activități individuale pe care le desfășoară pacientul, dar mai ales calitatea osului. Aceasta din urmă depinde la rândul ei de zestre genetică și în consecință determină calitatea fibrelor de armare și așezarea spațială a mineralului – și de activitatea individuală până la 20 de ani – limita de vârstă până la care se poate influența proporția de fibre care intră în alcătuirea osului, mușchilor și tendoanelor. La toate se adaugă nivelul de cultură, civilizație, nivelul veniturilor, obiceiurile și preocupările persoanei”, precizează medicul Nicolae Gogulescu. Persoanele mai predispuse a face fractură de femur sunt de obicei persoane care se îndreaptă spre vârsta a treia, deci trecute de 50 de ani și a căror calitate a vieții este precară. „Restrângerea activității persoanelor duce la schimbarea preocupărilor – din predominant

dinamice în predominant lente ceea ce impune o schimbare a structurii osoase. Schimbarea condițiilor externe ale organismului depășește capacitatea internă de a asigura o remodelare corectă și astfel la o structură macroscopică aparent normală care este de fapt o structură microscopică instabilă. În aceste cazuri traumatisme minime, nevinovate survenite între 20 și 50 de ani pot determina, mai ales după vârsta de 65 de ani, fracturi ale unui nod de structuri rigide (în regiunea trohanteriană din femur)”, explică medicul Nicolae Gogulescu. Pentru a evita toate neplăcerile cauzate de apariția unei fracturi de femur trebuie întâi de toate să se evite numărul fracturilor în general. Mai mult, trebuie să se crească nivelul de trai, să se amenajeze drumurile publice și să crească disciplina la locul de muncă și în traficul rutier, să se facă periodic controale medicale și pacienții să țină legătura cu medicii de familie. Dacă totuși se ajunge la fractură de femur, această afecțiune reprezintă o urgență medicală care presupune atât intervenția competentă a medicului cât și recuperare postoperatorie și corectă până la reinserția socio-familială a pacientului. Medicul va face o osteosinteză cât mai repede posibil. „Printre cele câteva mijloace de osteosinteză care stau la îndemâna medicilor pentru rezolvarea fracturilor femurului sunt: la copil – broșe indicate pentru a proteja cartilajul de creștere, șuruburi simple, șuruburi dinamice (D.S.H.), tije Kuntscher și tije Kuntscher în «V» pentru oasele antebrăului; la adult și vârstnic – șuruburi clasice, șuruburi canelate, proteză Austin Moore, cui Gamma, snop de broșe etc. Fiecare tip de osteosinteză cere un anumit instrumentar”, precizează medicul gălățean.

text **Alice-Claudia Gherman**

foto **arhiva personală**

Așa cum v-am anunțat, Laropharm a lansat pe piață două linii importante de produse, **Linea Sana** și **Linea Vita**. **Ginkgo Biloba** este un remediu natural, supliment alimentar care încetinește procesul de îmbătrânire. **Ginseng** reprezintă un supliment nutritiv care ajută la ameliorarea disfuncțiilor ușoare ale sistemului nervos central acționând eficient și asupra sistemului endocrin. **Spirulina** este recomandată în efortul intelectual și suprasolicitarea sistemului nervos central. **Bilaforte** este un produs folosit în afecțiunile bilei. **Vitamina C** se administrează profilactic și curativ în diferite probleme de hipovitaminoză C, iar **3Digest** este echivalentul **trifermentului** conținând pancreatină.

Trimiteți taloanele pe adresa redacției:

SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 24.02.2006

Premiile, constând în suplimente nutritive care nu au nevoie de prescripție medicală, se vor acorda prin tragere la sorți.

Galeria
Laropharm

Antinevralgic® P calmează rapid durerea
și îți redă buna dispoziție.

Antinevralgic P. Fără dureri de cap!

Acest produs medicamentos se eliberează fără prescripție medicală. Se recomandă citirea cu atenție a prospectului. Dacă apar manifestări neplăcute adresați-vă medicului sau farmacistului.

RECLAME CARE NE COAF

Tom Davidson:

„Piața televiziunilor va crește cu 20% în România”

AXN înseamnă acțiune, adrenalină, reality-show-uri și divertisment. Acestea sunt cuvintele care caracterizează cel mai acum doi ani, și pentru publicul din România. Postul tv face parte din grupul Sony Pictures Television International, cu un public estimat la 87 de milioane de telespectatori. Tom Davidson este general manager, omul care coordonează de centrală și de est a Europei. El vine în România de patru ori pe an pentru a vedea la fața locului cum se desfășoară

▼ **AXN România este, dacă nu mă înșel, de doi ani și ceva pe piață, care a fost motivația de a introduce programele AXN în România?**

– Sony a dezvoltat cu succes expansiunea AXN în lumea întreagă din 1996, de când AXN s-a lansat în America Latină. După câteva întâlniri cu operatorii de cablu din regiune (și din România inclusiv), faptul că există pe piața media din România un interes pentru un canal ca AXN, a devenit evident.

– **Ce rating are AXN la peste doi ani de prezență în România? Este în profit?**

– Din data de 18 aprilie (prima zi de măsurare a canalului AXN) și până în noiembrie anul trecut inclusiv, atât ratingul cât și share-ul au o tendință ascendentă, ambele crescând în noiembrie față de aprilie cu 300%. Deci, AXN este în plină creștere!

– **De cât timp sunteți directorul general al AXN Central Europe?**

– Sunt directorul general al AXN Central Europe de la lansarea acestui post în Europa Centrală, în octombrie 2003.

– **Am vrea să cunoaștem câte ceva din cariera dv. profesională. Vă rog să ne dați câteva informații despre dv., cine este omul Tom Davidson, sunteți englez? Care este povestea dv. la AXN?**

– De fapt sunt american. Povestea mea începe chiar în România. Am fost director financiar la HBO România și astfel am cunoscut mulți dintre operatorii de cablu în timpul negocierilor pentru licență. Am locuit în București între 1995 și 2000. Apoi, în 2000, am plecat să lucrez pentru Sony în Los Angeles. Unul dintre canalele din grupul la care eram angajat și pe care cei de la Sony au vrut să-l facă cunoscut, a fost AXN. Când ne-am hotărât să lansăm AXN în Europa Centrală, am fost interesat să concurez pentru poziția de director general. Și, din fericire, lucrurile au mers bine și eu am

„Comunicarea la locul de muncă este crucială. Odată ce o persoană se simte «plasată în afară» nu mai este motivată să muncească fiindcă nu mai simte că reprezintă o parte din întregul efort depus. Sunt, în general, o persoană foarte optimistă și cred că acest mod de a fi al meu îi motivează pe oameni să muncească.”

fost numit pe această poziție.

– **După ce linii directoare vă ghidați în conducerea AXN Central Europe?**

– Angajații trebuie să fie în permanență motivați și e neapărată nevoie să simtă că au libertatea dar și responsabilitatea de a lua propriile decizii. Când oamenii fac lucrurile cu pasiune, de obicei rezultatul este un succes.

– **AXN este prezent în România, Cehia, Ungaria, Polonia, Slovacia și Bulgaria. Care este situația AXN în restul Europei?**

– AXN este postul de televiziune prin cablu numărul 1 în Spania și Portugalia și a condus multă vreme clasamentul. În Italia, AXN s-a lansat de curând, în noiembrie 2005, și în Germania cu un an înainte.

– **Care este strategia de dezvoltare a AXN Central Europe? Ce alte țări, afară de cele enumerate mai sus, vizează extinderea AXN?**

– În momentul de față departamentul de dezvoltare evaluează piețele din regiunea adriatică, Ucraina, Turcia, posibil și Rusia. Din fericire, managementul nostru este foarte agresiv în dorința de a crește acest canal, fapt care face ca jobul meu să fie extrem de interesant (iar eu să fiu extrem de ocupat).

– **Care a fost cea mai mare provocare pentru dv. de când v-ați început activitatea la AXN Central Europe?**

– Cea mai mare provocare care a fost și este operatorul de cablu UPC.

– **AXN este un canal care aparține concernului Sony Pictures Television International, ce loc ocupă AXN în rândul concernului SPTI?**

– SPTI include trei structuri principale: Licensing, Sales Production și Int'l Networks. AXN este unul dintre brandurile din interiorul grupului Int'l

Networks. Per total, Int'l Networks este proprietar sau partener cu peste 40 de canale peste tot în lume.

– **Sunteți mulțumit de cum a primit publicul din România AXN?**

– Absolut. Și cred că lucrurile vor fi și mai bune de-acum înainte.

– **Care sunt planurile pentru 2006 ale AXN Central Europe?**

– 2006 începe în forță cu *LOST: Naufragiații* – sezonul 2. Acest serial s-a dovedit un adevărat hit și suntem extrem de încântați că deținem drepturile de difuzare în exclusivitate în teritoriu. *Buena Vista International* ne-a pus la dispoziție câteva programe cu adevărat senzaționale și pentru acestea deținem de asemenea exclusivitatea. Spre sfârșitul lui 2006 ne pregătim să difuzăm prima noastră producție originală: *The Amazing Race Central Europe*. Acesta este un proiect uriaș, pe care îl începem în acest an și în care vor fi implicate echipe din întreaga regiune.

– **Numiți trei lucruri care vă plac la AXN și trei care considerați că ar trebui îmbunătățite.**

– Sunt foarte încântat de angajații mei, de programele pe care le-am achiziționat și de relația pe care o avem cu HBO. Mi-ar plăcea să îmbunătățim relația cu UPC în Ungaria și să avem cât mai multe planuri de producții independente.

– **De ce a fost fixat sediul AXN Central Europe în Ungaria și nu la Praga sau la Varșovia?**

– De fapt, locația sediului central este în Ungaria pentru că HBO are aici sediul central pentru Europa, iar activitatea noastră este foarte strâns legată de a lor.

– **Care a fost cea mai mare realizare din cariera dv. profesională?**

– Cea mai mare realizare a fost angajarea echipei AXN și motivarea acestora să lucreze în acest ritm alert pe care îl avem. Mulți dintre membrii echipei au fost angajați doar cu câteva săptămâni înainte de lansarea AXN,

EAZĂ

bine postul de televiziune AXN, deschis, care deține peste 40 de canale în lume, la Budapesta activitatea AXN în zona ară activitatea echipei sale aici.

ceea ce a făcut lucrurile și mai incitante.

– Care a fost bugetul lansării AXN România? A fost el mai mare sau mai mic decât cel acordat cu ocazia lansării televiziunii în alte țări din jurul României? De ce da, de ce nu, cu cât?

– Nu-mi mai amintesc exact cifrele, dar bugetul pentru România a fost undeva la mijlocul bugetelor investite în general în Europa Centrală și de Est. Asta în mare parte datorându-se și faptului că piața românească era mult mai ieftină decât alte piețe, deci noi puteam face mai multe lucruri cu mai puțini bani. Îmi amintesc foarte bine cum petrecerea de lansare a fost cea mai bună din regiune și a costat cu mult mai puțin decât în altă parte.

– Nu vă este greu să coordonați de la distanță AXN România? Cât de des vizitați România?

– Deși am crezut că-mi va fi greu, de fapt nu-mi este deloc greu. Vizitez România cam de patru ori pe an, dar discut cu oamenii noștri de la marketing și vânzări de două-trei ori pe săptămână. Mă simt foarte aproape de eforturile pe care le depun oamenii noștri din teren în România și avem oameni minunați care lucrează pentru noi aici.

– Cine vă sunt concurenții la AXN România? Cu cine ați intrat în concurență în mod special pe segmentul de piață pe care îl ocupați? Ce segment ocupați?

– Canalul AXN este un canal de semnale de acțiune adresat unui public activ cu vârste cuprinse între 20 și 50 de ani. Astfel, ca principali competitori avem: *Hallmark* (care nu este măsurat și monitorizat) și *Pro Cinema* (măsurat și monitorizat).

– În încheiere, aș dori câteva previziuni privind evoluția televiziunii, în general, în următorii ani, evident legând-o de evoluția din România.

– Pe piața televiziunii, în general, continuă segmentarea, ceea ce înseamnă că apar mai multe nișe și din ce în ce mai multe televiziuni pe aceeași nișă. O altă tendință este orientarea către interactivitate, datorită apariției televiziunilor digitale care permit acest lucru. În următorii doi ani se așteaptă o creștere de 15%-20% a pieței.

text: Alice-Claudia Gherman

foto: arhiva AXN România

Mihail Gălățanu

Citate publice&Publi/cetate

Piața de publicitate (II)

Stă prost presa cu publicitatea? Păi, aflați că, în 2000-2004, piața de publicitate deversată, în România, în presa scrisă, a fost doar la jumătatea celei din televiziuni. Am intrat în posesia mult-asteptatei scanări de media market. Ce concluzii se desprind din analiza acestora? Mai întâi că, oarecum neașteptat, consumul de publicitate pe TV (calculat la rate card nominal, în milioane euro) a atins, în 2004, două vârfuri, în luni atipice: primul în iunie, al doilea în octombrie (aproape la egalitate cu noiembrie). Spun surprinzătoare deoarece, în orizontul de așteptare, tot decembrie rămâne luna fruntașă, însă, iată, nu întotdeauna lucrurile stau așa. Altfel: lipsește piața de indoor. Sigur, ea e mai mică, poate, oricum, neglijabilă în raport cu celelalte, însă, la noi, ea începe să se dezvolte exponențial. Pe ansamblu, estimarea pe 2004 a volumului net de advertising a crescut cu 19 procente, față de 2003. Și pe 2005, preview-ul era, totuși, optimist, pentru că volumul net trebuia să se expandeze cu peste 50 de milioane (cum exercițiul bugetar pe 2005 nu e finalizat, nu putem avea cifra exactă la fir de păr. Care este, însă, ierarhia advertiserilor? Primii zece pe televiziune, în 2004, sunt, în ordine: *Procter&Gamble*, *Coca-Cola*, *Unilever*, *Beiersdorf*, *Kraft*, *Danone*, *Brau*, *European Drinks*, *L'Oreal*, *Quadrant Amoy Beverages*. Iar top 10 pe presă scrisă cuprinde *Ringier*, *Prima TV*, *Cora*, *Porsche*, *Mobilfon*, *Intact*, *Orange*, *Carrefour*, *Ziarul*, *SRTV*. Față de 2003, a urcat o poziție *Coca-Cola* (schimb de locuri cu *Unilever*), *Beiersdorf* (de pe 9 pe 4). Ce nu era în top și a intrat direct pe locul trei: *European Drinks*, lucru de înțeles, se vede și din interesul companiei pentru televiziune (*Național TV*) și presă scrisă (*Realitatea românească*). A dispărut, din top ten, *Wrigley's*. Același top al primelor zece poziții (sursa, preluând, este *Alfa Cont & TNS-AGB*), la brand-uri, începe cu *Nivea*, *Orange*, și continuă cu *Connex*, *Elita*, *Danone*, *Coca-Cola*, *Zapp*, *Romtelecom*, *Pepsi*, *Jacobs*. Față de anul precedent, dispar *Fianco*, *Dove* și *Orbit*. Categoriile de produse prezente în 2004 sunt: bere, cosmetice, comunicații+telefoane mobile, electronice+domestice, produse destinate îngrijirii părului, ziare&reviste, băuturi nealcoolice, produse de igienă, cafea, lapte. La presă scrisă, scorul este de 57,2 la 42,8% în favoarea cotidianelor versus magazine. Cine e sectorul care consumă cel mai mult: zona de publicații/secțiuni adresate femeilor, urmată de cele financiare/business, ghiduri tv, divertisment/recreere, design interior, IT, publicații masculine și auto. Publicațiile de interes general se situează abia pe locul 13, cu 0,9% din piață, după cele destinate adolescenților, satirei, mondenului. Zona de sănătate se află și mai îndepărtată în top, după bucătărie și știință. Clasamentul televiziunilor are în prim plan *PROTV*, pe audiență urbană. Cele care au făcut rating serios au fost programele *Vacanța Mare*, *Teo*, *La Bloc*. Pe locul doi, cu target profilat pe adulți, zonă urbană, *Antena 1*. Aici, hiturile audienței au fost făcute de *Folclorul contraatacă*, *Ciao Darwin* și *Duminica în familie* (cu Mihaela Rădulescu) – continuând cu *Divertis*. *TVR* a fost a treia în areal urban, bazându-se pe *Surprize*, *surprize*, *Iartă-mă*. În cazul *TVR*, arealul rural joacă rolul unei valori adăugate celui urban. În 2004, *TVR* a reușit să atragă bugete mai mari și datorită *Campionatului European de Fotbal* și *Jocurilor Olimpice*. E de așteptat, pentru 2006, să se petreacă un fenomen similar cu *Campionatul Mondial de Fotbal* din Germania, în cazul în care *TVR* și-ar adjudeca posibilitatea de a transmite meciurile. Așa stau lucrurile la acest moment și toată lumea se gândește la 2006 ca la un an care umple tolbele. Așa va fi?

Dincolo de date – și mecanica seacă a cifrelor – ceea ce se vede cu ochiul liber: televiziunile prind a se maneliza. Într-o analogie cu sistemul financiar din România, aidoma băncilor populare, apar și televiziunile ultrapopuliste. Dacă ar fi să urmărim strict aviditatea lor de audiență, atunci programul teve pe următoarele luni (sau, cine știe, poate chiar ani) ar trebui să arate cam așa: manele, două ore pe zi, un spectacol de două ore, de la ora 20, cu Adi de la Vâlcea pe post de MC (Dan Negru fiind, probabil, prea intelectual pentru vremurile care vor veni, va rămâne fără o piine de dus la gura copilașilor săi), de la ora 23.00 un show cu femei gata despuiate – și ce altceva mai face audiență? Știrile în pielea goală? Nu că aș fi vreun puritan, că nu îmi stă în fire, dar spectacolul grotesc al televiziunii s-a gregarizat la maximum. Nu mă deranjează cât de sexy/decoltată poate părea o emisiune, dar coeficientul de prostie e în extaz. Programele par special concepute pentru cămășul de copii oligofreni. E un fel de a căuta, legat la ochi, într-o cușcă în care, alături de cobai, stau și vipere cu corn: Cotrobăiesc priu catia luminată și presupus magică a televizorului ca printr-un magazin de boarfe second hand, doar ca să mă aleg cu câte un pantof scălciat. Televiziunile purt. La propriu. Un producător în care aveam încredere s-a apucat să copieze producțiile de import ale unui negustor de scilpicieri televizate. Când folclorul contraatacă – așa cum mai contraatacă el acum! –, muzele sigur tac. Nu de alta, dar nu ar mai avea ce face, fiindcă nu vorbesc aceeași limbă. Dovadă că, în publicitate, numai ratingul importă. E ca în viață. Numai mărimea contează. Spune-mi cât o ai, ca să-ți spun dacă mă interesezi. Clientul român de publicitate, ca și agenția, a uitat de arta asocierilor. Poți să te pui lângă cel mai jegos lucru, dacă are vizibilitate maximă e îndejuns. Și, totuși, parcă un brand se construia altfel. În primul rând, prin asocieri atente – și auspicioase. Ce transfer de imagine obții de la Guță? O fi unul, dar mie îmi scapă. Iar ratingu' de tipu' ăsta mi se pare vecin cu o ratare. Unsuros. Să fie vorba de reclamă la ulei?

Tudor Călin Zorojanu

Un an de zile între DA și NU

Eliberarea presei din sclavia politică – DA.
Diminuarea semnificativă a actelor de mare
corupție – DA.
Recorelarea pensiilor – DA.
Introducerea cu succes a cotei unice – DA.

Integrarea europeană – în ritmul și limitele
stabilite de Bruxelles.

Schimbarea șefilor serviciilor secrete și ai
altor instituții pesedizate – minoră și
neconvingătoare (STS, SPP, DNA).

Reforma sănătății – confuză încă.
Reforma proprietății – insesizabilă.
Reforma politicii externe – vagă, contradic-
torie și oricum mai degrabă declarativă.

Relansarea economică – NU.
Lămuriri privind Decembrie 1989, procese,
condamnări – NU.

Lămuriri privind iunie 1990 și celelalte
momente negre postdecembriste – NU.

Condamnarea formală a comunismului –
NU.

Condamnarea formală a regimului Iliescu –
NU.

Încurajarea reunirii forțelor democratice – NU.

Reforma justiției în varianta completă
prevăzută de Monica Macovei, cu posibilitatea
de înlocuire a dinozaurilor – NU.

Schimbarea președinților celor două Camere
– NU.

Eliminarea „soluției imorale” – NU.

„Să trăiți bine!” – NU.

Măcar un mare corupt condamnat ori barem
trimis în judecată – NU.

Coerență în guvernare, în funcționarea
alianței și a coaliției – NU.

Evitarea comparațiilor cu soarta CDR (vezi
disputele, vezi declarațiile contradictorii, vezi
suspendarea lui Cristian Boureanu prin analogie
cu cea a lui Ticu Dumitrescu) – NU.

Evitarea asocierilor de imagine cu personaje
mai mult decât controversate (Băsescu-Becali,
Băsescu-Cocoș, Băsescu-Angheliescu) – NU.

Promisul bilanț general prezidențial după
șase luni ori măcar după un an – NU.

Nedumerire

Conform unor surse citate de presă,
profitând de acțiunea

„Autosuspendarea”, Ion Iliescu i-ar fi
cerut lui Viorel Hrebenciuc, liderul
Grupului parlamentar al PSD din Camera
Deputaților, să facă și el un pas înapoi.
La care acesta ar fi replicat – de față cu
Tătuțul sau după plecarea acestuia,
asta nu releșea bine: „Unde să fac un
pas înapoi? Să mă sinucid?” Adevărul e
că nu prea poți păși înapoi când ești cu
spatele la un perete.

PSD,
un partid
cu suspen-
sii și sus-
pensoare.
Și sus-
pens,

Lapsus

Altă poveste de iarnă. Vicepremierul George
Copos a cumpărat niște clădiri ieftin și le-a vân-
dut scump. Din afacerea asta, *Loteria Națională*
a cam ieșit cu buza umflată. Ca și din faptul că
plătea aceluiași Copos reclama de pe *Giulești*,
deși stadionul e al statului. Ca și *Loteria*. Nu
foarte săracă, de altfel. Chemat la DNA, Copos
s-a dus liniștit, știind că faza cu clădirile s-a
petrecut când era simplu om de afaceri. Totuși,
figura sa pare să exprime o îngrijorare: să fi uitat
io ceva important?

Nu a tras
un bilet
tocmai
câștigător

Beton

Cornelia Cazacu, senator și
președintă a Organizației de femei
din PD, are o firmă. Și mai are un
soț care a fost consilier local la
Capitală. Și o mamă care locuiește
la Urlați. Și alte rude, toate în firmă.
Firmă care a asfaltat niște bulevarde
în aceeași Capitală. În urma unor
licitații, firește. Câștigate pe bune.
Deși e vorba despre asfalt, povestea
e beton. Unde o fi problema?

Cornelia
Cazacu,
o doamnă
de asfalt

Summit

„Genocid, guvernare, pirat... unde îmi e dictionarul?”

Liderul libian Moammar Ghaddafi ascultă atent discursurile din cadrul summitului african de la

Khartoum, în Sudan. Partea interesantă este că reuniunea a avut loc într-un stat pe care SUA l-au acuzat de genocid și despre care se spune că nu prea e guvernat, având în vedere conflictele armate interne care au loc mai peste tot și piratii care acționează nestingherit în apele teritoriale. De altfel, cu o zi înainte de summit, poliția arestase o parte dintre participanții la un miting pentru drepturile omului.

Deces

Familia lui Ibrahim Rugova, fostul președinte al regiunii Kosovo (de la dreapta la stânga: soția Fana, fiii Uke și Mendim, fiica Teuta) a participat la serviciul memorial desfășurat în sediul Parlamentului din Pristina. Moartea lui Rugova (61 de ani, bolnav de cancer) a produs vie emoții într-o zonă în care problemele interetnice sunt departe de a se fi stărsit.

Fratricid

Așa-zii rebeli irakieni continuă să-și ucidă compatrioții mult mai degrabă decât să atace militarii străini. 23 de bărbați au fost răpiți, omorâți și îngropați parțial pe drumul de întoarcere spre Bagdad, după ce poliția din Samarra (95 de kilometri de Capitală) îi respinsese la o acțiune de recrutare. Vina victimelor: aceea de a fi vrut să intre în forțele de poliție... În im-

agine, una dintre rude.

Pe drumul de costisă ce duce la Bagdad...

Basil Ștefan

Fals necrolog pentru Sharon

Cu cinci ani în urmă, când la conducerea Israelului venea politicianul extrem de controversat Ariel Sharon, poreclit de ai săi „Buldozerul”, iar de către arabi, „Măcelarul”, lumea exterioară, consternată, fiind conștientă că evenimentul va nimici orice speranță de pace în Orientul Mijlociu, îmi permisese o opinie diferită. În comentariul apărut în aceași revistă, intitulat *Shalom? Sharon!*, argumentam că, în pofida aparențelor, nu ar fi deloc exclus ca soluția conflictului israelo-arab să se datoreze, în cele din urmă, exact acestui fost general dotat cu un curaj fizic vecin cu înconștiența, brutal și imprezvizibil, având faima de as al marilor lovituri și manevre surprinzătoare. În tinerețe, Sharon condusese Unitatea 101, specializată în represalii împotriva autorilor atacurilor palestinene, iar mai târziu, în timpul războiului din 1973, ținuse neapărat (încălțând chiar dispozițiile Statului Major!) ca el să fie primul general israelian care va trece Canalul de Suez. În fine, Sharon fusese comandantul invaziei în Liban, din 1982, în cursul căreia Falangele Libaneze, aliate cu Israelul, comiseseră masacre oribile în taberele palestinene Sabra și Shatila. Colac peste pupăză, „Arik, regele Israelului”, cum îl venerau soldații săi, tocmai declanșase, prin pătrunderea sa provocatoare pe Esplanada Moscheilor din Ierusalim, la 28 septembrie 2000, o nouă Intifada.

Comentatorii aveau, deci, destule motive să

fie pesimiști în privința șanselor păcii sub guvernarea sa. În ceea ce mă privește, eram însă convins că, pe termen lung, numai o personalitate foarte puternică, de acest fel, ar fi fost capabilă să atragă acea susținere populară masivă și durabilă care este neapărat necesară pentru luarea unor decizii atât de grele ca acelea pe care le impunea pacea cu palestinienii. În prima jumătate a celor cinci ani în care s-a aflat la cârmă guvernului, totul părea să dea dreptate pesimiștilor. Sharon ripostând cu duritate feroce (justificată, de altfel) la atacurile armate și atentatele sinucigașe palestinene împotriva populației civile, dispunând lichidarea inspiratorilor și organizatorilor acestora (șefi ai grupărilor extremiste Hamas, Jihadul Islamic etc.), lansând construcția imensului „zid de securitate” de-a lungul a ceea ce urma să devină linia de demarcație cu teritoriile palestinene și refuzând, începând din 2002, orice dialog cu „asasinul” și „mincinosul patologic” Arafat, pe care avea să-l țină sechestrat permanent, apoi, în sediul Autorității Palestiniene din Ramallah, până la obștescul sfârșit al marelui său adversar. Vara lui 2003 marchează însă o schimbare vizibilă de atitudine la Sharon, care acceptă „Foala de parcurs” a Cvartetului (SUA, Rusia, UE, ONU) pentru pace în Orientul Mijlociu, iar în 2004 anunță decizia dramatică a retragerii din Fâșia Gaza, pusă energic în practică un an mai târziu, în pofida tu-

toror protestelor și împotrivirilor. Abandonarea coloniilor din Gaza, la a căror creare și consolidare contribuise din plin el însuși, însemna recunoașterea adevărului că păstrarea teritoriilor palestinene ar fi o eroare ce ar duce la înfrângerea Israelului, nu pe calea amelor, ci prin simpla evoluție demografică. A fost un moment comparabil, ca semnificație, cu acordurile de la Oslo, din 1993, pentru care Yitzhak Rabin și Yasser Arafat au primit Premiul Nobel pentru Pace. Din păcate, timpul n-a mai avut răbdare cu Sharon. O banală deficiență cardiacă, dar mai ales obezitatea gravă (avea 38 de kilograme peste greutatea maximă admisă la vârsta și statura sa) l-au scos definitiv din circuit. Chiar dacă va ieși din comă, cariera sa politică este încheiată. Ieșirea sa din scenă, la atât de puțin timp după Yasser Arafat, stârnește pretutindeni temeri întemeiate. Evident, situația actuală conține și un potențial de transformare pozitivă, dar lipsa unei personalități atât de carismatice poate îngreuna și întârzia mult mersul lucrurilor. Mai ales că noli lideri al celor două tabere – Mahmud Abbas, la palestinieni, dar mai ales (probabil) Ehud Olmert, la israelieni, așteaptă să fie confirmați și de electorat, la alegerile generale din 25 ianuarie, respectiv 28 martie a.c. Evident, întreaga lume urmărește evoluția situației cu sentimente amestecate, în care predomină, însă, deocamdată, îngrijorarea.

Calea Împăratului

„La marche de l'empereur” – Franța, 2005, 80 minute
Distribuit de: INDEPENDENTA FILM

Horia Pătrașcu

superbul „design” al blăni **Tigrului**, sau coama lătoasă și aparent bleg-agresivă a **Leului**?!... (etc. etc. și etc.)

Ce-ar mai rămâne...?! Poate, **Păsările**: cele mai stranii și – prin forța aripilor! – cele mai sus-departe de noi, **ăștia**; dar și aici, în acest regn apărut încă de la începuturile lumii, s-au născut ciudățenii ce te pun pe gânduri: există, poftim!, păsări **certe** (decă care au penaj și se înmulțesc prin ouă), dar care... **nu zboară!** Un exemplu ar fi adorabilul și „cocoștărcatul” **Struț**, cel care în fața pericolului își vâra capul în nisip; sau **Pinguinul**, un personaj ABSOLUT FABULOS al gheturilor

Cel mai bun lung-metraj internațional

(Los Angeles, 2005).

Cel mai bun documentar

(Maui, 2005)

Nominalizat la premiile OSCAR.

Calea Împăratului este un film **de dragoste**: nimic, la urma urmei, nu poate sta în calea unei (sau unor) perechi, ce-și manifestă iubirea printr-un ritual care pe noi, oamenii, ne lasă muți de uimire!, NIMIC nu poate împiedica perechile să-și asigure supraviețuirea odraslei născute din ou... (chiar dacă drumul până la locul ferit și sigur al împerecherii, apoi hrana minusculelor viețuitoare... până la îndrumarea acestora, mereu mai mari, spre plaja oceanului dătător de speranță... **trece prin INFERN!**). NIMIC, repet, nu-l va împiedica pe acești veritabili ÎMPĂRAȚI ai naturii să-și perpetueze specia... chiar dacă, cu toate eforturile lor – și mai ales cu sprijinul criminalei inconștiențe umane! – **ele se află în pragul dispariției...!**

Admirabili operatori. Admirabilă ideea de a personifica „perechea” de eroi-pinguini prin aplicarea unui dialog din „off”, interpretat de

Printre nenumăratele viețuitoare ale Pământului (și nu mă refer la OM, acest barbar illogic! – ci la acel candid inconștient prieten ai săi, **pe degeaba**: NECUVÂNTĂTOARELE!), există și foarte multe specii al căror comportament, mod de viață sau reacții, a devenit pentru noi – bieți indivizi de rând sufocați de „înțelepciune”! – un permanent mister, căruia ar trebui, nu-i așa?!, să-i găsim răspunsul: DE UNDE vine, de pildă, recunoștința gratuit și plină de candoare a **Căinelui**?!; eleganța desăvârșită a mersului **Girafei**?!; inteligența salvator-umană a **Delfinului**?!; farmecul inconfundabil al urșilor **Panda**?!; poșeta-burtieră în care își naște și-și crește odrasla săltărețul **Cangur**?!; masivitatea periculos-înșușitoare a **Elefantului**,

polare, cel ce pășeste ca un lord provocat la duel, sau alunecă pe burtă precum o balenă...! EXACT din acest ultim grup de suflete și-a alés „eroul” regizorul francez **Luc Jaquet** – și ne referim la „pinguinul imperial”, un veritabil „monstru de frumusețe” – realizând un film de nici o oră și jumătate de proiecție (care a fost filmat de o echipă de operatori timp de un an de zile, în gheturile Antarcticii, și care, având un buget de producție de 8 milioane de dolari, a adus, numai în SUA și până la sfârșitul anului trecut!, un beneficiu de 77.000.000 de dolari!), dar care – **în mod cert!** – se va înscrie (alături de un **Nanouk**, de exemplu, al faimosului **Robert Flaherty**!), printre puținele CAPODOPERE ale filmului-documentar!

către un actor și o actriță, folosind texte pline de dramatică și caldă poezie. Admirabilă muzica, scrisă special pentru acest film, de către **Emilie Simon** (și care circulă deja pe CD-uri „pirat”, chiar și la noi – dând o valoare de noblete „pirateriei”, nu?!).

CUMPLIT însă „universul” rece, înghețat, în care se consumă acțiunea: deși coplesitor ca frumusețe plastică, el nu te poate împiedica – pe tine, umil spectator prins între manele, impozite, gripă aviară sau petarde – să nu „intuiești” măcar **cam cum** ar arăta gogoloiușul ăsta numit Pământ, în urma unei conflagrații atomice mondiale... sau pur și simplu în urma deteriorării climatei: o veșnică **ÎNCREMENIRE**, băieți...!

(Noroc cu pinguinii...!)

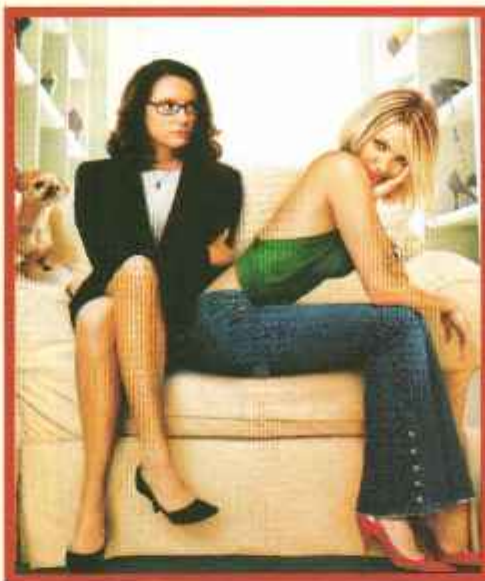
Eu cu sora mea mai mică

Este imposibil să nu te întrebi: de ce o „BATERIE GREU” de cineaști (precum producătorul și regizorul **Ridley Scott** – „Oscar” pentru cel mai bun film 2004, *Gladiatorul* etc. etc.; regizorul **Curtis Hanson** – autor al *L.A. Confidential* printre altele; scenarista **Susannah Grant**, premiată pentru *Erin Brockovich*; senzuala actriță **Cameron Diaz**, sau fascinanta veterană a scenei americane și prozatoare totodată, **Shirley MacLaine** – cât și mulți alții de aceeași talie!), DE CE, repet, s-au hotărât, toți, să-și înscrie numele pe genericul filmului de mai sus?!

Intrucât – departe de prestațiile lor dramatice anterioare, DOAR o harababurizantă și ușoară comedie, uneori chiar plăcută, dar lungă cât o zi de post și cu surprinzătoare, ba chiar îndoielnice accente „melo-moralizatoare”, într-un final – de altfel previzibil!

Două tinere surori – una serioasă, realizată pe plan profesional, cealaltă ușuratică și inconștientă până la nesimțire (având, practic, un singur lucru în comun: **poartă același număr la pantofi!**) – se întrec în a demonstra „ce înseamnă LIBERTATEA stilului de viață american”; dacă prima consideră că ea, această libertate, constă în respectul față de muncă și principiile morale – cea de-a doua susține vehement

„In Her Shoes” – SUA, 2005, 131 minute
Distribuit de: INTERCOM FILM ROMANIA

că ideea libertății ăsteia nu poate fi descoperită decât prin „nenumărate partide de SEX”! (decî, mai mult sau mai puțin „imorale” – vezi secvența din bar dintre cele două surori, în care „COMICUL” se naște, vezi Doamne!, din faptul că se pronunță de zeci de ori, și în diverse

ipostaze, cuvântul „vagin”...!?

În fața unui astfel de „comic” ostentativ, parcă-parcă începe să te bântuie... **tristețea!** Noroc cu această (încă) superbă și (definitiv) mare actriță: **Shirley MacLaine**... care, practic, în mai toată a doua jumătate a filmului poartă – cu o fermecătoare senectute! – întreaga povară a unei intrigi banale... făcându-le pe cele două surori... să-și bage dracului, mințile în cap!...

Iar ele – și le bagă! Drept pentru care, asistăm în final la o nuntă nu doar magnifică, dar și profund... **evreiască** (!); adică la care participă **toate** personajele filmului, în costumație tradițională și folosind întregul ritual specific acestei comunități universale...!?

Stați așa, **nu vă repeziți**: știu că fraza de mai sus mă poate acuza (**doar din partea unor imbecili!**) de „antisemitism”. Să fim serioși. Eu revin doar la întrebarea inițială: oare de ce o „baterie greu” de cineaști – aproape în exclusivitate cetățeni americani de origine evreiască – participă la realizarea unui astfel de film „subțire”, interpretând la modul absolut vulgar „libertatea” sexuală a celor de peste Ocean, pentru ca – în cele din urmă! – problematica intimă să fie rezolvată **într-o Sinagogă**...?! ■

Cum se țin bărbații în lesă

„Un fil à la patte” – Franța, 2005, 90 minute
Distribuit de: GLOB COM MEDIA

(Sunt nevoit, după cum vedeți, să încep aceste rânduri cu o paranteză: imediat după vizionarea pentru presă, unul dintre distribuitori mi-a arătat afișul filmului – **pe care îl reproducem aici!** – cerându-mi părerea dacă n-ar trebui cumva să se bage pe el un ștraif cu avertizarea „Interzis minorilor sub 12 ani”; i-am replicat, amuzat, că să lase dracului aceste suspiciuni aberant-inutile – oricum copiii noștri văd, zilnic, **TONE** de imagini la TV, atât de deochete încât ar putea anula apetitul sexual până și unui marțian! – sugerându-i, în schimb, că dacă tot vrea să aplice un ștraif, pentru „acoperire” față de **C.N.A.I.**, să insereze următorul text: „Acest film este **INTERZIS** bărbaților de peste 60 de ani!” – **n.a.**)...

Filmul de care ne ocupăm reprezintă un fel de PROVOCARE: în primul rând, pomeste de la textul dramatic al unui mare autor francez – astăzi **aproape uitat**, pe nedrept, întrucât a fost unul dintre fondatorii celebrului **VODEVIL FRANCEZ** – bazat pe comicul de situații, cu profunde implicații senzuale – dar care a influențat profund dramaturgia începutului de secol XX prin specularea

unor conflicte doar aparent aberante, ducând, **în nuce**, dacă se poate spune așa, la cumplitul și mai ales actualul vieții noastre teatru... **al absurdului!** S-a numit „uitatul”: **Georges Feydeau** (1862–1921; la vârsta de 10 ani a scris prima comedie despre adulter, mama sa fiind o curvă notorie; la două luni de la căsătorie, în 1890, redactează *Un fil à la patte*, devenind celebru; ajuns bogat, colecționează femei și picturi, joacă la ruletă – deși rămâne un tip închis, detestă singurătatea: va deveni prieten cu Jules Renard, Courteline, Tristan Bernard ș.a.; viața lui se consumă între teatru și cafenele; iubește atât femeile, cât și bărbații; moare în urma contactului cu un „partener deghizat”, care se dovedește a fi o femeie bolnavă de sifilis – boală care, în

1921 – anul înmormântării sale la Rueil-Malmaison, era incurabilă).

În al doilea rând: cel care s-a apăsătorit asupra acestei piese, cum spun: aproape uitat, este un alt „veteran” – contemporan cu noi – anume celebrul regizor **Michel Deville** (născut în 1931), posesor al nenumăratelor premii internaționale, care **a trecut** pe lângă stupidul „**NOUL VAL**” fără a se lăsa asimilat, și care a contribuit la afirmarea unor mari actori ai Franței precum Michèle Morgan, Catherine Deneuve, Maurice Ronet sau Brigitte Bardot.

Comedie cinematografică stilizată și „elegantă” mai ales, consumată în excepționale decoruri „de epocă” (dar având, paradoxal, o grafică ilară!), filmul lui Deville încântă prin inteligența discursului și prin finețea umorului (un exemplu: deși acțiunea se petrece la sfârșitul secolului al XIX-lea, unul dintre eroi folosește un telefon „mobil”, cumpărat, culmea!, de la o „consignație”)...

Iar concluzia acestui nostim film, „vetust-actuală”, s-ar putea reduce la următoarele: **Nu încercați să descurcați căile Domnului, pentru că voi sunteți – oricum! – încurcați prin naștere!** ■

„5+5=10” pentru artele focului

Zece artiști s-au reunit în această iarnă, după zece ani, într-o expoziție dedicată ceramicii, sticlei și metalului la **Galeria Simeza**. Cinci discipoli – Laura Ionescu, Anda Tănase, Dumitru Ioan Cozma, Davide Olteanu și Eusebio Spănu – au avut inspirată idee de a-și invita maestrul – Nicolae Adam, Costel Badea, Lazăr Florian Alexie, Ernest Budeș și Silviu Dancea – să expună împreună cu ei, într-o expoziție de grup intitulată **5+5=10**. Discipolii au făcut dovada artei lor alături de profesorii care le-au îndrumat pașii pe calea artelor focului.

Sonetele din Crimeea

Editura **Paideea** a lansat pe piață o nouă ediție a volumelor **Sonetele din Crimeea/Sonety krymskie** de Adam Mickiewicz, în traducere de Passionaria Stoicescu și Constantin Geambașu. **Sonetele din Crimeea** au fost publicate la Moscova în anul 1826 și reprezintă adevărate imnuri aduse frumuseții naturii și fermecătorului ținut al tătarilor, Mickiewicz lăsând să răzbată, dincolo de admirația peisajului local, dorul puternic față de țara natală pe care a fost nevoit să o părăsească. Ediția lansată în acest an cuprinde 18 sonete și constituie versiunea completă pregătită pentru comemorarea a 150 de ani de la moartea poetului polonez.

Oglinda cărților

Mic dejun la Tiffany, Truman Capote, **Ed. Vremea** – O carte fină, cu mult umor și nostalgie, care are șanse să vă placă indiferent de gust și fițe. Scrisă cu sarcasm și tragism bine camuflat, destinul călătorei Holly face prozeliți. ● **București, ghid turistic, istoric, artistic**, Silvia Colfescu, **Ed. Vremea** – Un ghid la casa omului nu strică niciodată. Itinerare, hărți detaliate și o hartă a centrului orașului. Poți să afli o groază de lucruri noi despre propriul oraș. Sau poți să îl lei cu tine când vin niscăi prieteni din străinătate, atunci când le arăți Capitala. ● **Bomba din scuar**, Rade Drainac – **Ed. Opera Magna, Colecția Ambasada** – Un poet sârb, în tălmăcirea unui maestru al traducerii, Miljko Vukadinovic. Atunci când acesta se întâlnește și cu persoana rafinată a poetului Constantin Abăluță, iese, cu siguranță, un extract de poezie. Un pionier al avangardei sârbe, cu douăzeci de volume de poezie publicate în perioada interbelică. ● **Francmasoneria**, Christian Jacq, **Ed. Lucman** – Se subintitulează istorie și inițiere. Oricât de multe lucrări ar apărea pe tema masoneriei, piața e, cred, departe de a se suprasatura, deoarece zona e, încă, oarecum virgină, cel puțin în România. Vălu simbolului fie asupra voastră! ● **Manual de fotojurnalism**, Gabriela Sandu, **Ed. Tritonic** – Ar fi util și pentru un consumator de informație, nu numai pentru un producător. Indică limitele unei profesii. E dintr-o serie pe care **Tritonic** a construit-o cu osâdie și care începe să accedă la prestigiu.

Cuvântul și-a decernat premiile

Revista **Cuvântul** a decernat premiile pe anul 2005 pentru cei care s-au evidențiat anul trecut la secțiunile poezie, proză, critică literară, film, reviste culturale, cărți, debut, știință, emisiuni tv sau radio etc. Astfel, printre premianți s-au numărat: Ionel Haiduc – știință; Colegiul **Noua Europă** – Instituții culturale; Anca-Maria Mosora cu a sa carte **Arhanghelii nu mor**, editura **Humanitas** – debut; Florina Ilș cu a sa **Cruciada copiilor**, editura **Cartea Românească** – secțiunea proză; Nora Iuga și Fetița cu o mie de înduri,

apărută la editura **Cartea Românească** – poezie; Rodica Tapalagă pentru rolul din **Sistemul nervos** în regia lui Mircea Daneliuc; Eugenia Vodă pentru **Profesionisti** – emisiuni tv; Eugen Lucaș pentru **Dicționar de literatură română** – emisiune radio ș.a.m.d. ■

36 poeți americani dificili

Locul nimănui nu e ficțiune, chiar există! Volumul reprezintă o antologie de poezie americană contemporană, publicată la editura **Cartea Românească**. *Locul nimănui* cuprinde 36 de poeți americani considerați „dificili” de tradus pentru orice limbă și care sunt proveniți din școli de poezie diferită. Cartea face parte dintr-un

proiect editorial care presupune publicarea în replică, în SUA, la cunoscuta editură **Talisman** din New York, a unei antologii de poezie română în engleză, de la Tudor Arghezi până la sfârșitul secolului al XX-lea. Printre autorii traduși în *Locul nimănui* se numără: Will Alexander, Anselm Berrigan, Ted Berrigan, Jim Carroll, Andrei Codrescu, Clark Coolidge, Edward Foster, Alice Notley, Geoffrey O'Brien, Michael Palmer și mulți alții.

● Marea carte a cunoașterii,

E. Enciclopedia, **Ed. Litera International** – O enciclopedie scriitoare, la propriu – și la figurat. Cu un website dedicat și cu 1.000 de link-uri de ultimă oră. Se subintitulează de la carte la internet și înapoi la carte. La profilul cărții se mai pot adăuga: sute de cuvinte-cheie după care poți face căutări pe Internet, mii de site-uri recomandate de Google. ● **Antologia poetilor tineri (1978-1982)**, Laurențiu Ulici, **Ed. MLR/Muzeul Literaturii Române** – Muzeul Literaturii Române, condus de criticul literar Alexandru Condeescu, restituie circuitului public un demers al unui alt critic, Laurențiu Ulici. Prin carte adie aerul unui document deja de epocă. Multe din fotografiile te poartă în labirintul de tinerețe. ● **Negresa**, Marian Drăghici, **Ed. Vinea** – Despre *Negresa* lui Marian Drăghici e greu de scris. E și Mazilescu acolo, dar e cuminte. E cartea unui poet care se zbate, continuu, între a fi spectaculos și a refuza spectacolul. Un mare poet. Un poet care și-ar clama drama, dar, în același timp, i-ar pune și amortizor. Poeme antologice. ● **Chira Chiralina**, Panait Istrati, **Ed. Corint** – Panait Istrati a fost primul autor român cunoscut cât de cât bine în Franța. Istrati și-a vânat cu insistență utopia. Chira Chiralina e o poveste lute, de port dunărean, bună de dat ca argument pentru isaricul de raia. ● **Războiul civil european**, Ernst Nolte, **Ed. Corint** – O felie de istorie, la începuturi de modernitate, privită prin prisma a două mișcări extremiste, care au marcat, finalmente, istoria secolului XX. O carte de „cultură politică”. (M. Gălățanu)

TU ALEGI.
CHEIA E LA TINE.

S-a născut pe 30 august 1965 în Oradea. Primul contact cu muzica l-a avut la 10 ani, atunci când, bolnav de encefalită fiind, a avut o viziune interesantă legată de destinul său muzical – motiv pentru care mama sa l-a cumpărat prima chitară. Profesorul la care l-a dus l-a sesizat talentul și l-a pregătit timp de trei ani. La 12 ani a avut debutul scenic, cu un recital de muzică clasică. La 13 ani a primit un disc cu Billy Cobham și l-a schimbat preferințele muzicale, de la *Iron Maiden* și *AC/DC*, către B.B. King, Muddy Walters, Hendrix ș.a. În anii liceului (de mate-fizică) a făcut parte, ca orice adolescent îndrăgostit de muzică, din mai multe trupe rebele – *Demonii*, *Piriton* ș.a. Iar din '86, de când și-a luat atestatul, au rulat cântări alături de cei din *Metropol*, *Podium* ș.a., ca și de alte nume sonore ale jazzului românesc. N-au lipsit nici turneele prin țară sau arhicunoscutele festivaluri de la Sibiu și Costinești.

vip

A fost mai întâi un ilustru necunoscut venit tocmai din Oradea să cucerească Bucureștiul. Aici a devenit rapid „importatorul de blues în România”. Puțini știu însă că, deși un răsfățat al cluburilor bucureștene și un obișnuit al festivalurilor de jazz din țară, A.G. Weinberger a cunoscut o serioasă criză de identitate, ani de-a rândul. Multe dimineți, în fața oglinzii, își spunea că barza i-a fost detunată – de aceea, paradoxul situației de-a fi un singur evreu care cântă blues în România. Și, simțind că n-are un punct de referință pe aici, deși era convins că ar fi, totuși, „din film”, a hotărât să treacă Oceanul, pe tărâmul bluesului autentic. Poate și pentru a echilibra proporțiile, căci la cei 1,96 m ai săi și 48 la picior, numai la Las Vegas i-ar fi fost pe măsură. Despre experiențele spre care l-au condus talentul mâinilor sale, și nu numai, A.G. ni se destăinuie.

Mășina *de* blues

▼ **Ce secrete ascund mâinile unui artist?**

– Mi-ai făcut onoarea să mă numești „artist”, ceea ce eu nu sunt. E o mare confuzie de termeni, pe la noi. Din superficialitate și fandoseală. Eu, oricum, nu sunt din sistemul acesta, pentru că nu m-a vrut și atunci mi-am văzut de treabă prin alte locuri.

– **De ce spui asta? S-au simțit oprite vreodată mâinile tale în România, în**

ascunzându-se sub masca blues. Dar ce știi ei despre blues, domnule? Nici chiar eu nu știu! Sunt doar un muzician „înrușat” cu blues-ul, dar nu mă pot considera un bluesman veritabil, pentru că motivațiile mele sociale și istorice sunt altele: poporul evreu, aflat în sclavie acum 4.000 de ani, și-a rezolvat între timp problema de identitate; pe când inventatorii blues-ului au suferit sclavia acum doar 200 de ani –

și resimt încă treaba asta. Iar blues-ul lor este o portavoce socială. Ah!, ca și în România anilor '70-'80, bluesul și jazzul au fost o formă de disidență politică, asta e altceva. Dar nu înseamnă că sunt niște muzici total intelectuale. Ele au fost inventate, la origini, de analfabeți! Chiar și astăzi, unii dintre ei nu știu nici să-și scrie numele pe un contract. Deci, fără informații corecte, riscăm să ne clădim o lume a iluziilor. Pentru că la noi spiritualitatea este marfă de larg consum, deși n-are rost să fie așa...

– **Și acum situația s-a mai schimbat? La ce nivel crezi că se lasă descoperită și apreciată muzica ta?**

– Mai sunt încă resentimente xenofobe inconștiente, ici și colo. Dintr-o inerție a lucrurilor. De ce crezi că nu mă dau la radio? Dar eu nu cânt pentru mass-media, ci pentru cei care vin să plătească bilet, pentru că sunt un businessman. Și oricum,

orice radio deschizi, găsești aceeași saiată – dar sper să ajung și pe aici, cineva vreodată să facă radiourile pe genuri de muzică, mai targetate. Până și showbiz-ul este, încă, o brigadă muncitorească, precum pe vremuri, în întreprinderi! Interesul multor așa-zisi „artiști” este doar să apară la TV și pe posturi, să-l vadă vecinii și să-i

recunoască barmaniil!

– **Și atunci, în toată situația asta confuză, Attila ce-și spune?**

– Că muzica e o taină. Cea mai importantă și mai ezoterică din cele șase arte.

– **Și tu crezi că ai descoperit-o cu adevărat?**

– Nu numai eu. Sunt mulți despre care nu se aude în România, pentru că media de aici nu-i știe. Informațiile sunt incorecte și insuficiente aici, iar lumea nu cântă pentru că nu există o școală de muzică adevărată. Ce cântăreți de jazz avem noi? Păi, scuză-mă puțin, dar de la cine să învețe un copil care are talent și disponibilitate?

– **Și „bătrânii”? Sunt, totuși, niște nume, alături de care ai cântat și tu, până nu demult.**

– Să fim serioși! Sunt nume create doar din incultura mass-media de aici, dar dacă îi trimiți „afară”, nu au cum să dea în clapa de pian! România nu are material de export muzical, deocamdată **O-Zone** a fost o conjunctură, dar ei rămân, totuși, partea kitschoasă a lucrurilor, de larg consum. Eu cred în țara asta, în copiii care vin după noi, însă treaba noastră este să le oferim informații corecte, un sistem de valori, să-și poată cunoaște locul lor sănătos și real în univers. Să nu albe frustrări și ipocrizii când vor ieși în lume și se vor compara cu alții. Însă, cât timp în România showbiz este politicul, așa cum e el, ce fel de sistem moral să-și clădească ei? Care le vor fi reperele când vor ieși în lume?

– **Înțeleg că și din supărare te-ai hotărât să-ți plimbi mâinile și talentul prin alte colțuri ale lumii?**

– N-aș spune... Înțeleg că așa e treaba, încă, pe aici. Dar am preferat să-mi iau catrafusele și să-mi urmez drumul, care avea oricum o evoluție independentă de sistemul ăsta.

– **Drumuri care te-au purtat, de-a lungul timpului, după Germania, Ungaria, Elveția, Israel, și către Statele Unite – visul tău dintotdeauna. Acolo, cât ai stat?**

– Păi, a durat patru ani. Și printre multe cântări prin cazinouri și cluburi din Las Vegas, am colindat țara (vreo 40.000 de mile) cu o cântăreață de country – și pot spune – e un gen de muzică extra-ordinar! De altfel, acolo cânti orice ți se oferă la început – chiar și polca! Știi? Cântatul la chitară este o magie – trebuie să ai crucea pe umeri sau steaua în frunte, s-o faci! Și trebuie să plătești pentru asta. Nu cu bani... Vine cineva foarte puternic, la un moment dat, și-ți spune „Vrei să ajungi foarte departe, în treaba asta?”

„Cântatul la chitară este o magie – trebuie să ai crucea pe umeri sau steaua în frunte, s-o faci!”

ciuda succesului la public, de care se știe?

– Păi, sigur. Cu numele meu, crezi că se putea face ceva sub Ceaușescu?! Iar după el, deschiderile au fost doar când mi le-am creat eu singur – am croit un drum pe care mulți s-au plimbat de atunci încolo. Sunt un fel de locomotivă pentru cei care călătoresc azi în vagoanele mele,

și tu spui „Da”. „Păi, atunci am un contract pentru tine...”

– E „ăla mic și negru, care respiră greu”?

– Ei, da. Dar aici, în România, pentru că lucrurile sunt atât de infantile încă, nici măcar diavolul nu vine! Îi spun așa, metaforic vorbind, pentru că blues-ului i se mai spune și „muzica diavolului”, știi... Nu cumva să scrii că sunt *devil version*, că nu sunt!...

– O.K., Mister Blues... și ție ți s-a întâmplat asta în America...

– ...acolo unde, la început, ești un zero și trebuie să te reinventezi. Unde nu mai ești „importatorul de blues în România”. Ești un *big nobody*. Mi-au trebuit vreo patru luni să ajung într-un cerc, să mi se dea o șansă. La început, am împărțit cărți de vizită, pentru un job, ceva... Dar trebuie să știi vreo 300 de cântece ca să ai șanse! Iar să cânti într-un circuit de cazinouri e exact cum ai cânta la Băile Herculane! Nu înseamnă că ești descoperit ca talent. Ești doar un zilier, cu 100\$ pe noapte. Dacă nu-ți convine, vine altul imediat. Acolo, dacă ai un job, sunt deja 20 care te urăsc instantaneu! Iar muzicienii au un cod deontologic: să fie punctuali, disponibili, să nu fie băuți sau drogați. Chiar dacă, spre 6 dimineața, vezi doar doi jucători mahmuriți, rătăciți prin sală, tu trebuie să faci show. E disciplină, profesionalism. Iar eu m-am adaptat ușor, dovadă că am avut o grămadă de job-uri. Aveam viză de lucru, care mi-a permis treaba asta. Și apoi, din cele 600-700 de dosare de presă trimise către manageri și case de discuri, am primit două răspunsuri – de la cei care au devenit producătorii discului meu. Și nu e ușor, pentru cineva de aici, din România, să obțină finanțare pentru un disc, în America, crede-mă!

Asta se pare că-i va schimba viața lui A.G... Acum eu aș veni să cânt cu americanii aici. Dar asta costă...

– Măinile tale oricum costă ceva, se știe!...

– Dar nu atât de mult cum se fabulează, să fim serioși! Nu mai mult decât *box-office-ul* meu. Norocul este că tot ceea ce am învățat despre mine în America coincide cu ce gândisem despre mine aici, înainte să plec. Am descoperit că aveam, într-adevăr, nebunia și curajul pentru care mulți de aici m-au acuzat că sunt arrogant și infatuat. Acolo, abia, am descoperit multă lume cu care aveam de vorbi. Oameni din toată lumea care, ca și mine, își asumaseră riscul să vină și să-și încerce norocul. Fără fițe, fără sil-

icoane. Mi-am găsit tribul meu, de care aparțin, DUPĂ MULȚI ANI DE CĂUTĂRI.

– Dar care a fost cel mai critic moment, pe care l-ai depășit?

– Păi, când am vândut aspiratoare. Comis-voiajor. Pentru că acolo, dacă faci foamea, e cumplit. Norocul meu cu niște prieteni din România, care m-au luat sub aripa lor protectoare. Dar, de exemplu, când am plecat în Arizona să cântăm într-o rezervă de indieni, m-am simțit totalmente expus și singur...

– Dar și prin Germania ai avut experiențe de genul ăsta când ai lucrat în talcioc și ai construit un gard contra cost...

– Oh, sigur! Nu-mi este frică de muncă. Omul trebuie să funcționeze. N-are nevoie să stea. Doar dacă îți este și scopul în viață – să ajungi la Mare Iluminare, doar respirând, precum sfinții acela de prin India...

– Despre disc?

– 37 de oameni, numai „grei”, au lucrat la el. S-a „tras” în Nashville, vocile în Seattle și s-a mixat în Boston. Doar studioul ne-a costat 3.000\$ pe zi! Mi-au dat un microfon de „doar” 8.000\$! Am zis: „E indecent. La mine, în România, un om lucrează trei ani pentru banii ăștia!” Am angajat suflători, un cor de gospell dintr-o biserică baptistă... e o treabă serioasă. Mai ales că producătorul meu are deja patru Grammy-uri câștigate! Iar cel care-mi mixează, a mixat și primul disc al lui Norah Jones.

– Îți propui să ajungă și-n mâinile noastre acest disc?

– Bineînțeles, deși nu depinde de mine. Îi datorez asta publicului de aici, care mi-a construit încrederea în mine. N-am voie să uit asta!

– Și ce altceva a mai adus nou America, mâinilor tale?

– Niște atingeri istorice! Cum ar fi B.B. King. Și deoarece în Nashville există cele mai bune studiouri din lume (al nostru era situat chiar pe renunțata arteră Music Roads), ai ocazia să dai mâna cu absolut oricine din industria muzicală mondială. În studioul de la etajul de deasupra noastră, trăgea 50 Century Fox.

– Dar toată această lume n-ai simțit-o copleșitoare uneori?

– Niciodată. În primul rând, pentru

că băgase cineva atâtia bani în mine, deci aveam deja o carte de vizită. Și le-am și plăcut! Stăteau ca mieușii când ascultau piesele mele, cu multă reverență, respect. Fără fandoseli sau ipocrizie. Atenți la ce aveam eu în cap, pentru a mă înțelege. Toți serveam doar aceeași „cauză” – deși eram cel mai novice, cel mai *outsider*. Pentru că toți trecuseră prin situația mea, iar poveștile lor de viață se asemănau mult cu ale mele și, sunt convins, cu ale multora din România. Pentru că muzicantul, liber-profesionist fiind, deci neînregistrat în nici un fel, este cel mai vulnerabil din lume, cel mai expus traiectoriei libere a pumnilor care-i cad în cap! Și pentru că timpul costă bani,

„În ciuda situației de pe aici, eu tot fiind din România mă marketez, până la urmă.”

nu-l pierdeau cu lupte absurde, de stabilire a autorității în grup. Iar pînă pe care le-am dat-o, a contribuit și ea din plin la legarea unor prietenii! Căci, în ciuda situației de pe aici, eu tot fiind din România mă marketez, până la urmă, și „port drapelul cu mândrie”!

Text: Marina Loizou

Foto: Octavian Tîbăr

American Show

Motoare puternice, dimensiuni generoase și o aparentă brutalitate a formelor fără pic de respect pentru aerodinamică. Mașinile ce au speriat anii '70, *muscle car*-urile, sunt la modă în 2006.

Calendarul saloanelor auto internaționale începe în fiecare an cu salonul auto de la Detroit numit în mod oficial NAIAS (North American International Auto Show). Și cum nu poți începe anul fără să arăți oamenilor ce ai mai bun, la Detroit sunt prezentate cu fiecare ocazie zeci de premiere atât americane cât și mondiale. În plus, spectacolul nu este egalat de nici un alt salon internațional. Se estimează că anul acesta expozanții au cheltuit 200 milioane de dolari, pentru standurile lor și asta fără a include prețul mașinilor. Ecrane uriașe, cascade impunătoare, simulatoare computerizate și mașini agățate de pereți, nimic nu este prea mult pentru a atrage vizitatorii mai aproape de mașini. Răspunsul a fost pe măsură și chiar dacă au avut suficient timp, între 14 și 22 ianuarie, 245.000 de oameni s-au înghesuit la Cobo Center doar în primele două zile.

În condițiile acestea, cei aproximativ 580 milioane de dolari venituri de pe urma salonului nu mai reprezintă o surpriză.

Trecând peste efortul fiecărui producător de a impresiona, este greu să nu

observi cum de la an la an industria auto americană își caută cu insistență inspirația în anii '60-'70, căutând parcă să reînvie spiritul rebelului fără de cauză. Fordul GT40 a fost un succes, chiar dacă în serie limitată. Mustang, mai retro ca niciodată, se bucură de multă popularitate. Iar anul acesta două automobile legendare se anunță ca viitoare rivale: Chevrolet Camaro și Dodge Challenger. Dacă se vor concretiza în modele de serie, atunci vor fi dotate cu motoare tipic americane: V8 de 6 litri și 400 cai putere și V8 de 6,1 litri și 425 CP.

La polul opus față de aceste mașini stă cu siguranță conceptul celor de la Aston Martin. Rapide este un coupé cu patru portiere, o creație britanică de excepție ce degajă rafinament și dinamism. Ca toate mașinile ce poartă această marcă, este un performer de excepție. Însufletit de un motor V12 de 480 CP, Rapide oferă performanțe similare cu ale modelului DB9 și asta în ciuda dimensiunilor superioare. Ținta evidentă a englezilor este publicul interesat de Maseratti Quattroporte.

Lamborghini a profitat și el de succesul mașinilor retro și la Detroit a prezentat conceptul *Miura*, bazat pe modelul *P400 Miura* apărut în 1966. Despre acesta din urmă se spune că a fost cel mai sexy automobil construit vreodată de Lambo. Deși intrarea sa în producție depinde de primirea publicului, este de așteptat ca un viitor model de serie să beneficieze de mai bine de 650 CP și un preț apropiat de 350.000 de dolari.

Și ca lucrurile să fie complete în tabăra

automobilelor de vis, Ferrari a adus la Detroit o mașină de 1,8 milioane de dolari. Să nu vă închipuiți cumva că vor avea probleme în a o vinde. Cei 30 de clienți (care mai au deja cel puțin un Ferrari) vor fi aleși în urma unui chestionar și li se va oferi posibilitatea să se joace de-a Schumacher. Ferrari FXX dezvoltă ceva mai mult de 800 CP și nu este omologată pentru drumurile publice. Poate de aceea la pachet cu mașina sunt oferite 14 zile de antrenamente pe circuit. În fond, dacă îți place, după aceea poți să cumperi și circuitul...

Revenind cu picioarele pe pământ, la NAIAS, Audi a prezentat conceptul *Roadjet*, un fel de frate mai mic al lui Q7. Automobilul este o combinație între hatchback, break și SUV care totuși reușește să nască o mașină atrăgătoare. Deși acesta este doar un concept, Audi susține că un model similar va fi gata pentru producție în curând.

Volvo și-a obișnuit publicul cu mașini concept noi în fiecare an. Anul acesta vine totuși cu un automobil aflat foarte aproape de producția

de serie. C30 este un hatchback cu accente sportive pregătit să intre în lupta cu VW Golf, Audi A3 ș.a. La salon s-a prezentat cu 260 de cai putere, dar cel mai probabil varianta de serie o să ofere un maximum de 220 de cai putere.

Și pentru că mașinile scumpe nu au fost singurele puncte de interes la Detroit, merită amintită lansarea pe piața americană a lui Chevrolet Aveo, dar și a chinezilor de la Geely. Modelul acestora, 7151 CK, a atras mai degrabă prin prețul preconizat, undeva sub 10.000 de dolari, decât prin calitatea producției. Oricum, este bine să ții minte acest nume pentru că și piața europeană va fi invadată în următorii ani de mașinile chinezești.

Piața auto din SUA, asemenea celei europene, este în scădere. Cu toate acestea, americanii au reușit și în acest an să dea un spectacol pe cîste, încrezătorii în puterea lor de a recâștiga publicul. Dacă au reușit sau nu, vom vedea cu ocazia primelor rezultate financiare ale anului.

Text de Ionuț Mugurel Mărgărit

it & c

Direct pe hard disk sau 20 de ore de film

Sony lansează în luna martie prima lor cameră video ce folosește ca mediu de înregistrare un hard disk. Inițial, japonezii păreau determinați să pună accentul pe camerele cu înregistrare pe DVD, dar datorită dezavantajelor acestui mediu (dimensiune insuficientă pentru înregistrările la calitate maximă) au trecut la pasul următor. DCR-SR100 oferă un hard-disk de 30GB ce poate susține între 7 și 20 de ore de înregistrare în funcție de calitate. Mediul de înregistrare este protejat de șocurile puternice printr-un mecanism denumit *HDD Smart Protection*. Ecranul cu o diagonală de aproape 7 cm, construit pe baza tehnologiei *hybrid LCD*, folosește razele solare pentru a îmbunătăți luminozitatea.

Camera video are zoom optic 10x și zoom digital 120x. Sunetul poate fi înregistrat în format *Dolby Digital 5.1* cu ajutorul microfonului încorporat. În ciuda multitudinii de

funcții DCR-SR100 cântărește doar un pic peste o jumătate de kilogram. Conexiunea la calculator se realizează prin portul USB 2.0, iar filmele sunt realizate în format MPG. Dacă dispuneți de DVD writer, prin apăsarea unui singur buton de pe cameră puteți transfera un film direct pe DVD.

Vânzările debutează pe 3 martie în Japonia, dar nu a fost anunțat încă un preț și nici momentul când DCR-SR100 o să fie disponibilă și în Europa.

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de
50 lei
(500.000 lei vechi)

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sectorul 1.
Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a scrisorilor dumneavoastră
este 24.02.2006, data poștei

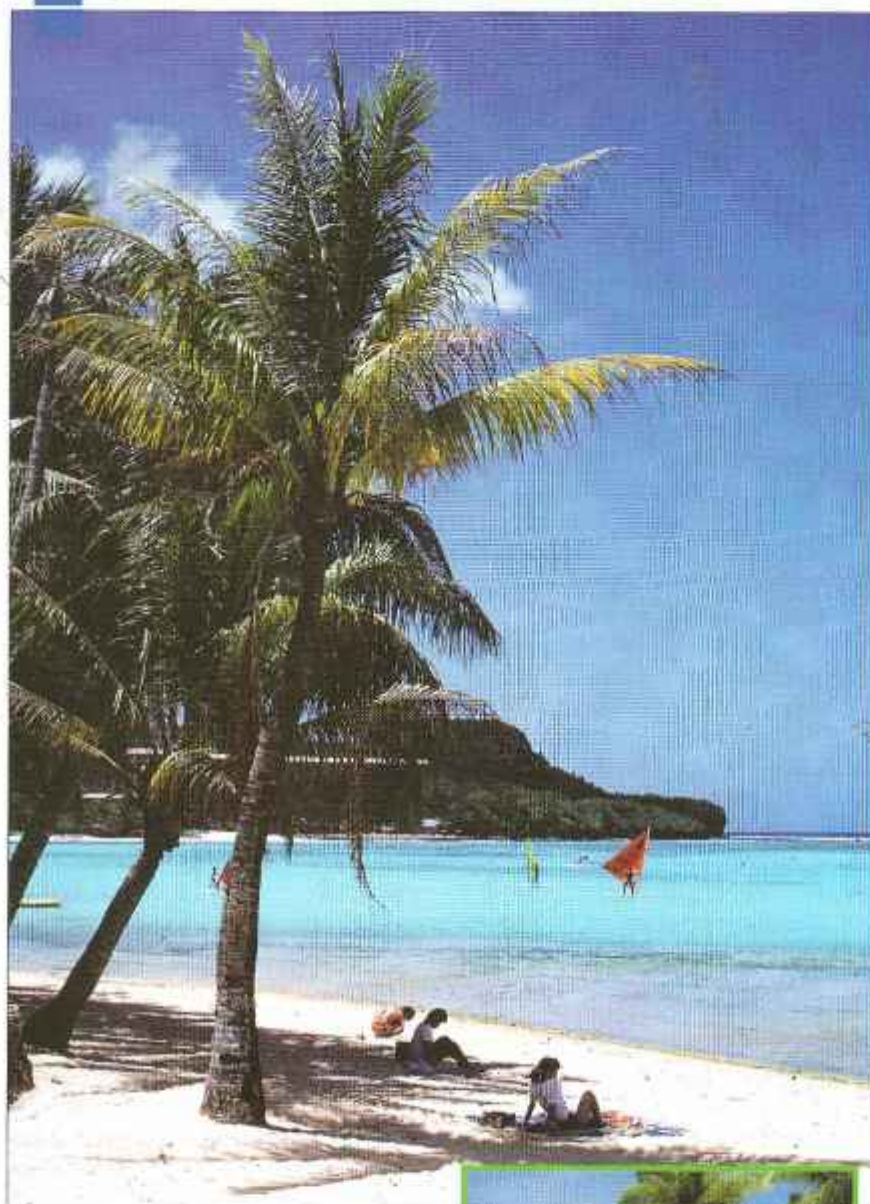
Concurs sponsorizat de EDITURA NICULESCU

República Del Sol

I se mai spune și Republica Soarelui. Dar, probabil, acesta-i ultimul lucru pentru care este cunoscută.

Havanele, romul și, mai ales, Fidel Castro au făcut-o celebră. Din când în când, au iubit-o câte un Hemingway, Marquez sau Maradona. Ce combinație exotică! Plaje fără de sfârșit, Marea Caraibelor, soare, cald și bine, ceva istorie, ceva tradiție...

Asta-i Cuba: un adevărat Paradis turistic (descoperit de puțină vreme și de români).

Dacă vrei să mergi în Cuba, trebuie să începi cu Varadero Beach. Unu, este aproape de Havana (și așa împuști doi iepuri dintr-un foc), doi, este cea mai cool zonă turistică din Republica del Sol. Situată în cea mai nordică parte a insulei, se întinde de-a lungul celor 22 de kilometri de nisip alb și fin ai Peninsulei Hicacos. Nisipul mai are o calitate: pășeste delicat într-o mare surprinzător de caldă, ce pare să închidă în reflexele ei tonuri incomparabile de albastru.

Varadero a devenit stațiune în anii '40, când înaltele clase cubaneze au deprins de la americani gustul de a pierde vremea la soare. Abia în ultimii

zece ani, a cunoscut însă o dezvoltare turistică fără precedent. Plajele au constituit, dintotdeauna, atracția numărul unu a zonei, dar Varadero are multe de oferit. Peșteri și un șirag de chei la care se poate ajunge ușor, plus un relief virgin, foarte bine întreținut. Apoi, Cardenas și Matanzas, cele două orașe din apropiere, împreună cu

Peninsula Zapata și celebrele băi de SPA de la San Miguel, oferă o serie de atracții culturale, istorice și naturale. Evident, scuba-divingul, yachtingul, pescuitul la mare adâncime și alte sporturi nautice sunt foarte căutate în Varadero.

De altfel, plajele de la Varadero sunt cele mai vizitate locuri ale Republicii del Sol. Până la Havana sunt doar 130 de kilometri, pe care-i poți străbate ușor cu o mașină închiriată (în plus, ai ocazia să vezi cu ochii tăi cum o duc cubanezii). Dacă nu-ți place aventura, poți alege avionul, aeroportul Juan Gualberto Gomez aflându-se pe șoseaua care leagă Varadero de Matanzas.

Să vedem: ești cazat la unul dintre nenumăratele cluburi paraciziale din Varadero Beach. Ai vreo patru zile de când te tot... legumești la soare, ai explorat toate cele câteva zeci de piscine ale clubului respectiv, ba te-ai aventurat și-n mare, deși pancartele, pe care se află desenat un rechin cu gura larg deschisă, sunt deosebit de sugestive... Ai vizitat deja 10% dintre restaurantele la care ai acces liber (grăție brății magice, care-ți deschide toate ușile - doar de asta ai ales un hotel cu regim *all-inclusive*)... Seara ai participat la toate spectacolele oferite de showmen-i buclucași... Și totuși. Parcă ai mai face și altceva. Immm! Poate o partidă de golf. Clubul nu-i departe (în Peñas de San Bernardino)

ol

și are faima de a fi construit de arhitectul Les Furber, membru al companiei canadiene *Golf Design Services*. Evident, dacă ești începător, poți învăța diverse stiluri de golf cu un profesor instruit. După ce vizitezi și *Club House*, locul unde se întâlnesc jucătorii după sesiunile de golf, o iei ușor spre stațiune, mulțumit de sine și cu o foame greu de stăpânit. Lași pe partea stângă Cabaretul *Tropicana Matanzas*, versiune a celebrului *Tropicana Cabaret* de la Havana, cu promisiunea de a reveni aici într-o noapte. Nu mai rezisti până la hotel și intri în *Buenavista*, una dintre sutele de cafeterii care-ți ies în cale. Alegi *seafood* și ceva delicatose cubaneze. Mă rog, dacă vrei senzații noi (și tari), poți merge la *El Colibri* sau în *La Boca*, cele două restaurante specializate pe

carne de crocodil.

Le ai sau nu cu diving-ul, vrei să vezi ceva senzational. Trebuie să ajungi la Groapa Azul Ojo del Megano, o peșteră adâncă de 70 de metri, cunoscută pentru cascadele neliniștite, recifurile de corali și bancurile de pești multicolori. Localizată pe stânci, aproape de plaja Cadiz, chiar lângă Villa Clara. Apoi, mai sunt vreo trei marine – Chapelin, Darsena de Varadero și Gaviota – care oferă condiții excelente de scufundat, unde mai poți că tot acolo găsești în permanență bărci convenabil de închiriat, instructori personali, centre de diving etc. Adâncurile mării îți dezvăluie peste 40 de tipuri de corali, o mare diversitate de pești, languste, creveți, crabi, broaște țestoase și peste 70 de tipuri de moluște. Nu trebuie ratat parcul marin Cayo Piedras del Norte, singurul de altfel de acest fel în Cuba, întins pe o suprafață de 4 mii marine la pătrat.

Ar mai fi rezervația ecologică Punta de Hicacos, în cadrul căreia poți vizita peștera lui Ambrosio și pe cea a Musulmanilor, pe pereții cărora s-au păstrat câteva zeci de picturi primitive ale aborigenilor. În Laguna Mangon ai ocazia să te întâlnești cu Patriarhul, un cactus bătrân de peste 600 de ani. Și dacă ți-e dor de ceva istorie, poți merge până la Matanzas, oraș al poezilor fondat în 1693, cunoscut și pentru podurile care au îmbogățit

Infoagenții
Butterfly Tourism
 (www.butterfly.ro) tel.: 223.78.03/223.78.86

Cuba – Varadero – Hotel Playa Alameda Varadero 5*
 – 1.800 de euro
 Pachetul include:
 Transport cu avionul Frankfurt – Cuba și retur
 Transfer aeroport – hotel – aeroport
 14 nopți cazare în cameră dublă cu all inclusive

Prestige Tours
 (www.prestigetours.ro) 319.77.94

Cuba – Cayo Coco – Hotel Sol Cayo Coco 4* – 1479 de euro
 Pachetul include:
 Transport cu avionul Frankfurt – Cuba și retur
 Transfer aeroport – hotel – aeroport
 14 nopți cazare în cameră dublă cu all inclusive

Varadero
Beach

urbea. I se mai spune Atena sau Veneția Cubei. Aici, pe o plajă magnifică, a luat naștere ritmul popular cubanez: *Danzon*. Mai există Muzeul Farmaceutic și Muzeul Oscar Maria de Rojas, ambele deschise la începutul secolului al XX-lea.

E interesant de spus că Varadero împreună cu Havana (capitala Cubei) adună peste 70% dintre vizitatorii care ajung în Republica del Sol.

text și foto **Ciprian Enea**

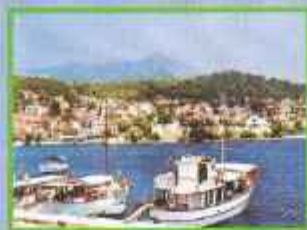
Concurs Europa Travel

Europa Travel vă invită să sărbătoriți Paștele în Grecia, trecând prin Paralia, Meteora, Atena și Salonic. Plecarea va avea loc pe 19 aprilie a.c., din București, iar revenirea în țară se va face în 24 aprilie 2006. Cu 199 euro plus 199 RON sunt incluse: transport cu autocar licențiat, aer condiționat, toaletă, audio-video, doi șoferi; cazare în hoteluri de 2-3* conform programului; mic dejun și cină, conform programului; masa festivă de Paște, cu program folcloric (în valoare de 30 euro); vizite și excursii conform programului; ghid însoțitor. Prețul nu include: asigurarea medicală, taxele de intrare la obiective turistice și supliment cameră single, 60 euro.

Răspunde corect la următoarea întrebare și poți și tu sărbători Paștele în Grecia:

Care este prețul unei excursii de Paște în Grecia?

Căștigătorul va fi anunțat
în timp util.

București, str. Berzei, nr. 16, sector 1
 Tel.: 021/3127021; 031/4025586; 0722507657; 0788579216
 e-mail: office@europatravel.ro; www.europatravel.ro

Trimiteți talonul la adresa: Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București, până la data de 24.02.2006

Concurs
EUROPA TRAVEL

teatru

Un tramvai numit Popescu

Un spectacol într-un tramvai. Se joacă, respectiv circulă, doar duminică. De la orele 15, pe diferite trasee, cu plecare din piața Sf. Gheorghe. Tramvaiul 26. Transformat în local familial. Cu drag, pe versurile poetului Cristian Popescu. Semnează regizorul Gavril Pinte. Această călătorie este o călătorie de nuntă, doamnelor și domnilor. Cu lăutan, mirese și strigarea darului: o pernă umplută cu pământ; ca să ne obișnuim. Că viața de-abia se mai vede, dintre atâtea moarte. Să nu-ți pese, băiatul mamei. Asta e. Nu ești făcut pentru lumea asta. Tramvaiul trece prin piața Tralan. Și copiii îi arată cu degetul. Peste drum de cimitirul Maica Domnului, o adunătură de chefi. Actorii dau poroc, prin gearmuri, cu liliac alb în halbe.

În parcul Tei e o stație. Violonistul Gheorghe Drăghici coboară. Ca să auzim cum cântă nînsoarea la tambal. Și, eventual, să ne bucurăm. Că poetul a murit doar așa, de jucăne. Pentru că nimeni n-a vrut să moară de adevăratelea pe numele de Popescu Cristian, deși s-a făcut întotdeauna multă reclamă și oferta era destul de avantajoasă. Un spectacol într-un tramvai. Se joacă, respectiv circulă, prin viața fiecăruia dintre noi. Explicând că unora le ajunge să moară într-o noapte tot ce au trăit în vreo 70 de ani. Și că tu, dacă ai trăit 59 de ani, trebuie să mori 59 de ani și de-abia după aia îți trece.

de Liliana Petruș
foto Robert Hanciorescu

Dana Marinescu:

„Din trei sifoane, am

Am intrat cu sfială în casa Danei Marinescu, pentru că era un adevărat sanctuar de obiecte de artă aduce pentru mine diferite întrebări ale obiectelor. Ele îmi sugerează

„Folosese, în artă, pietre de râu, embleme, bijuterii stricate, ibrice

▼ **Ce înseamnă să faci artă, lucrând în băi de metal galvanizat?**

– Este o tehnologie care îmi dă posibilitatea să mă joc, în sensul bun al cuvântului joacă, pot să manevrez metalul și să-l formez așa cum mi-am propus, scot forme care chiar mă bucură.

– **Aveți aici o lucrare foarte interesantă. Cum se numește?**

– Este vorba de perenitatea basmului. *Albă ca zăpada și cei șapte pitici* care sunt sub formă de îngerași în ideea că, dacă cumva basmul se pierde pe pământ, îl regăsim sub formă de îngerași în ceruri. Am sugerat asta și prin culoarea de la albastru închis în partea de jos până la alb transparent în partea de sus ca și cum ar fi în nori sau în cer, mă rog.

– **Știu că din trei sifoane ați făcut familia regală.**

– Regele, Regina, și prințul în mijloc. Foarte multă lume rămâne surprinsă când din obiecte pe care le poți găsi, pietre de râu pe stradă, embleme, bijuterii stricate, poți crea ceva. Eu sunt o mare colecționară și din ceea ce mă înconjoară, din universul meu folosesc foarte multe obiecte pentru arta mea.

– **Adică își pierde ideea de lucru fragil și pieritor și trec în altă dimensiune...**

– Da, ibricul care s-a stricat și pe care poți să-l arunci că nu mai e funcțional. La mine nu mai contează funcționalitatea ci contează ideea de frumos. Am ilustrat în lucrările mele o năvălă a lui Șerban Foartă: Ea face parte tot din aceea suită *Pădurea din frumoasa adomită* și se numește *Acel cinematograful submers*. Ideea unui cinematograful care este sub apă și aici actorii sunt pe registre și sunt ființe subacvatice iar trompetista

Dana Marinescu a absolvit Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu” și este membră a U.A.P.R., a avut numeroase expoziții personale și de grup.

A luat recent un premiu pentru grupul de lucrări intitulate *Artele focului*. Artista folosește obiectele uzuale, de zi cu zi pentru a face din ele artă la cel mai înalt nivel. De pildă, unul dintre tablouri, intitulat *Timpu ce zboară*, arată privitorilor o fereastră în care

sunt încadrate ceasuri de diferite mărimi, dar nu orice fel de ceasuri. Ele sunt de tip vechi, așezate în paletă semiprețioase, ca niște aripi. De fapt, asta e și ideea, aceea a timpului care zboară. Ideea că timpul poate fi și nemilos e o altă față a acestui „miting de ceasuri”.

este o sirenă care anunță, ca la orice spectacol, sosirea actorilor.

– **Îmi amintesc de o povestire a lui Nicolae Prelipceanu în care acțiunea se petrecea sub**

apă, pianul era sub apă, invitații valsau...

– O altă lucrare, *Metamorfoză în dulapul meu de bucătărie*, unde sunt site de ceai, teluri, desfăcătoare de conserve, băgare în casete ca și cum ar fi un dulăpior în care ele se transformă în insecte și își pot lua zborul sau nu. Ideea de zbor este esențială, zborul înseamnă libertate și vedeți că, la mine, deși fac colivii și tot felul de casete cu ușițe, întotdeauna ușa trebuie să fie deschisă, ca să le dau posibilitatea acestor insecte pe care eu le creez, sau aceste ființe, găze, mici personaje să-și ia zborul, dar, în același timp, să-și aibă lăcașul în care se pot întoarce.

făcut familia regală"

„A, o casă obișnuită transformată într-un muzeu. „Ideea de libertate și ideea de metamorfoză pot pe drum să le găsec. De pildă, din trei sifoane, am făcut familia regală”.

– Cum a fost debutul dv. în artă?

– Eu mi-am început cariera încă din facultate, în ultimul an am participat la o expoziție de artă decorativă și atunci am făcut pictură pe sticlă. După aceea am făcut design vestimentar cu destul succes, am deschis câteva expoziții, una chiar în holul Teatrului Mic, am avut succes și de presă. La un moment dat, pictura pe sticlă nu m-a mai satisfăcut, ideea de bidimensional nu m-a mulțumit. La această pictură pe sticlă, centrul și rama sunt metalizate, obiectele din jur sunt metalizate. Se numește *Macochete*, este vorba de o doamnă foarte cochetă, care în budoarul ei are tot felul de sticlute și de borcănase pe care le folosește pentru frumusețea ei. Asta e prima mea lucrare în care am folosit metalul. O altă lucrare este cu personaje din teatrul Toone din Belgia, teatrul de păpuși, un teatru de marionete care datează din sec. al XVI-lea. Am fost în Belgia, am fost la acest spectacol fascinant și mi-am făcut niște schițe cu personajele respective, după care, acasă, am făcut lucrarea în care trei ferestre spre teatru sunt încadrate în metal. V-ați uitat la un moment dat la *Nunta barocă*. Am fost la o nuntă care pe mine m-a sufocat, era mult prea încărcat totul, toată lumea era opulent îmbrăcată, plină de bijuterii, camera era decorată, scaunele erau îmbrăcate și pur și simplu am plecat de la nuntă, am venit acasă și am creat această lucrare, vedeți, tot așa, pe două registre, sus sunt mirii, jos stânga-dreapta sunt nașii, iar în centru este un copil, tot așa, luat din realitate, un copil îmbrăcat și înzorzonat ca un om mare. Ideea că nu mai sunt copiii îmbrăcați ca pentru vârsta lor, ci sunt împopoțonați ca niște adulți și seamănă cu niște pitici. Asta mi se pare mie, poate că greșesc. Vedeți, din viață îmi trag seva, din ceea ce trăiesc, din ceea ce văd, din ceea ce aud, din ceea ce ascult, din ceea ce citesc. Și atunci

Tabloul,

Pădurea din frumoasa adormită, intitulat astfel după nuvela lui Șerban Foarță, este o ilustrare a acestei nuvele. Dana Marinescu îmi dezvăluie și sursa: Aurelia Mocanu, curatorul și organizatoarea expoziției a propus această temă. Astfel că artiștii au citit și fiecare a exprimat nuvela în stilul propriu. Văd, într-adevăr, pe un fundal de în vegetație, o frumoasă fată împânzită de crengi și aflu că pădurea și fata sunt aceeași persoană, este frumusețea pădurii care se dezvoltă armonios în trup uman. Rochița este făcută din cupru, artista mărturisindu-mi că lucrează prin depuneri de metal în băi galvanice.

există acel zvâc, acea scilpire în mintea mea, acel scurt-circuit care mă duce să creez. Altă lucrare se numește *Cochetele din Herbert Strasse*, e vorba de femeile ușoare care stau în vitrină, văzute cu ochii mei.

– O amintire plăcută sau, dimpotrivă, neplăcută?

– În studenție, iarna, se aciuase o muscă în casă la părinții mei, și cum intram în casă mi se așeza pe umăr. A durat câteva săptămâni bune. Intram în casă, se așeza pe umăr, după aia dispărea, dar cum reintram în casă ea se așeza pe umărul meu. La un moment dat nu a mai venit musca. Supărată, am întrebat-o pe mama dacă știe ce-i cu

musca și mi-a spus că a „pleșcăit-o”, a omorât-o. Și am fost foarte dezamăgită. Ați văzut vreodată o muscă la microscop? E fascinantă, are niște irizații și niște culori și ochiul este atât de frumos. Canalele mele preferate la TV sunt *Animal Planet* și *Discovery* pentru că acolo e o lume pe care o cunoaștem mai puțin. Și, în afară de faptul că îmi plac pentru mine reprezintă un mijloc de informare.

– Găzele, muștele, fluturii, au o importanță deosebită în lucrările dv.

– Au o importanță deosebită. Unchiul meu era Mihai Băcescu, directorul Muzeului *Antipa*, eram acolo împreună cu vara mea, alergam pe sălile muzeului de dimineată până seara. Și tot timpul, chiar în joacă, neștiind ce voi face, mă opream în fața colecției de fluturi. Este una dintre cele mai mari colecții de fluturi din Europa, peste zece mii de exemplare, și rămâneam fascinată de culorile lor. Aveam 10 ani, habar nu aveam ce-o să fac în viitor. Dar vedeți că toate lucrurile astea pe mine m-au atras de-atunci și le-am rămas fidelă.

Text: Violeta Ion

Foto: arhiva Dana Marinescu

Terenurile și casele vor fi la „mare prețuire” și în 2006

2005 a fost un an al exploziei prețurilor pe piața imobiliară? 2006 va fi la fel. „Experții și jucătorii acestei piețe susțin continuarea creșterii prețurilor la terenuri și imobile fiindcă România are cele mai mici prețuri din Europa, iar alinierea la piața UE este de aceea imperios necesară. 2006, 2007, 2008 ș.a., nu ne așteaptă prețuri mai mici, ci dimpotrivă! De aceea investițiile în zona imobiliară reprezintă în continuare una dintre cele mai bune afaceri.

Casele neconvenționale, soluția alternativă

Pentru românul care nu are casă și vrea doar un acoperiș deasupra capului perspectivele sunt sumbre și în 2006, mai ales că devine din ce în ce mai greu să-și ia locuința prin credit la bănci. După unii constructori, o soluție ar fi achiziționarea de case construite din materiale ușoare, neconvenționale, care se assemblează într-un timp mult mai scurt și la un preț rezonabil, după alții, tot casele realizate din materiale de construcții clasice rămân de bază. Și unii și ceilalți, însă, sunt de acord că, în privința prețurilor la apartamente și case vechi, acestea sunt artificial crescute.

„Prețurile apartamentelor sunt de trei ori mai mari decât ar trebui să fie! De ce consider că sunt excesiv de scumpe? În primul rând, un apartament de bloc ar trebui să fie mai ieftin fiindcă nu este o clădire de sine stătătoare, ci împarte pereții cu alții și stă pe alții ca într-un sandwich. După părerea mea, în anii ce urmează va scădea prețul la apartamente de cel puțin de două ori decât este acum. Cât privește prețul la case, fie ele construite din materiale clasice, fie din materiale ușoare, cred că prețurile sunt destul de aproape de adevăr, iar în viitor prețul construcțiilor noi va mai crește. Nu mă pot pronunța anul acesta, oricum vor crește fiindcă s-a anunțat inflație de 5%, dar în următorii doi-trei ani prețul la case noi, indiferent de structura din care sunt alcătuite, va crește cu 40-50%, iar la apartamente sunt sigur că vor scădea, fiindcă prețul lor acum este ținut artificial”, apreciază Octavian Chipriade, director general al Risorse Product SRL.

„În Vest este mult mai avansat având în vedere că se discută de la 180 euro/mp în sus”, susține Octavian Chipriade

De câțiva ani încoace timid, dar sigur, au început să-și facă apariția în construcții tipul de case realizate din materiale ușoare. Prețul mare al clădirilor realizate pe structuri clasice, însă, îi face pe români să se gândească și la varianta caselor din structuri ușoare. Construcțiile ușoare sunt încă în faza de început, piața românească fiind foarte reticentă. Octavian Chipriade este unul dintre constructorii care propun românilor soluția clădirilor din materiale ușoare și speră ca în timp populația să înțeleagă că acest gen de imobil nu este cu nimic mai prejos decât cele din cărămidă ori beton. „Pe o fundație de beton, cu numai patru oameni, se ridică în șase-șapte zile o casă din structuri ușoare. Mă refer la o casă echivalentul unui apartament cu trei-patru camere, adică 120-150 mp. Ce înseamnă structuri ușoare? Înseamnă panouri prefabricate, care, în cazul când casa are parter, etaj și mansardă ating șapte-nouă metri înălțime. Care sunt avantajele acestui gen de construcții? Omul are casa gata la roșu (fără finisaje) în numai șapte zile, prețul poate să ajungă și la 40-50% mai puțin decât în cazul unei case clasice. Noi pornim de la 95

euro/mp la 200-300 euro/mp, asta în funcție de finisaje și instalații. Casele de acest gen sunt rezistente la cutremur, apă, vânt, zăpadă, sunt realizate din materiale ignifugate. Noi am preluat sistemul norvegian de case ușoare. Izolația termică este foarte bună, peretele exterior are 15 cm grosime, echivalentul unei case din cărămidă cu pereții de

37 cm. Panourile nu sunt foarte ușoare o casă de 120-150 mp, fără fundație, are cam 22 de tone, deci nu o zboară vântul, dar este de zece ori mai ușoară decât una din beton ori cărămidă care poate ajunge la 200 de tone. În caz de cutremur, elasticitatea la o construcție

ușoară este mult mai mare. Într-un fel se comportă 22 de tone la un cutremur și altfel 200 de tone”, explică Octavian Chipriade.

În SUA, 50% dintre case sunt din materiale ușoare

Robert Teodorescu, director departamentului de vânzări rezidențiale al agenției Regatta, crede și el în viitorul construcțiilor neconvenționale. „Românii sunt, în general, conservatori când este vorba de casa lor. Preferă materialele clasice precum cărămidă și betonul, materialele alternative nefiindu-le prea cunoscute. Casele de lemn sau tip sandwich american nu sunt încă acceptate ușor. Poate în timp oamenii vor realiza randamentele și prețurile de construcție și întreținere mici pe care aceste materiale le oferă și le vor accepta. Spre exemplu, în Statele Unite ale Americii peste 50% dintre locuințe sunt construite din lemn sau alte materiale neconvenționale.

Prețurile în acest moment nu sunt atât de ridicate ca în Occident, iar raportul între salariul real și prețuri este mult mai bine echilibrat. Bani există, cererea este mare, deci nu se prevede nici o criză în piața imobiliară pe cel puțin doi-trei ani de acum încolo.”

Românii vor case clasice

„În ciuda declarațiilor apărute uneori în presă cum că prețul construcțiilor noi va scădea, eu vă asigur că nu au cum să scadă, ceea ce este oarecum logic având în vedere că prețul la terenurile cu potențial constructibil pentru clădiri înalte crește continuu. Sunt prețuri mari în zona centrală și semicentrală, care certifică această realitate. Să nu uităm că la prețul unui teren se adaugă costul construcției în sine, prețul betonului – care a crescut considerabil în ultimul timp, taxa pe betonieră – după cum se știe, autovehiculele mari plătesc o taxă pentru intrarea în oraș, materialele de construcție sunt și ele scumpe, așadar, ca să construiești un imobil nou înseamnă să plătești un preț ridicat. Adăugați la toate acestea dorința celui

care vinde de a obține profit maxim numai fiindcă a auzit că vecinul a vândut cu suma x, mai mare, și aveți tabloul perfect. Pe de altă parte, fiindcă prețul caselor noi atinge în zona centrală și 1.500-2.000 euro/mp și nu tot omul își poate permite să plătească un astfel de preț, atunci se repede în zona locuințelor sau apartamentelor vechi, care și ele sunt foarte scumpe. Neexistând o ofertă bogată la case noi, proprietarii de locuințe vechi speculează această lipsă și cresc prețurile, mai mult sau mai puțin justificat. În ceea ce privește piața construcțiilor neconvenționale, sigur sunt oameni deschiși acestui tip inovator de construcție, dar România nu este o țară cu potențial mare în această zonă, ca alte state vestice, românul preferă sistemul clasic de clădiri", crede Denisa Stoian, director general la agenția imobiliară Locio.

„Cumpără astăzi, că mâine va fi oricum mai scump, iar poimăine și mai scump! Românii au o mare amenințare: să devină chiriași în propria țară, ca să nu zic în propriile locuințe. În Germania 60% din populație stă cu chirie, iar în Marea Britanie, fiindcă chiriile sunt scumpe, 30% din populație stau cu chirie. Ideea este așa: cine nu se grăbește să-și facă investiția, oricât de scumpă i s-ar părea astăzi, are șanse ca peste cinci sau 15 ani să stea doar cu chirie!”

o creștere mare în ultimii trei-patru ani, iar în 2006 va continua această tendință de creștere.”

„Vom fi chiriași în propria noastră țară!”

Cum românul mediu are o putere mică de cumpărare, Dan Ioan Popp apreciază că trebuie să ne așteptăm la mari probleme în zona imobiliară, iar cetățeanul nostru va fi cam spectator la ceea ce se întâmplă pe această piață. „După părerea mea, se va ajunge la prețuri foarte mari în continuare, în materie de terenuri prețurile vor crește mult mai mult decât anul trecut, o creștere de 20-30% nu va fi o surpriză. Din punctul meu de vedere, oricât de scump ar fi un teren anul acesta, de fapt este ieftin relativ la ceea ce se va întâmpla în următorii treizeci ani. Motivul pentru care există această tendință de cumpărare a terenurilor reprezintă tot o tendință a sărăciei, fiindcă omul cumpără 500-1.000 mp pentru a face o casă în regie proprie. Construcțiile în regie proprie exprimă sărăcie și tendințe evazioniste. Astfel, se lansează în circuitul civil un produs prost făcut, care eventual, cade în capul X care a cumpărat/închiriat casa și nu știe cum a fost construită, fiindcă nu a fost făcută de către profesioniști. Piața locuințelor nou construite este asigurată de către numai 15% de firmele de construcție, iar cele realizate în regie proprie reprezintă un procent de 85%. Una peste alta, piața tranzacțiilor imobiliare este dominată de apartamentele de mână a doua, adică acelea deja existente, care au ajuns la prețuri foarte mari, datorită discrepantei între

cerere și ofertă. Cum locuințele noi sunt puține, a apărut o supracererere pentru locuințele vechi al căror preț a ajuns să fie egal sau mai scump decât pentru apartamentele nou construite.

Cred că vom asista la o creștere substanțială a prețurilor construcțiilor noi. Față de anul trecut ne putem aștepta la o creștere de cel puțin 15-25%, iar în ceea ce privește piața locuințelor vechi cred că nu vom avea creșteri care să depășească 10-15%”, apreciază Dan Ioan Popp. În astfel de situații mai putem avea speranțe către o normalizare a lucrurilor? „Există unde va o teorie care spune că piața imobiliară în mod natural are o tendință de creștere și chiar dacă mai sunt căderi și sușuri bruște, tendința este de continuă creștere, deci e normal ca prețul locuințelor să crească. Britanicii, în scopul realizării unei protecții sociale, stimulează investiția în imobiliar a tuturor cetățenilor britanici cu obiectivul de a avea programe de pensionare rentabile. Un studiu a arătat de curând că România este pe primul loc în topul rentabilității investițiilor, ceea ce indică în realitate că suntem cel mai jos plasat. Altfel zis, diferența de potențial spune că față de o expectanță optimistă a marilor investitori britanici, piața care are potențialul cel mai coborât este cea românească. Până când această diferență de potențial nu va dispărea, până când prețurile noastre nu vor fi egale cu ale lor, tendința va fi de creștere continuă. Acest lucru înseamnă o bulversare enormă”, conchide Dan Ioan Popp.

* text: **Alice-Claudia Gherman**

foto: **Alice Gherman**

si: **arhiva personală**

„Construcțiile în regie proprie exprimă sărăcie”

Dan Ioan Popp, directorul general al uneia dintre cele mai cunoscute firme de construcții – Impact S.A. – nu vede o perspectivă mai bună pentru evoluția prețurilor la case în 2006 sau în următorii ani. Popp face distincția clară între piața imobiliară care include terenuri, cea care implică birouri, zona comercială și piața imobiliară rezidențială: „Referitor la produsul final care se numește locuință, există două variante: să-ți construiești pe un teren sau să-ți cumperi ceva vechi și deja făcut. Sunt două tendințe destul de contradictorii, iar anul acesta vor fi și mai contradictorii decât în anii precedenți. Tendința aceasta este pe un vector numit puterea de cumpărare a românilor. Puterea de cumpărare a românilor vizavi de puterea de cumpărare a străinilor. Avem două Români: una rurală și cealaltă urbană, ceea ce împarte cel puțin în două puterea de cumpărare românească, aceste fracțiuni cauzează tendințe convulsive. Referitor la terenuri, aici avem terenurile din mediul rural sau periurban și cele din mediul urban. Terenurile din mediul urban sunt terenuri care au și vor avea destinație agricolă și terenuri care chiar dacă au avut destinație agricolă sunt candidate să devină terenuri intravilane. Per ansamblu, terenurile cu destinație agricolă au avut

info

Prețurile medii la locuințe la început de an în București ating sume de: 38.000 euro/garsonieră, 48.600 euro/apartament cu două camere, 68.100 euro/apartament cu trei camere, 95.500 euro/apartament cu patru camere.

Un studiu recent realizat de GfK România arată că 45% dintre românii întrebați ce ar face cu banii dacă ar avea sume mai mari au răspuns că i-ar investi în case și apartamente.

În raportul de prognoză pe 2006, Institutul de Consultanță Imobiliară SGA România indică zonele Otopeni și Miliari ca fiind candidatele la majorări mari ale prețurilor la terenuri, în special cele cu destinație industrială.

Ce unilă prețul caselor? Nevoia de a avea un garaj/cramă la subsol – primul fiindcă ajunge să coste cât un autoturism, al doilea fiindcă, dacă nu avem vinuri scumpe și vechi care să necesite cu adevărat o păstrare aparte, nu are sens să dai bani. Un număr mai mare de băi decât o cere structura unei familii sau dușurile și grupurile sanitare la nivelurile care nu au dormitoare.

Începând cu 1 ianuarie 2006, taxa pentru eliberarea certificatului de urbanism pentru terenuri situate în intravilan a fost modificată prin Hotărârea de Guvern nr. 797 din 14.07.2005. Suma prevăzută pentru a fi plătită în 2006 de către cei care doresc eliberarea unui certificat de urbanism este de 10 RON și 1 ban pentru fiecare metru pătrat ce depășește suprafața de 1.000 mp.

City Mall îți face cadouri

Magazinul Coco

Geantă imitație
de piele

Preț 99 lei;

Pantofi de piele
Preț 865 lei

Poșetă blană
Preț 790 lei;
Cizme din piele întoarsă
Preț 190 lei

Ghete
bărbătești
Preț 350 lei

Pantofi femei
Preț 659 lei

Pantofi
de piele
Preț 320 lei

Pantofi sport
Preț 180 lei

Magazinul Loft

Vază tip bilă verde și platou verde
Preț 700 lei

Farfurie
Sapard
cu lumânare
Preț 30 lei

Palmas
Preț 70 lei

Sfeșnice RT
Preț 28 lei (cel mare),
25 lei (cel mic)

Pahar palmier
Preț 200 lei

Magazinul Boxing

Lanț
bărbătesc
din inox
Preț 90 lei

Brățări
inox cu piele
Preț 120 lei

Inel mare de argint
Preț 1.400 lei
Inele de argint
Preț 280 lei

de Sfântul Valentin CityMall

Magazinul Perla Gold

Brățară din aur galben și alb **Preț 1.391 lei**

Set de cercei din aur cu zirconiu **Preț 695 lei**

Inel de aur cu perla de cultură și zirconiu **Preț 363 lei**

Colier din aur galben și alb **Preț 2.540 lei**

Brățară Versace **Preț 1.087 lei**

 Cadou: un inel de argint și zirconiu

Magazinul Fiore

Bluză **Preț 60 lei**

Bluză **Preț 90 lei**

Pulover acril 30% cu lână 70% **Preț 100 lei**

Fusta reiat **Preț 120 lei**

Bluză gri **Preț 85 lei**

Tricou **Preț 55 lei**

 Trimiteți răspunsul la următoarea întrebare și veți putea primi, prin tragere la sorți, unul dintre cadourile oferite de către magazinele din City Mall prezente în aceste pagini:

Care sunt magazinele participante la concursul City Mall și face cadouri de Sfântul Valentin în revista Flacăra!

Dinamite Fashion

 Cadou: o pereche de blues jeans pentru damă mărimea 38

Blues jeans bărbațești **Preț 170 lei**

Tricouri **Preț 39,50 lei**

Blues jeans damă **Preț 170 lei**

Blues jeans bărbațești **Preț 160 lei**

Din inimă de la Peggy Sage

Peggy Sage
PARIS

Marchează Ziua Îndrăgostiților cu un joc simpatic pe unghiile tale. Cu oja roșie, cu decoruri adevize auri și argintii de la Peggy Sage vei obține o manichiură strălucitoare și în ton cu sărbătoarea lunii februarie. Acum ești pregătită să vibrezi în ritmul dragostei. Peggy Sage este un salon destinat îngrijirii manichiurii și pedichiurii, showroom-ul Peggy Sage este situat în str. Argentina nr.6, sector 1, București.

Întrebare concurs: **Care este adresa salonului Peggy Sage?**

Premii oferite: **trei oje și o bluză în valoare de 100 de lei noi**

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, sector 1, București, până la data de 24.02.2006

Concurs Peggy Sage

Magazinele Z

Toți cei care iubesc marca Z găsesc în magazine o colecție bogată creată din toată inima. Mii de hăinuțe haioase și vesele. Nu le răpiți copiilor bucuria de a se juca îmbrăcați în cele mai în vogă ținute vestimentare. Acum, mai mult ca oricând, detaliile au o mare importanță. Hainele au tot felul de aplicații decorative și accesorii nostime. Forme dintre cele mai interesante pun în valoare culori îndrăznețe pentru copii cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani. Magazinele Z vă așteaptă cu inima deschisă!

Body 0-3 ani
Preț 11,9 – 17,9 lei
Sarafan fete
Preț 51,9 – 108,9 lei
Fuste fete
Preț 87,9 – 97,9 lei
Pantaloni fete
Preț 15,9 – 31,9 lei
Bluze fete
Preț 249.000 – 689.000 lei
Berete fete
Preț 11,9 – 18,9 lei
Pulovere băieți
Preț 62,9 – 98,9 lei
Pantaloni băieți
Preț 48,9 – 94,9 lei
Cămăși băieți
Preț 65,9 – 75,9 lei
Șapcă băieți
Preț 19,9 – 24,9 lei

Câștigătorii concursurilor din Flacăra nr. 12/2005:

Europa Travel
Irina Vitorie – București

Karrotte:
Lăzărescu Aurelian Virgil –
Jud. Giurgiu
Călugăreanu Mihaela – Jud.
Bacău
Judeanu Doru – București

Heliotrop:
Tăulescu Ana Maria –
București
Gheorghita Gica – București
Mateescu Mirabela
Georgeta – București

Niculescu:
Radușanu Ileana – Jud. Timiș
Laropharm:
Negreanu Elena – Jud. Dolj
Sulea Nicolae – Timișoara

Ballentine's:
Roxana Elena – Constanța

Mos Crăciun
Vine de la City Mall:

J&R Accesori: Popovici
Iuliana – București, Călimănești
Diana – București

Mavi Jeans: Niculescu
Sofiana – Sibiu

Le Bouquet: Ardeleanu Laura
Gabriela – București

Master: Vasilescu Brian –
București, Nețeanu Corina –
București

Chateau Blanc: Pămoara
Anita – Jud. Mureș

piscină

Bazinul de 25 m este dotat cu filtre și instalații de clorinare automată care asigură calitatea perfectă a apei. Are prevăzute culoare și iluminare subacvatică.

Vă stă la dispoziție și o modernă sală de forță și fitness cu un circuit format din 15 aparate comandate special sub denumirea „Linea Parc”.

Opt terenuri de tenis, dintre care patru hard court și patru cu zgură, prevăzute cu o performanță instalație de nocturnă.

saună

fitness

**Best
Western
Parc
Hotel**

B-dul Poligrafiei, nr. 3-5
Sector 1, București,
România, cod 71556
Tel.: (+4021) 549.25.24
Fax: (+4021) 319.87.69

biliard

bar

tenis

terasă

Pentru relaxare puteți practica sporturi ca biliard și tenis de masă.

Terasa piscinei are 150 mp, este în întreținere mochetată și dotată cu toate accesoriile necesare.

**Un service gândit
pentru mașina ta!**

**De la noi pleci cu mașina
pe care ți-o dorești!**

CITYCENTER
e altceva!!!

VÂNZĂRI SERVICE

Calea Dorobanților 31-33, sector 1, București
Tel./Fax: 021.210.36.76; 021.210.66.24; 021.212.27.01
e-mail: cc1@citycenter.ro

Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București
Tel.: 021.224.01.81; 021.224.47.38; 021.225.00.86
e-mail: vanzari@citycenter.ro / office@rdsnet.ro

DAEWOO
AUTOMOBILE ROMANIA

Telefonul clientului: 0251.544.187
Asistență tehnică rutieră 24h: 0251.596.767; 0725.511.611
www.daewooauto.ro

Cea mai bună garanție oferită de un producător român de autoturisme

Caracteristica lunilor ianuarie și februarie

Prezența planetei Marte în zodia Taurului vă obligă și în această perioadă la cheltuieli mari. Energia va fi canalizată cu precădere spre activități practice. La sfârșitul lunii februarie chestiunile legate de sănătate vor deveni prioritare.

Berbec (21.03. - 20.04)

Veți cheltui peste așteptări cu ocazia unei călătorii. Nu este un moment favorabil pentru a semna acorduri sau pentru a cere aprobări. Activitățile de divertisment vă vor da ocazia să vă distrați de minune. De la drum ați putea primi o veste bună de la o persoană care nu vă este tocmai indiferentă.

Taur (21.04 - 20.05)

Unele dintre planurile dv. secrete ar putea fi puse în practică pe parcursul acestei luni. S-ar putea să fie nevoie să vă amânați o călătorie, sau poate niște bani vă vor parveni cu întârziere. În plan profesional se întrevede o realizare oarecum neașteptată, dar pentru care ați făcut destule eforturi până acum.

Gemeni (21.05 - 21.06)

Veți fi deosebit de agitat(ă) în această perioadă. Pe cât posibil, nu vă implicați în activități care să vă suprasolicite, mai ales din punct de vedere nervos. În cămin veți avea parte de multă treabă și nu întotdeauna se va găsi cineva care să vă sară în ajutor. Șansa vă va surâde în plan financiar.

Rac (22.06 - 22.07)

N-ar fi exclus să apară unele probleme legate de sănătate. O schimbare pe care v-o doriți de mai mult timp s-ar putea produce în aceste luni. Veți avea ocazia să vă vedeți cu unii dintre prietenii dv. mai vechi. Nu veți reuși să faceți tot ce văți propus pentru timpul liber, dar ocaziile de distracții nu se vor lăsa așteptate.

Leu (23.07 - 23.08)

Veți face cheltuieli în compania prietenilor, dar nu are de ce să vă pară rău. Cineva din anturajul dv. apropiat va avea unele probleme și va apela la sprijinul dv. Nu este cazul să încercați să vă impuneți punctele de vedere, căci nu veți reuși decât să tensionați atmosfera.

Fecioară (24.08 - 22.09)

Aveți unele nemulțumiri în plan profesional, iar ele se vor rezolva pe parcursul lunii. Energia de care dați dovadă ar putea fi canalizată spre chestiuni profesionale. La sfârșitul lunii februarie conjunctura astrală nu va fi favorabilă. Evitați activitățile riscante, deoarece n-ar fi exclus să aveți parte de un mic accident.

Balanță (23.09 - 23.10)

Ideile dv. sunt excelente, dar par să vă scape de sub control. Deși nu duceți lipsă de inspirație, n-ar strica să vă sfătuți cu un prieten de încredere dacă doriți să luați decizii în chestiunile importante. Partenerul de viață ar putea avea o realizare pe care o veți sărbători împreună.

Scorpion (24.10 - 22.11)

Veți avea discuții legate de cheltuielile ce ar trebui făcute în cămin. Ar trebui să vă gândiți de două ori înainte de a scoate banii din buzunar, căci ați putea avea probleme serioase. În familie se va produce un eveniment care vă va ține în tensiune. Este posibil ca o rudă să aibă o realizare profesională.

Cristina Vanea

Săgetător (23.11 - 21.12)

Aveți tendința de a vă apuca de prea multe lucruri și nu veți termina mai nimic. Încercați să vă păstrați calmul și nu vă lăsați pradă impulsului de moment. Călătoriile vă vor da ocazia să faceți cunoștințe interesante. O mare parte a timpului liber îl veți petrece acasă, alături de cei dragi.

Capricorn (22.12 - 20.01)

La serviciu vă va fi foarte greu să depășiți problemele cu care vă confrunțați, mai ales că nici colegii nu se vor arăta prea cooperanți. Cheltuielile vor fi mari, dar veți reuși să vă descurcați onorabil. Traversați o perioadă în care ar trebui să acordați cât mai multă atenție sănătății.

Vărsător (21.01 - 18.02)

În plan sentimental veți avea unele nemulțumiri, dar nu este cazul să le discutați până nu veți fi calm. Proiectele pe care vi le-ați făcut pentru timpul liber vă vor fi date peste cap de evenimente neașteptate, dar vă veți repera cu destulă rapiditate. Unele din lucrările de la serviciu vor deveni urgente.

Pesti (19.02 - 20.03)

Nu sunteți în forma dv. cea mai bună. Sunteți agitat, neliniștit și nu reușiți să faceți ceea ce văți propus. Încercați să vă implicați în activități practice, care vă vor permite să vă consumați în mod eficient energia de care dispuneți. Nu este momentul să vă implicați în discuții în contradictoriu cu cei din familie.

Cu cine iti faci pagina?

www.ArtMediaWebDesign.com

your target designator

KATE AUSTIN

Fără ocupație cunoscută.

La data dispariției era în cătușe,
escortată de un ofițer de poliție.

DISPĂRUTĂ

LOST: NAUFRAGIAȚII

Serialul numărul 1 din lume

Între tine și un critic de la Hollywood nu e nici o
deosebire. Și tu și el abia așteptați un nou episod
din cel mai premiat serial al momentului.

**vineri
ora 22:00**

www.tvr.ro

Imaginea timpului tău

Piața service-urilor GSM în negru și alb

Marea majoritate a românilor au la ora actuală măcar un mobil în dotare, nu mai vorbim de faptul că toate instituțiile au telefoane mobile cel puțin pentru o parte a angajaților lor. Când deții un telefon mobil cu siguranță apare și necesitatea apelării la un service GSM pentru cazul în care ai scăpat telefonul, din neglijență, de jos în apă sau pur și simplu, din motive necunoscute, nu mai funcționează. Odată cu această necesitate a reparării mobilului, s-a dezvoltat o piață neagră

care arată cam așa: persoanele duceau telefoanele la reparație, acolo specialiștii înlocuiau piesele bune cu altele mai puțin bune și îi spuneau clientului că telefonul nu mai poate fi reparat. Ba, mai mult, prețurile pentru așa-zisele reparații erau destul de piperate. Acum situația pare să se fi schimbat.

În ultimii ani, piața GSM din România a suferit schimbări spectaculoase. Tot mai multe companii și-au îndreptat atenția spre comerțul cu terminale și accesorii GSM. Dacă la începutul anului 1997 piața era la început, în 2006 lucrurile au evoluat spre bine. Marile companii, printre care se numără și cele din Grupul Dasimpex, și-au îndreptat atenția și către sectorul service GSM. Acest sector fusese prea puțin exploatat de către companii, preocupate să-și dezvolte business-ul lăsând pe seama unor firme îndoienice sectorul reparațiilor de telefoane mobile. Situația, bineînțeles, a dus la apariția unei piețe negre. De când au intrat pe piață service-urile autorizate care aparțin unor companii de renume, piața neagră a început să piardă teren. Posesorii de terminale GSM au început să conștientizeze că trebuie să aleagă mai cu atenție locurile unde își repară telefoanele. Este imposibil ca, într-un astfel de service, problemele, de orice tip, să nu fie remediate, mai ales că domeniu nu este unul facil, la îndemâna oricui. Cel care se ocupă de reparații sunt școliți cu precădere la companiile producătoare de terminale gen: Nokia, Sony-Ericsson, LG etc. Defecțiunile unui telefon pot să țină atât de soft-ul aparatului cât și de partea hardware (aparatul în sine). „Service-ul este o completare firească a activității de vânzare. Odată ce vinzi telefoane, accorii și garanție (acolo unde nu este asigurată de producător) și de aici necesitatea de a înființa puncte proprii de service. Acolo unde nu a fost posibilă înființarea de puncte proprii, am încheiat contracte de colaborare cu firme specializate. În cazul garanțiilor oferite de producători, colaborăm cu firmele de service cu care au contracte aceștia. Serviciile sunt disponibile atât persoanelor fizice interesate de rezolvarea diferitelor defecte ale telefoanelor proprii ce nu au garanții la alte firme, cât și firmelor care pot beneficia în baza unui contract de service de repararea telefoanelor vândute către propriii clienți”, declară Sorin Stoica, președintele Grupului Dasimpex. Serviciile asigurate sunt: deblocări, rescrieri de soft, meniuri în limba română și reparații hard cu prețuri pornind de la 10 RON în funcție de vechimea sau complexitatea intervenției. Aproape toți dealerii de pe piața GSM au cel puțin câte un service. Nu este un serviciu exclusiv.

Filantropia în slujba pacienților

În urma unor ample lucrări de consolidare și modernizare, sectorul A al Spitalului Clinic Filantropia a fost redat circuitului spitalicesc luna trecută. Aceste lucrări reprezintă prima consolidare a Spitalului Filantropia în istoria sa de 123 de ani (1883-2006). La inaugurare, conf. dr. Gheorghe Peltecu a declarat: „Fiind

un spital tradițional de ginecologie și obstetrică, instituția noastră oferă servicii deosebite în domeniul ginecologiei oncologice, inclusiv al cancerului mamar, și în domeniul medicinei materno-fetale. În spital existând atât dotarea cât și experiența profesională necesară. Aripa care s-a deschis cuprinde o secție clinică de ginecologie chirurgicală, un departament de medicină materno-fetală, un laborator de radiologie și mamografii, laboratorul central, farmacia, anatomia patologică, biblioteca și amfiteatrul.”

BDG IMPORT SRL ia Jack Daniel's

Începând cu data de 1 aprilie 2006, compania BDG IMPORT SRL va fi unicul importator și distribuitor al mărcilor Brown-Forman în România. Brown-Forman Corporation, una dintre cele mai mari companii americane de pe piața vinului și a băuturilor spirtoase, deține în portofoliu mărcile Jack Daniel's, Finlandia Vodka și Southern Comfort. Timp de mai mulți ani, mărcile companiei Brown-Forman au fost distribuite pe piața românească de către Allied Domecq, o binecunoscută companie care a adus o contribuție semnificativă la dezvoltarea mărcilor Brown-Forman în România. Anul trecut, compania a înregistrat vânzări de peste 2,7 miliarde USD, dintre care 2,1 miliarde USD din vânzarea de vinuri și băuturi spirtoase.

ABONAȚI-VĂ!

Veți avea colecția completă a revistei, simplu și comod în cutia dumneavoastră poștală. Taxele poștale sunt suportate de editură. Prețul abonamentului rămâne neschimbat indiferent de posibilele creșteri ulterioare ale prețului revistei.

Adresa de trimitere a talonului și a copie după documentul de plată: **S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.** Menționați pe plic: **ABONAMENT.**

Conturi bancare deschise la Banca Comercială Română - Sector 1:
RO74RNCB5010000007890001 - RON (lei)
RO20RNCB5010000007890003 - USD
RO90RNCB5010000007890004 - EURO

TARIF

Apariții	România LEI	Europa Euro	SUA & Canada USD
3	13,50 lei (135.000 lei vechi)	-	-
6	27,00 lei (270.000 lei vechi)	20	28
10	45,00 lei (450.000 lei vechi)	36	50

TALON

Solicitați un abonament la revista **FLĂCĂRA** pentru:

☐ 3 apariții ☐ 6 apariții ☐ 10 apariții

la prețul de începând cu luna

Am achitat cu: ☐ mandat poștal /nr. din data; ☐ cec bancar /nr. din data; ☐ ordin de plată /nr. din data

Nume prenume țară localitatea
strada nr. bloc sc. ap. județ/sector cod O.P. telefon

Pentru România: expediere poștală simplă, imprimat. **Pentru străinătate:** expediere poștală simplă, imprimat, Par Avion.

Vă rugăm să vă asigurați cutia poștală și să o dimensionați corespunzător publicației.

Pentru orice întrebări sau probleme legate de abonamentul dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, serviciul abonamente - persoană de contact: Nicoleta Predescu, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro, sau în scris pe adresa de mai sus.

Vacanțelor: Da
și cedați

3 Berbecani iau
președinția Senatului

Până în
motoriști

2006, România trebuie
din uleiul ars la fast-

să facă
pod

ADEVĂRUL

SECTIUNEA A

SECTIUNEA B

SECTIUNEA C

SECTIUNEA D

agricol crește
de 16 ori/A4

Premierul
premite ca
TVA rămâne
19 la sută/B3

Luminița Anghel
s-a apucat de
afaceri/C16

VALUTA/B2

EURO 1.54 LEI
DOLAR 2.95 LEI

Dragi cititori,

Suntem încântați să vă anunțăm o
nouă realizare a echipei Adevărul
- câștigarea a două premii de
exelență la concursul de design
editorial *European Newspaper
Award*, la categoriile:

Prima pagină de ziar național
Pagină de interior cu publicitate.

Suntem singurul ziar național
premiat din România, alături de
ziare cu renume în Europa: The
Independent, Diario de Noticias,
Die Presse, Financial Times
Deutschland.

Transplant
le 35.000 €

METEOR

RADAR

CALENDAR

Premiile confirmă
succesul noului
format și
demonstrează
preocuparea
permanentă a echipei
noastre pentru
realizarea unui ziar
de valoare
europeană, pe
măsura exigenței
cititorilor săi.

European
Newspaper
AWARD

Am câștigat
împreună.
Continuăm
împreună!

Vă mulțumim,
Echipa
ADEVĂRUL

www.adevarulonline.ro

Regina cocktail-urilor moderne

Producătorii au avut nevoie de multă imaginație și de adevărate abilități de comerciant pentru a o produce și a o introduce pe piață. Astăzi, fiecare brand se mândrește cu procesul de producție, cu puritatea apei și cu ingredientele care dau o aromă aparte băuturii. Ce vedem noi, consumatori, sunt sticlele frumos ambalate de pe rafturi, etichetele elegante și redamele îmbietoare. Tot ce ne mai rămâne de făcut este să cumpărăm vodcă, să o degustăm cum se cuvine sau să o folosim în cocktail-uri sofisticate servite într-un bar șic. Nu vă gândiți la gradele de alcool din pahar, doar beți ceva bun! Și apoi de la ruși vine fata...

Vodka a fost produsă pentru prima dată în Europa de Est. Numele său provine de la cuvântul rusesc *voda* care înseamnă apă. Acest fapt a fost atestat pentru prima dată în secolul al IX-lea, însă despre prima distilerie de la Khylnovsk se vorbește abia două sute de ani mai târziu, așa cum stă scris în *Vyatka Chronicle* de la 1174. Și totuși, sunt voci care spun că în Polonia se producea așa ceva încă din secolul al VIII-lea, însă, deoarece se realiza prin distilarea vinului, licoarea obținută era mai degrabă un cognac. Prima vodcă poloneză originală a apărut în secolul al XI-lea și era numită *gorzalka*, utilizată inițial ca medicament.

În Evul Mediu, băuturile spiroase erau folosite mai ales în scopuri medicale și ca ingredient la producerea prafului de pușcă. În secolul al XIV-lea, ambasadorul britanic la Moscova a descris vodka, pentru prima dată, ca fiind băutura națională a rușilor, iar la mijlocul secolului al XVI-lea s-a stabilit că aceasta este specifică pentru Finlanda și Polonia. În acele vremuri, Rusia producea mai multe feluri de vodcă sau „vin fierbinte”, așa cum mai era numit. Există „vin obișnuit” care avea calitate standard, „vin bun” îmbunătățit și „vinul boierului” de o calitate superioară. Mai existau și alte sortimente distilate de două sau de mai multe ori.

În secolul al XV-lea a apărut distilarea făcută într-un recipient mare. Până atunci, înghețul, condimentarea și păstrarea îndelungată erau folosite pentru a îndepărta impuritățile. După 1450 s-a trecut la producția pe scară largă, iar primul export al Rusiei a fost către Suedia în 1505. Polonia a început să facă același lucru un secol mai târziu, principalele centre unde se făcea această activitate fiind Poznań și Cracovia. Din 1716 numai nobilii mai aveau dreptul să dețină o distilerie. În anii următori s-a înregistrat o diversificare a produselor, introducându-se mai multe arome, însă nu s-a înregistrat nici o încercare de a standardiza produsul de bază.

În secolul al XVII-lea, un profesor din Sankt Petersburg a descoperit o metodă de purificare a alcoolului prin folosirea filtrării cu mangal. Vodka a devenit din ce în ce mai cunoscută și mai consumată în secolul următor, mai ales datorită prezenței în Europa a soldaților ruși din timpul războaielor napoleoniene. Odată cu popularitatea a crescut și cererea și, pentru a face față necesarului de pe piață, a apărut un produs mai ușor fabricat, din piure de cartofi distilat.

Băutura unui lifestyle modern

Au fost mai multe tentative de a controla producția prin reducerea numărului distilerilor de la 5.000 la 2.000 între 1860 și 1890 care au eșuat și, de aceea, a fost dat un act normativ în 1894, prin care producția și distribuția au devenit monopol de stat în Rusia. S-a făcut acest pas din considerente fiscale, dar și pentru a limita alcoolismul. Abia la sfârșitul secolului, după ce distilerile de stat au adoptat un standard de calitate, ceea ce a însemnat și o garanție a calității, numele vodka a fost în mod oficial recunoscut.

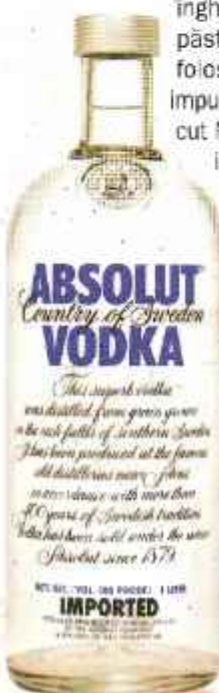
După revoluția rusă, bolșevicii au confiscat toate unitățile de producție din Moscova. Umarea acestei manevre a fost că oamenii care lucrau în această adevărată industrie au emigrat luând cu ei atât tehnologia, cât și echipamentele. Unul dintre exilanți și-a readus la viață brandul la Paris folosind versiunea franceză a numelui său, *Smirnoff*. Acesta a fost ulterior vândut unei companii din SUA, ceea ce a dus la creșterea popularității băuturii în

Occident. Însă abia după 1970 s-a produs un adevărat boom pe aceste piețe, când s-au lansat mai multe mărci în Regatul Unit și Statele Unite. Acest fenomen a coincis cu revoluția culturală în țările amintite. Cu o generație tânără mai bogată și cu un stil de viață mai relaxat, capacitatea băuturii de a se amesteca a ajutat-o să aibă cât mai mult succes. Cocktailurile cu vodcă sunt la fel de populare ca și cele cu gin și se servesc în aceleași cercuri și baruri exclusive din toată lumea.

Câte-un pic, pic, pic

Europeenii au băut și au apreciat vodka secole de-a rândul dintr-un pahar mic, fără gheață. De curând, însă, americanii au recunoscut că servesc prețioasa licoare la fel cum servesc și scotchul. Vodka poate fi distilată din mai multe produse cum ar fi grâu, secară și cartofi. Cea obținută din grâu este mai ușoară, cea care are la bază secară este mai robustă și mai întepătoare, iar cea de-a treia are o textură mai cremoasă. Vodka de cea mai bună calitate este distilată și filtrată de mai multe ori. Degustarea se face în mai mulți pași. Primul pas: selectați o varietate de 3-4 sortimente de cea mai bună calitate. Răciți-o în frigider pentru a fi mai vas-

coasă și a avea un gust mai clar. Pasul doi: turnați în pahar. Pasul trei: ridicați paharul și mirosiți conținutul pentru a simți aroma, cea a unei băuturi de calitate este soft și va avea numeroase subtilități. Pasul patru: beți puțin, dar nu înghițiți imediat, duceți licoarea spre cerul gurii pentru a simți textura. Pasul cinci: înghițiți. De fiecare dată când beți, este bine să urmați acești pași pentru fiecare sortiment, ceea ce vă va lua 5-10 minute.

Un cocktail american, cu nume rusesc

Cel mai cunoscut cocktail este *Bloody Mary* făcut din vodcă, suc de roșii, suc de lămâie, piper negru, sos *Worcestershire*, sos *Tobasco* și sare. Acesta a fost inventat de un barman american, Fernand Petiot, în 1920, la *Harry's New York Bar* din

Paris. Rețeta originală prevedea doar amestecul unor cantități egale de băutură și suc de roșii, dar în 1934, tot Petiot a fost cel care a adăugat piper negru, sos *Worcestershire*, sos *Tobasco* și suc de lămâie pentru a-l face mai condimentat. A făcut asta pentru clienți săi de la barul *King Cole* din New York. Tot atunci, el a scris: „Unul dintre colegii mei a sugerat să numim băutura *Bloody Mary*, deoarece îi reamintea de *Bucket of Bloody Club* din Chicago și de o fată de acolo pe nume Mary.” Imaginația fără limite a barmanilor a creat și alte cocktail-uri pe bază de vodcă, având nume la fel de ingenioase: *Moscow Mule*, *Salty Dog*, *Sex on the Beach*, *White Russian* sau *Blue Monday*.

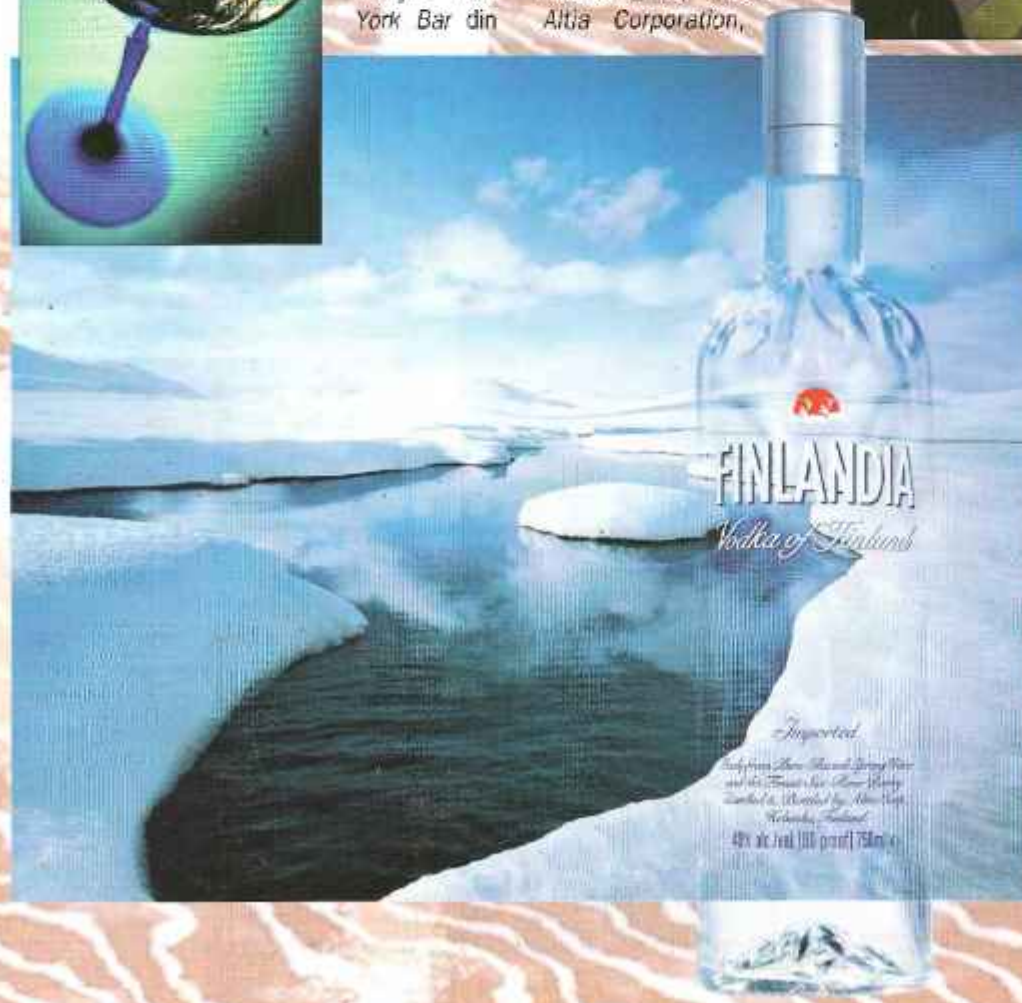
Gustați produse fine și de calitate

Finlandia. De la o singură sămânță de orz și până la produsul final, procesul de producție a *Finlandia Vodka* este o tehnologie eficientă, igienică și cu un control al calității extrem de minuios. Producția de alcool pe bază de cereale, ingredientul de bază al *Finlandia Vodka*, are loc într-un sat din *Koskenkorva*, unde *Altia Corporation*,

Absolut. Exportată prima dată în 1978, *Absolut* a devenit imediat una dintre cele mai bine vândute vodcă premium în lume. Este povestea unui succes peste noapte, dar totul a început în 1879 când Lars Olsson Smith a introdus un fel de vodcă numit *Absolut Rent Branvin*, produsă folosind o metodă de distilare revoluționară. Fără să știe, a lansat ceea ce un secol mai târziu va deveni *Absolut Vodka*. Pentru că nu și-a luat un permis de a comercializa produsul în Stockholm, a deschis primul magazin pe insula Reimersholme, chiar la marginea orașului. Își vindea vodcă oferind un drum cu barca din oraș pe insulă, o inițiativă de marketing remarcabilă pentru acele vremuri. După succesul în țara de origine și în SUA, băutura a fost introdusă în multe țări din Europa, Asia și Pacific începând cu mijlocul anilor '80. Încă de la început conceptul de marketing a impus anumite standarde, concentrându-se exclusiv asupra sticlei. Primul *advertisement*, *Absolut Perfection*, a fost publicat în 1980. În 1993, *Absolut Vodka* a devenit unul dintre cele trei branduri originale introduse în *American Advertising Hall of Fame*.

Text: Raluca Șeinoiu

2006, sub semnul Mondialu

Chiar dacă în zodiacul chinezesc 2006 este *Anul Câinelui*, sezonul competițional va sta sub semnul Mondialului german (9 iunie – 9 iulie). Al doilea eveniment major îl constituie cea de-a XX-a ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă (Torino, 10-26 februarie). Dacă la fotbal vom fi doar simpli telespectatori, neimplicați direct, la Olimpiadă vom participa cu 27 de sportivi, obiectivul delegației noastre fiind clasarea în primele 20 de locuri (la ediția precedentă, de la Salt Lake City, am reușit doar un loc 21 cu bobul de 5 și un loc 24 cu cel de 2). Calendarul internațional cuprinde numeroase competiții la nivel mondial (atletism – indoor și în aer liber, baschet, canotaj, gimnastică, natație, patinaj artistic, polo, scrimă, tenis de masă, volei) și european (atletism, gimnastică, haltere, handbal feminin – Suedia, 7-17 decembrie). Desigur, iubitorii sportului vor putea urmări, între 1 și 23 iulie, pasionanta desfășurare a Turului ciclist al Franței, la finele căruia vor afla cine e urmașul septuplului campion Lance Armstrong. De asemenea, pe 12 martie ia startul o nouă ediție a *Formulei 1*, cu Michael Schumacher hotărât să revină în prim-plan. Între 16 ianuarie și 11 septembrie, sportul alb își va consuma cele patru turnee de *Grand Slam* și numeroase altele de mai mică anvergură. Și *Cupa Davis* pornește la drum, în perioada 10-12 februarie România întâlnind, în primul tur al *Grupei Mondiale*, în California, la San Diego (*La Jolla Beach&Tennis Club*), echipa Statelor Unite. În fine, pe 7 mai *Steaua* va aniversa 20 de ani de la cucerirea trofeului *Cupa Campionilor*, în timp ce președintele Marius Lăcătuș se gândește că roș-albaștrii ar putea fi prezenți (vis sau realitate?) pe 10 mai în finala de la Eindhoven a *Cupei UEFA*.

**Echipa
națională în
planul al
doilea**

Pentru a avea disponibile câteva date oficiale din calendarul FIFA în vederea susținerii unor meciuri amicale cu echipe calificate la C.M. 2006, selecționerul Victor Pițurcă ar fi dorit comprimarea sezonului astfel încât competiția internă să se încheie la 14 mai. În urma consultărilor dintre reprezentanții F.R.F. și L.P.F., returii nu se va juca mai devreme, prima etapă a acestuia urmând să se dispute tot pe 4 martie. Astfel, interesele echipei naționale n-au primit în fața celor ale echipelor de club, ținându-se cont că *Steaua* și *Rapid* sunt calificate în „16-imile” *Cupei UEFA* și vor susține pe 15 și 22/23 februarie o dublă manșă cu *Heerenveen*, respectiv *Hertha Berlin*. În plus, giuleștenii sunt calificați și în semifinalele *Cupei României*, turul fiind programat pe 22 martie.

„Naționala” va efectua „tradiționalul” tureu de pregătire în Cipru, în perioada 26 februarie – 1 martie, având perfectat un „amical” pe 28 mai în Croația. O veste bună pentru „Piți” a constituit-o transferul portarului Bogdan Lobonț (de la *Ajax* la *Fiorentina*) care nu va mai fi convocat din postura de eternă rezervă la clubul olandez. De asemenea, după accidentările de până acum, atacantului Marius Niculae pare să-și fi regăsit apetitul pentru gol la *Standard Liège*.

În ierarhia FIFA – *Coca-Cola*, România se află pe locul 27 (la fel ca și în luna decembrie), pe primele poziții situându-se Brazilia, Cehia, Olanda, Argentina și Spania. Glumind amar, am putea spune că există o consolărie prin faptul că am ratat prezența la C.M. 2006 fiind

depășiți de ocupantele locurilor 2 și 3 (Cehia și Olanda), ceea ce nu-i chiar de coala... Cele trei absențe consecutive, la turnee finale importante, s-ar putea să aibă consecințe absolut neplăcute în cazul în care, după *Cupa Mondială* 2006, FIFA va decide să ia în considerare rezultatele naționalelor doar din ultimii patru ani și nu opt, cum s-a procedat până în prezent. România ar pierde locuri importante în clasamentul coeficienților pe țări, pe baza căruia se decid unele valorice la tragerile la sorți pentru preliminarii.

Deocamdată, pentru tragerea la sorți a preliminarilor *Campionatului European* din 2008, care a avut loc la Montreux, pe 27 ianuarie, România a fost plasată în a doua urnă valorică, alături de Germania, Croația, Italia, Turcia, Polonia și Spania. Gazdele (Austria și Elveția) sunt calificate din oficiu.

În prezența președintelui UEFA, Lennart Johansson, chiar în ziua în care se împlinneau 250 de ani de la nașterea marelui compozitor Wolfgang Amadeus Mozart, la *Congress Center* a avut loc operațiunea tehnică de stabilire a grupelor ● Cele 50 de echipe participante au fost împărțite în șapte urne valorice a câte șapte echipe, mai puțin ultima, care a conținut opt echipe ● Plasarea în respectivele urne s-a făcut potrivit rezultatelor înregistrate în preliminariile ultimelor două turnee finale – CE 2004 și CM 2006 ● Campioana continentală en-titre, Grecia, a făcut parte automat din prima urnă ● Extragera s-a efectuat începând cu cea mai slabă urnă valorică ● După cum se observă, grupa A este singura care are opt echipe ● Preliminariile se vor desfășura în perioada septembrie 2006 – noiembrie 2007, iar la turnul final se vor califica echipele clasate pe primele două locuri în fiecare grupă ● Partidele vor fi găzduite de câte

Trei președinți
Ralph Zloczower,
Lennart Johansson
și Friedrich Stickler
(de la stânga) prezintă
noul trofeu al C.E.

lui german

**Fără stadioane
competitive
vom sta pe
tuşa?**

patru orașe din fiecare țară organizatoare: Viena (finala, 29 iunie 2008), Innsbruck, Salzburg și Klagenfurt (Austria), Geneva, Zürich, Berna și Basel (Elveția).

În ceea ce ne privește, grupa G pare destul de echilibrată, cu o favorită – Olanda (în fața căreia avem ocazia să ne luăm revanșa), pentru poziția a doua România urmând să lupte cu Bulgaria și Slovenia (altă revanșă!).

După cum ne amintim, președintele F.R.F. și-a exprimat dorința, în mai multe rânduri, ca România să candideze la organizarea turneului final al C.E. 2012 sau a finalei Cupei UEFA 2009. Ne-am întrebat atunci cum am fi asigurat infrastructura necesară. Ei, bine, în prezent optimismul l-a mai dispărut și același Mircea Sandu ne atenționează la modul cel mai drastic: „Dacă nu vom avea un stadion competitiv în următorii ani, care să respecte normele UEFA, echipa națională poate fi oprită de la competițiile preliminare și oficiale ale Europei.” Într-adevăr, ne sunt încă proaspete în memorie condițiile mai mult decât deplorabile în care s-au desfășurat, de exemplu, returul barajului cu Slovenia și meciul pierdut cu Norvegia – ambele în noroiul din Ghencea, sau rușinosul 2-5 cu Danemarca pe nisipul de la Stadionul Național. Dintr-o constatare a directorului Departamentului Licențe din cadrul FRF, Viorel Duru, reiese: „Nu avem în țară nici un stadion care să îndeplinească toate condițiile impuse de UEFA. Din 2010 stadioanele vor primi stele precum hotelurile. (...) Stadioanele noastre au maximum două stele, în condițiile în care pentru C.E. sau cupele europene trebuie patru-cinci stele. Suntem rămași în urmă cu 25-30 de ani.”

Le ținem pumnii reprezentanțelor noastre Steaua și Rapid în timburia „primăvară europeană” pentru ca punctele acumulate să ne confere un

După Chivu, Mutu și Codrea, Lobont devine al patrulea român din Serie A

coeficient cât mai bun de țară, dar Nașu' ne mai domolește entuziasmul: „În cazul în care condițiile existente pe stadioanele din România nu se vor îmbunătăți radical până cel târziu în 2009, formațiile de club nu vor mai fi programate în competițiile oficiale organizate de FIFA și UEFA”.

Ca să ne dăm seama de distanța cosmică la care ne aflăm față de țările avansate, să aruncăm o privire pe situația investițiilor realizate la cele 12 stadioane-gazdă ale C.M. din vară care urmează. Astfel, cele mai mici sume au fost alocate (în milioane de euro) la Dortmund (45,5), Kaiserslautern (48,3) și Stuttgart (51,5), iar cele mai mari la München (280), Berlin (242) și Gelsenkirchen (191). Fără comentarii.

Din păcate, situația nu este mai roză nici la alte discipline. Să ne gândim numai la lipsa acută a bazinelor pentru înot și polo, a patinoarelor acoperite sau a terenurilor de tenis. După cum aminteam la început, România va întâlni SUA în primul tur al Cupei Davis, în compania căreia a susținut chiar trei finale în „epoca” Năstase-Tiriac. Dar, în altă ordine de idei, știți câți jucători legitimați avem? O spune președintele F.R. Tenis, Ilie Năstase: 2.800! „Miracolul” românesc s-a produs, de vreo 25 de ani, și la gimnastică, în aceleași condiții, parcă „de laborator”.

Fără să încercăm o dramatizare a

situației, să consemnăm că, pentru prima oară după 1989, bugetul alocat sportului a scăzut față de anul precedent. Astfel, pentru 2006, Agenția Națională pentru Sport va primi cu 100 de milioane de lei mai puțin față de 2005. De altfel, actuala guvernare nici nu a cuprins sportul între primele zece priorități! Începând de anul trecut se constată un regres pregnant în domeniul sportului școlar prin faptul că bugetul pentru cluburile școlare și liceele cu program sportiv este tot mai mic. Să nu considerăm că spunem vorbe emfatiche, dar consecințele pot afecta însăși sănătatea națiunii, iar lipsa rezultatelor – prestigiul României. După succesele de la Sydney 2000 și Atena 2004, nu ne-am dori deloc să fim în postura celor care ar anticipa un regres nemaiîntâlnit la Olimpiada de la Beijing 2008.

Revenind la fotbal, Insula Afroditei a devenit un paradis tot mai căutat de echipele românești, care au scăpat astfel de gerul năprasnic de acasă, iar la capitolul transferuri cele mai notabile sunt de fapt plecările în străinătate ale antrenorilor Ioan Andone și Dan Petrescu, revenirea lui Daniel Pancu la Rapid (de la Beşiktaş) și mutarea lui Mihăiță Pleșan de la Dinamo la Poli Timișoara.

Text: **Pompiliu L. Dumitrescu**

Foto: **AP Rămpres**

Grupa A	Grupa B	Grupa C	Grupa D	Grupa E	Grupa F	Grupa G
1. Portugalia	1. Franța	1. Grecia	1. Cehia	1. Anglia	1. Suedia	1. Olanda
2. Polonia	2. Italia	2. Turcia	2. Germania	2. Croația	2. Spania	2. ROMÂNIA
3. Serbia și Muntenegru	3. Ucraina	3. Norvegia	3. Slovacia	3. Rusia	3. Danemarca	3. Bulgaria
4. Belgia	4. Scoția	4. Bosnia	4. Irlanda	4. Israel	4. Letonia	4. Slovenia
5. Finlanda	5. Lituania	5. Ungaria	5. Țara Galilor	5. Estonia	5. Islanda	5. Albania
6. Armenia	6. Georgia	6. R. Moldova	6. Cipru	6. Macedonia	6. Irlanda de Nord	6. Belarus
7. Azerbaidjan	7. Insulele Feroe	7. Malta	7. San Marino	7. Andorra	7. Liechtenstein	7. Luxemburg
8. Kazahstan						

44

Moșteni-te-aș!

E bine ca peste ani
să te bucuri de liniște.

Leul înaripat te ocrotește.

Generali Asigurări - asigurări de viață

Beneficiind de experiența acumulată în peste 170 de ani de activitate, cu 60.000 de angajați în 50 de țări, Generali este unul dintre primele grupuri financiare și de asigurări din lume. Și în România, Generali Asigurări își consacră toate eforturile pentru a-ți oferi cele mai bune soluții de asigurare de viață.

De fiecare dată
când te urci la volan, ești altul ...
... dar nu știi când se poate rupe filmul.
Ar fi bine să treci mai întâi
pe la noi!

ASIGURAREA DE CARE AVEȚI NEVOIE